

Základní škola a gymnázium Vítkov,
příspěvková organizace

Školní vzdělávací program

pro základní vzdělávání

2. stupeň

Motto: „Úspěšný žák - úspěšná škola.“

Obsah

1	Identifikační údaje školy.....	3
2	Charakteristika školy	4
2.1	Stručná charakteristika	4
2.2	Charakteristika pedagogického sboru	4
2.3	Charakteristika žáků	4
2.4	Spolupráce se zákonnými zástupci	4
2.5	Spolupráce s jinými subjekty	4
2.6	Dlouhodobé projekty.....	5
2.7	Žákovský parlament.....	5
3	Charakteristika školního vzdělávacího programu	6
3.1	Zaměření školy.....	6
3.2	Výchovné a vzdělávací strategie.....	6
3.3	Zabezpečení vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami.....	7
3.4	Zabezpečení vzdělávání žáků nadaných a mimořádně nadaných	8
3.5	Začlenění průřezových témat	8
4	Učební plány	12
5	Hodnocení výsledků vzdělávání žáků	14
6	Jazyk a jazyková komunikace.....	17
6.1	Český jazyk a literatura	17
6.2	Anglický jazyk, Konverzace z jazyka anglického.....	36
6.3	Další cizí jazyk	50
6.3.1	Německý jazyk.....	50
6.3.2	Ruský jazyk	54
7	Matematika a její aplikace.....	58
7.1	Matematika	58
8	Informační a komunikační technologie	68
8.1	Informatika	68
9	Člověk a společnost.....	75
9.1	Dějepis	75
9.2	Výchova k občanství	83
10	Člověk a příroda	95
10.1	Fyzika.....	95
10.2	Chemie	105
10.3	Přírodopis.....	111

10.4	Zeměpis	121
11	Umění a kultura	133
11.1	Hudební výchova.....	133
11.2	Výtvarná výchova	139
12	Člověk a zdraví	144
12.1	Výchova ke zdraví.....	144
12.2	Tělesná výchova	151
13	Člověk a svět práce.....	161
13.1	Člověk a svět práce	161

1 Identifikační údaje školy

Název ŠVP: Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání
Studijní forma vzdělávání: denní forma
Kód vzdělávacího oboru: 79-01-C/01
Motivační název: „Úspěšný žák - úspěšná škola I.“

Předkladatel:

Název školy: Základní škola a gymnázium Vítkov, příspěvková organizace
Adresa: Komenského 754, 749 01 Vítkov
IČ: 69987181
REDIZO: 600143074
IZO: 102432791
Ředitel školy: Mgr. Miroslav Bučánek
E-mail: reditel@zsgvitkov.cz
Telefon a fax: 556 300 779

Zřizovatel:

Název: Město Vítkov
Adresa: náměstí Jana Zajíce 7
Kontakty: Ing. Pavel Smolka, starosta města
Telefon: 556 312 200, 556 312 201
E-mail: město@vitkov.info

Platnost dokumentu: od 1. září 2020
Číslo jednací: ZSGV/574/2020
Projednáno Školskou radou dne: 30. 6. 2020

Zodpovědný koordinátor ŠVP: Mgr. Michaela Hasalová, Mgr. Veronika Trlicová

Mgr. Miroslav Bučánek, ředitel školy

2 Charakteristika školy

2.1 Stručná charakteristika

Základní škola a gymnázium Vítkov, příspěvková organizace je úplná škola s devíti postupnými ročníky ZŠ. Výuka probíhá většinou ve dvou až třech paralelních třídách. Součástí je školní družina, školní klub a školní jídelna. Kapacita základní školy je 800 žáků.

Jedná se o školu, která je tvořena budovou 1. stupně a pavilonovou budovou 2. stupně. Součástí školy je malá tělocvična, sportovní hala, gymnastický sál, venkovní hřiště a sportoviště. Má dobrou dopravní dostupnost a je umístěna v klidné části města.

2.2 Charakteristika pedagogického sboru

Pedagogický sbor tvoří ředitel školy, zástupkyně ředitele školy, učitelé, asistenti pedagoga a vychovatelky. Sbor je smíšený s převahou žen, věkově pestrý od začínajících učitelů až po zkušené pedagogy.

Ve škole pracuje výchovný poradce, školní metodik prevence, speciální pedagog, koordinátor environmentální výchovy, koordinátor školního vzdělávacího programu a koordinátor ICT.

2.3 Charakteristika žáků

Převážná část žáků pochází z Vítkova, ostatní dojíždějí z okolních obcí. Školu navštěvují žáci nadaní, průměrní, i méně nadaní, žáci z dobře situovaných rodin, i z málo podnětného rodinného prostředí, žáci se specifickými poruchami učení i s tělesným postižením.

2.4 Spolupráce se zákonnými zástupci

Zákonní zástupci jsou pravidelně informováni o průběhu vzdělávání žáků pomocí systému Bakaláři, na třídních schůzkách nebo konzultacích s jednotlivými vyučujícími. Mají možnost se kdykoli informovat na své dítě po telefonické domluvě s třídním učitelem nebo vyučujícím daného předmětu. O akcích školy se mají možnost pravidelně informovat prostřednictvím webových stránek školy, místního tisku a rozhlasu. Dobrou komunikaci s rodiči považujeme za jeden z hlavních cílů školy.

Ve škole pracuje Zapsaný spolek Klub rodičů při Základní škole a gymnáziu Vítkov, který je složený ze zákonných zástupců jednotlivých tříd. Na svých jednáních se zabývá akcemi školy, připravuje akce pro děti a pro rodiče s dětmi, vnáší podněty a připomínky k životu a organizaci školy.

Zvolení zákonní zástupci jsou členy Školské rady.

2.5 Spolupráce s jinými subjekty

Škola velmi úzce spolupracuje se zřizovatelem, kterým je Město Vítkov. Řeší se především otázky financování školy a provozu školy.

Dlouhodobou spoluprací udržujeme se Základní školou v polských Kaletách a Základní školou ve slovenském Vrbovém.

Velmi dobrá je také spolupráce s Pedagogicko-psychologickou poradnou a se Speciálně pedagogickým centrem.

Dobrou spoluprací udržujeme rovněž s okolními školami, pediatry, OSPOD Vítkov, s MAP Vítkovsko a MAS Opavsko.

2.6 Dlouhodobé projekty

Škola je držitelem titulu Férová škola, jehož hlavní principy vycházejí ze zásad inkluzivního vzdělávání s vytvářením spravedlivého prostředí pro všechny žáky a snahy využít potenciálu každého jedince. Dále je řešitelem projektu SOS žákovské parlamenty apod.

2.7 Žákovský parlament

Ve škole pracuje Žákovský parlament složený vždy ze dvou zástupců jednotlivých tříd od druhého do devátého ročníku vzešlých z voleb ve třídě. Schází se pravidelně. Zástupci tříd se vyjadřují, dávají podněty a připomínky k aktivitám školy, k problémům ve vyučování, navrhuje a sami organizují různé vlastní projekty, komunikují s vedením školy a o svých jednáních informují kolektivy tříd.

3 Charakteristika školního vzdělávacího programu

3.1 Zaměření školy

Škola není speciálně zaměřena. Důraz je kladen na všechny obory vzdělání. Cílem je vytvořit u každého žáka pozitivní vztah ke vzdělávání a motivovat ho k celoživotnímu učení, rozvíjet jeho osobnost a individualitu s cílem podpořit jeho potřeby a požadavky.

Hlavní důraz je kladen na to, aby žáci chodili do školy rádi, mohli otevřeně vyjádřit svůj názor, měli prostor pro dotazy a svou argumentaci, byli vedeni k vzájemnému hodnocení a sebehodnocení, byli hrdí na svou školu a měli k vyučujícím důvěru.

Vedení školy, pedagogický sbor a ostatní zaměstnanci se snaží vytvářet příjemné, pozitivní a podnětné prostředí. Pracují společně na pozitivním klimatu školy, vzájemné důvěře a respektu. Budují školu, kde vládou jasná pravidla a vnitřní kázeň. Snaží se, aby škola byla otevřena dětem, rodičům a všem ostatním, kteří mají o nás a naši práci zájem.

3.2 Výchové a vzdělávací strategie

Klíčové kompetence chápeme jako soubor dovedností, vědomostí, schopností, postojů a hodnot, které škola bude v průběhu základního vzdělávání utvářet a rozvíjet. Aby naši žáci uměli co nejlépe využít všeho, čemu se naučili ve škole i při celoživotním vzdělávání, při osobním rozvoji, stanovili jsme společné postupy pro všechny pedagogy, jak pomoci získávat a zdokonalovat následující kompetence.

Kompetence k učení

- Na praktických příkladech blízkých žákovi vysvětlujeme smysl a cíl učení a posilujeme pozitivní vztah k učení.
- Podporujeme samostatnost a tvořivost.
- Učíme žáky vyhledávat, zpracovávat a používat potřebné informace v literatuře a na internetu.

Kompetence k řešení problémů

- Učíme žáky nebát se problémů (problémy byly, jsou a budou – problém není hrozba, ale výzva).
- Podporujeme týmovou spolupráci při řešení problémů.
- Ve škole i při mimoškolních akcích monitorujeme, jak žáci řešení problémů zvládají.

Kompetence komunikativní

- Zaměřujeme se na rozvíjení komunikačních dovedností žáků v mateřském jazyce, v cizím jazyce, v informačních a komunikačních technologiích a v sociálních vztazích.
- Klademe důraz na „kulturní úroveň“ komunikace.
- Učíme žáky naslouchat druhým, jako nezbytný prvek účinné mezilidské komunikace.

- Podporujeme kritiku a sebekritiku.

Kompetence sociální a personální

- Rozvíjíme schopnost žáků zastávat v týmu různé role.
- Učíme žáky kriticky hodnotit práci (význam) týmu, svoji práci (význam) v týmu i práci (význam) ostatních členů týmu.
- Podporujeme vzájemnou pomoc, vytváříme situace, kdy se žáci vzájemně potřebují.
- Netolerujeme projevy rasismu, xenofobie a nacionalismu.

Kompetence občanské

- Netolerujeme sociálně patologické projevy chování (drogy, šikana, kriminalita mládeže).
- Důsledně dbáme na dodržování pravidel chování ve škole, stanovených ve vnitřních normách školy.
- Vedeme žáky k sebeúctě a k úctě druhým lidem.

Kompetence pracovní

- Kvalitně odvedenou práci vždy pochválíme, žádnou práci netrestáme, tím vedeme k pozitivnímu vztahu k práci.
- Při výuce vytváříme podnětné a tvořivé pracovní prostředí. Měníme pracovní podmínky, žáky vedeme k adaptaci na nové pracovní podmínky.
- Důsledně vedeme žáky k dodržování vymezených pravidel, ochraně zdraví a k plnění svých povinností a závazků.

3.3 Zabezpečení vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Plán pedagogické podpory (PLPP) a Podpůrné opatření 1. stupně přiznané školou (PO1) sestavuje písemně třídní učitel nebo učitel konkrétního vyučovacího předmětu za pomoci výchovného poradce a školního speciálního pedagoga. Stanoví metody práce se žákem, způsoby kontroly osvojení znalostí a dovedností. Popíše obtíže a speciální vzdělávací potřeby žáka. Stanoví podpůrná opatření, cíle podpory, způsob vyhodnocování naplňování plánu a způsob hodnocení vzdělávání žáka. Součástí PLPP/PO1 je termín vyhodnocení naplňování cílů a to nejméně 1x za 3 měsíce. Nepovedou-li podpůrná opatření k naplňování stanovených cílů, doporučí škola zákonnému zástupci žáka využití poradenské pomoci školského poradenského zařízení (ŠPZ).

Po doporučení ŠPZ vypracuje třídní učitel ve spolupráce s ostatními vyučujícími, výchovným poradcem a školním speciálním pedagogem individuální vzdělávací plán (IVP), který vychází ze školního vzdělávacího programu a vyhovuje vzdělávacím potřebám žáka. V IVP jsou uvedeny informace o úpravách obsahu vzdělávání žáka, případně úpravách výstupů ze vzdělávání žáka, časovém a obsahovém rozvržení vzdělávání a úpravách metod a forem výuky a hodnocení žáka. Součástí IVP je termín vyhodnocení naplňování IVP. IVP může být doplňován a upravován v průběhu školního roku.

IVP je zpracován nejpozději do 1 měsíce ode dne, kdy škola obdrží doporučení ŠPZ pro konkrétního žáka. Výchovný poradce zajistí písemný informovaný souhlas zákonného zástupce žáka, bez kterého nemůže být IVP prováděn. Předá informaci o zahájení poskytování podpůrných opatření podle IVP zástupkyni ředitele školy, která je zaznamenána do školní matriky.

3.4 Zabezpečení vzdělávání žáků nadaných a mimořádně nadaných

Po doporučení ŠPZ vypracuje třídní učitel ve spolupráci s ostatními vyučujícími, výchovným poradcem a školním speciálním pedagogem ve vyučovacích předmětech, ve kterých se projevuje mimořádné nadání žáka nebo nadání žáka, individuální vzdělávací plán (IVP), který vychází ze školního vzdělávacího programu a vyhovuje vzdělávacím potřebám žáka. Součástí IVP je termín vyhodnocení naplňování IVP. IVP může být zpracován i pro kratší období než je školní rok a může být doplňován a upravován v průběhu školního roku.

Součástí IVP je také specifikace provádění podpůrných opatření např.:

- Obohacování vzdělávacího obsahu.
- Zadávání specifických úkolů, projektů.
- Příprava a účast na soutěžích a olympiádách.
- Předčasný nástup dítěte ke školní docházce.

IVP je zpracován nejpozději do 1 měsíce ode dne, kdy škola obdržela doporučení ŠPZ. Výchovný poradce zajistí písemný informovaný souhlas zákonného zástupce žáka, bez kterého nemůže být IVP prováděn. Předá informaci o zahájení poskytování podpůrných opatření podle IVP zástupkyni ředitele školy, která je zaznamenána do školní matriky.

3.5 Začlenění průřezových témat

Všechny tematické okruhy všech průřezových témat jsou integrovány do vzdělávacích obsahů vyučovacích předmětů.

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - OSV									
Název tematického okruhu	1. STUPEŇ					2. STUPEŇ			
	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
Osobnostní rozvoj									
Rozvoj schopnosti poznávání	M, JČ, VV	M, JČ, VV	M, JČ, VV	M, JČ	M, JČ			ČaSP	ČaSP, D
Sebepoznání a sebepojetí	Prv	Prv	Prv			Tv	VkZ, Vko, Tv	Vko, Tv	Ch, Tv
Seberegulace a sebeorganizace				JČ, Pří	JČ, Pří	ČaSP	Vko, VkZ		
Psychohygiena				Pří, Hv, Tv	Pří, Hv, Tv	Vko, ČaSP, Tv	VkZ, Tv	Tv	Tv
Kreativita	Vv	Vv	Vv, PČ	Vv, PČ	Vv, In	Vv, Hv	Vv, Hv	Vv, Hv	Vv, Hv
Sociální rozvoj									
Poznávání lidí	JČ	JČ				Vko	VkZ	Vko	
Mezilidské vztahy	Prv	Prv	Prv		Pří	Vko	VkZ		
Komunikace	JČ, Tv	JČ, Tv	JČ, Tv	JČ, PČ	JČ, PČ	Tv, JČ, D, VkZ	Tv, JČ, Vko	Tv, ČaSP, D, Vko	Tv, ČaSP
Kooperace a kompetice				Tv	Tv	Realizace napříč všemi předměty			
Morální rozvoj									
Řešení problémů a rozhodovací dovednosti				VI, Tv, In	In, Tv	Vv, Hv, Tv, F, Př, Z, M, In, D, Vko	Hv, TV, VkZ, F, Z, CJ2, M, In	Tv, F, Z, Vv, JČ, JA, Vko, M, In	Tv, F, Z, Ch, JA, JČ, M, In, D
Hodnoty, postoje, praktická etika						JA, M, In, Z, Tv, VkZ	JA, M, In, D, F, Př, Z, Vv, Tv	JA, Vko, M, Př, F, Ch, Tv, Z	CJ2, JA, D, F, M, In, Hv, Vv, Ch, Tv

VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA - VDO									
Název tematického okruhu	1. STUPEŇ					2. STUPEŇ			
	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
Občanská společnost a škola	Prv					VkO			
Občan, občanská společnost a stát			Prv	VI			VkO		
Formy participace občanů v politickém životě				VI			VkO	VkO	
Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování					VI			VkO	

VÝCHOVA K MYŠLENÍV EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - VMEGS									
Název tematického okruhu	1. STUPEŇ					2. STUPEŇ			
	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
Evropa a svět nás zajímá		JA, Prv	JA	JA	JA, VI	JA, VkO	JA, Př, JČ, VkO	JA, VkO, JČ, D, Z	JA, D, VkO
Objevujeme Evropu a svět			Prv	VI	VI	VkZ	D	Z, Hv	Hv
Jsmo Evropané						D	D, VkO	Z	D, VkO

ENVIROMENTÁLNÍ VÝCHOVA - ENV									
Název tematického okruhu	1. STUPEŇ					2. STUPEŇ			
	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
Ekosystémy		Prv	Prv			Př, Z	Př	Z	
Základní podmínky života			Prv	Pří	Pří	Př	Př, Vv, VkO	Př, D	Př, Ch, D, Z, VkO
Lidské aktivity a problémy životního prostředí				Pří, Vv	Pří, PČ	Př, Z, Vv	Z	ČaSP, Ch, Př, D	ČaSP, VkO, Př, Vv, Ch
Vztah člověka k prostředí	Prv	Prv	Prv	Pří, VI	Pří, VI	VkZ, Z	Př	Ch, Z	Z, VkO, Př, Ch,

MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - MuV									
Název tematického okruhu	1. STUPEŇ					2. STUPEŇ			
	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
Kulturní difference		JČ				VkO	VkO, VkZ	HV, D	Hv
Lidské vztahy			JČ			D, VkO, VkZ	VkO	VkO	
Etnický původ				VI		VkO	VkO	D	VkO
Multikulturalita						JČ, JA	VkO		VkO, JČ, D
Princip sociálního smíru a solidarity								VkO	

MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - MeV									
Název tematického okruhu	1. STUPEŇ					2. STUPEŇ			
	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení				JČ, In	JČ, In	JČ, VkZ	VkO		
Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality							VkO		JČ
Stavba mediálních sdělení							JČ		
Vnímání autora mediálních sdělení							JČ	Hv	Hv
Fungování a vliv médií ve společnosti							VkO		
Tvorba mediálního sdělení						VkZ, Hv	Hv	JČ	VkO
Práce v realizačním týmu					In	Realizace napříč všemi předměty			

Legenda:

Z	Zeměpis	VI	Vlastivěda
In	Informatika	Prv	Prvouka
JČ	Český jazyk a literatura	Pří	Přírodověda
JA	Jazyk anglický	Př	Přírodopis
CJ2	Další cizí jazyk	M	Matematika
VkO	Výchova k občanství	PČ	Pracovní činnosti
ČaSP	Člověk a svět práce	Vv	Výtvarná výchova
Tv	Tělesná výchova	Hv	Hudební výchovy
VkZ	Výchova ke zdraví	D	Dějepis
Ch	Chemie	F	Fyzika

4 Učební plány

Učební plán pro 2. stupeň								
		6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	Časová dotace		
						minimální	disponibilní	celková
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk	4	4	3+1	4+1	15	2	17
	Anglický jazyk	3	3	3	3	12	-	12
	Další cizí jazyk	0	2	2	2	6	-	6
Matematika a její aplikace	Matematika	4	4	3+1	4+1	15	2	17
Informační a komunikační technologie	Informatika	0+1	0+1	0+1	1	1	3	4
Člověk a příroda	Přírodopis	2	2	1+1	1	21	1	7
	Fyzika	1	1+1	2	2		1	7
	Chemie	0	0	2	2		-	4
	Zeměpis	2	1+1	1+1	1		2	7
Člověk a společnost	Výchova k občanství	1	1	1	1	11	-	4
	Dějepis	2	2	2	1+1		1	8
Umění a kultura	Hudební výchova	1	1	1	1	10	-	4
	Výtvarná výchova	2	2	1	1		-	6
Člověk a zdraví	Tělesná výchova	2+1	2+1	2+1	2+1	10	4	12
	Výchova ke zdraví	1	1	0	0		-	2
Člověk a svět práce	Člověk a svět práce	1	0	1	1	3	-	3
Volitelné předměty		0	0	0+1	0+1	0	2	2
Celková časová dotace		28	30	32	32	104	-	122
z toho disponibilní časová dotace		2	4	7	5	-	18	18

Poznámky k učebnímu plánu pro 2. stupeň

- Vyučovací předmět **Informatika** je posílen na 2. stupni o 1 hodinu z disponibilní časové dotace v 6., 7. a 8. ročníku.
- Vyučovací předmět **Přírodopis** je posílen na 2. stupni o 1 hodinu z disponibilní časové dotace v 8. ročníku.
- Vyučovací předměty **Český jazyk** a **Matematika** je posílen na 2. stupni o 1 hodinu z disponibilní časové dotace v 8. a 9. ročníku.
- Vyučovací předmět **Fyzika** je posílen na 2. stupni o 1 hodinu z disponibilní časové dotace v 7. ročníku.
- Vyučovací předmět **Zeměpis** je posílen na 2. stupni o 1 hodinu z disponibilní časové dotace v 7. a 8. ročníku.

- Vyučovací předmět **Tělesná výchova** je posílen na 2. stupni o 1 hodinu z disponibilní časové dotace v 6. až 9. ročníku.
- **Volitelné předměty** jsou dotovány z disponibilní časové dotace. **Konverzace z jazyka anglického** je realizována v 8. a 9. ročníku po 1 hodině.
- **Další cizí jazyk** je realizován v 7., 8. a 9. ročníku po 2 hodinách.
- V případě dvou posledních po sobě následujících vyučovacích hodin stejného předmětu či projektové výuky, lze tyto hodiny spojit do bloku.

Přehled volitelných předmětů

- 8. a 9. ročníku **Konverzace z jazyka anglického** (1 hod.)

Přehled nepovinných předmětů

- 3. – 9. ročník **Pěvecký sbor** (1 hod.)

5 Hodnocení výsledků vzdělávání žáků

Hodnocení žáků je nedílnou součástí vzdělávacího programu, vychází ze školského zákona. Hodnocení se vztahuje především k dosahování očekávaných výstupů ŠVP, a tím i ke stupni utváření klíčových kompetencí.

Všichni vyučující v naší škole respektují společně stanovená pravidla pro hodnocení žáků, jsou pro ně závazná. Žáci jsou na začátku školního roku seznámeni s tím, v čem a proč budou v daném předmětu vzdělávání, jakým způsobem a podle jakých pravidel budou hodnoceni. Při hodnocení žáků cizinců, kteří plní v České republice povinnou školní docházku, se úroveň znalosti českého jazyka považuje za závažnou souvislost, která ovlivňuje jejich výkon.

Žák, který plní povinnou školní docházku ve škole mimo území ČR, může na základě žádosti zákonného zástupce žáka konat za období nejméně jednoho pololetí školního roku, nejdéle však za období dvou školních roků zkoušku v kmenové škole nebo ve škole zřízené při diplomatické misi ČR.

Žák, který plní povinnou školní docházku formou individuální výuky v zahraničí, může na základě žádosti zákonného zástupce žáka konat za období nejméně jednoho pololetí školního roku, nejdéle však za období dvou školních roků zkoušku ve zkoušející škole.

Žák, který plní povinnou školní docházku v zahraniční škole na území ČR, koná za období nejméně jednoho pololetí školního roku, nejdéle však za období dvou školních roků zkoušku v kmenové škole.

Hodnocení výsledků vzdělávání žáků i žáků s podpůrnými opatřeními vychází z posouzení míry dosažení výstupů pro jednotlivé předměty školního vzdělávacího programu. Hodnocení je pedagogicky zdůvodněné, odborně správné, dosažitelné. Respektuje individuální vzdělávací potřeby žáků a přihlíží ke stupni podpůrného opatření.

Způsoby hodnocení

Pro hodnocení žáků všech ročníků používáme hodnocení klasifikací: číselné (1 – výborný, 2 – chvalitebný, 3 – dobrý, 4 – dostatečný, 5 – nedostatečný) nebo slovní hodnocení, které je souhrnnou zpětnou vazbou o tom, co dítě zvládlo. Nezohledňujeme pouze výsledky práce odpovídající výstupu v daném předmětu pro jednotlivé ročníky, ale také samotný proces práce, přístup dítěte, nasazení, zodpovědnost a motivaci k vzdělávání se. Měřitelné práce jsou hodnoceny buď procentuálním, nebo číselným vyjádřením úspěšnosti.

Předkládání hodnocení žáků

- Ústně - v hodině zpětnou vazbou nebo při konzultacích se zákonnými zástupci žáků.
- Písemně - zápisem v elektronické žákovské knížce (Bakaláři), u žáků 1. ročníků v žákovské knížce.
- Upřednostňujeme písemné ověřování před ústním (pokud to není ve prospěch žáka). Mezi měřitelné práce řadíme: písemné testy, diktáty, slohové práce, prezentace s předem danými kritérii, referáty, práce ve skupině, zapojení do projektů, úroveň samostatných či skupinových prezentací, schopnost práce s informacemi a textem,

míru osobního nasazení s ohledem na možnosti žáka, iniciativu ve vzdělávání se, plnění si povinností.

Kritéria hodnocení

Obecná kritéria hodnocení žáků v naší škole:

- osobní pokrok a posun,
- míra angažovanosti jednotlivých žáků na výsledku své práce,
- komunikační dovednosti a schopnost spolupráce,
- tvořivost a schopnost řešit problémové situace,
- sociální dovednosti při práci.

Konkrétní kritéria hodnocení žáků v jednotlivých předmětech:

- žáci jsou s nimi seznámeni na začátku školního roku a korespondují s očekávanými výstupy v ŠVP,
- při hodnocení žáků je hlavní individuální přístup k jednotlivým žákům a jejich možnostem,
- výuka žáků se speciálně vzdělávacími potřebami a žáků mimořádně nadaných se po dobu identifikace problémů v 1. stupni podpory zabezpečuje vypracováním Plánu pedagogické podpory. Pokud podpůrná opatření nevedou k naplnění cílů, doporučí poradce využití pomoci školského poradenského zařízení (ŠPZ). Na základě doporučení ze ŠPZ o poskytování podpůrných opatření druhého až pátého stupně a na základě informovaného souhlasu zletilého žáka, nebo zákonného zástupce je vypracován Individuální vzdělávací plán.

Sebehodnocení

Sebehodnocení považujeme za jednu z klíčových kompetencí, kterou chceme žáky naučit. V hodinách jsou žáci vedeni k hodnocení svých individuálních výkonů a práce ostatních. Vyučující v jednotlivých předmětech provádí sebehodnocení žáků na konci jednotlivých větších tematických celků vhodně zvolenou formou.

Klasifikace žáka

Hodnocení výsledků vzdělávání žáků vychází z posouzení míry dosažení výstupů pro jednotlivé předměty školního vzdělávacího programu. Hodnocení je pedagogicky zdůvodněné, odborně správné a dosažitelné a respektuje individuální vzdělávací potřeby žáků a doporučení školského poradenského zařízení.

Při použití klasifikace se výsledky vzdělávání žáka u jednotlivých povinných a nepovinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem hodnotí na vysvědčení stupni prospěchu: 1 – výborný, 2 – chvalitebný, 3 – dobrý, 4 – dostatečný, 5 – nedostatečný.

Celkové hodnocení žáka se na vysvědčení vyjadřuje stupni: prospěl/a s vyznamenáním, prospěl/a, neprospěl/a, nehodnocen/a. Při použití klasifikace se chování žáka ve škole a na

akcích pořádaných školou hodnotí na vysvědčení stupni: 1 – velmi dobré, 2 – uspokojivé, 3 – neuspokojivé (viz platný Školní řád).

Slovní hodnocení zahrnuje posouzení výsledků vzdělávání v jejich vývoji a ohodnocení přístupu žáka ke vzdělávání.

Jestliže je žák z výuky některého předmětu v prvním nebo ve druhé pololetí uvolněn, uvádí se na vysvědčení místo hodnocení slovo uvolněn/a.

Zamešká-li žák v daném předmětu více než 20 % vyučovacích hodin v půlročním klasifikačním období, může vyučující tohoto předmětu navrhnout žákovi zkoušku v náhradním termínu, kterou může vyučující navrhnout rovněž tehdy, jestliže žák nebyl klasifikován z hlavních tematických celků daného předmětu za pololetí.

Není-li možné žáka hodnotit z některého nebo ze všech předmětů v prvním nebo ve druhém pololetí ani v náhradním termínu, uvádí se na vysvědčení místo hodnocení slovo nehodnocen (a).

6 Jazyk a jazyková komunikace

Charakteristika vzdělávací oblasti

Vzdělávací oblast Jazyk a jazyková komunikace zaujímá stěžejní postavení ve výchovně vzdělávacím procesu, neboť dobrá úroveň jazykové kultury patří k podstatným znakům všeobecné vyspělosti absolventa základního vzdělávání. Oblast zahrnuje tyto vyučovací předměty: Český jazyk a literatura, Anglický jazyk, Konverzace z jazyka anglického, Německý jazyk a Ruský jazyk.

6.1 Český jazyk a literatura

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Vyučovací předmět Český jazyk a literatura je vyučován ve všech ročnících druhého stupně. Časová dotace jsou čtyři hodiny týdně a v devátém ročníku pět hodin týdně. Předmět je formálně členěn na tři okruhy – jazykovou výchovu, slohovou a komunikační výchovu a literární výchovu.

Dovednosti, které si v rámci předmětu žáci osvojují, jsou důležité nejen pro vzdělávací oblast jazyk a jazyková komunikace, ale umožňují získávání poznatků ve všech dalších oborech. Při výuce klademe důraz předně na rozvoj komunikačních schopností, tvůrčí činnost, spolupráci a umění učit se. Předmět směřuje k tomu, aby žáci byli schopni číst s porozuměním, pracovat s informacemi, vnímat umělecká díla, získávat vztah k umění a správně používat jazyk v podobě mluvené i psané. Naším hlavním cílem je cestou rozvoje jasně, přehledně a srozumitelně vyjadřování vést žáky k přesnému a logickému myšlení, prohlubovat jejich obecné intelektové dovednosti a vybírat vhodné jazykové prostředky. Základní formou realizace předmětu je vyučovací hodina, zařazujeme i krátkodobé projekty a žáci se pravidelně zúčastní olympiády z jazyka českého a literárních soutěží. Volíme takové stěžejní metody, které podporují samostatnost a spolupráci dětí, vlastní aktivitu a tvořivost, utřídění informací a hledání jejich souvislostí, vyhodnocování a řešení problémů, jakož i formulování a ověřování vlastních názorů. Cíle předmětu jsou dále naplňovány návštěvami knihoven, prací s knihou a texty na internetu.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

- rozvíjíme u žáků efektivní metody učení
- prohlubujeme znalost možností používání osvojených dovedností z jazykového vzdělávání v jiných oblastech
- vedeme žáky systematicky ukládat informace, termíny a znaky v souvislostech, v aplikaci na různé vzdělávací oblasti
- vytváříme prostor pro používání pravidel pravopisu a vzájemně je propojujeme
- používáme mluvnické a literární termíny související s probíraným učivem

Kompetence k řešení problémů

- vybízíme žáky samostatně rozpoznat a nalézt způsob řešení jazykových problémů na základě platných pravidel
- vedeme k nalézání chyb v textu a odůvodnění správného řešení

Kompetence komunikativní

- za pomoci literárního i gramatického učiva rozšiřujeme slovní zásobu žáků
- ukazujeme žákům, jak v rámci probíraných literárních textů získávat dovednosti k prohlubování svých argumentů, učit se souvislému a kultivovanému projevu, vhodně reagovat a zapojovat se do diskuze a k tomu využívat informačních a komunikačních prostředků

Kompetence sociální a personální

- učíme žáky tomu, aby mohli diskutovat v rámci třídy, čerpat vzájemně poučení, respektovat různá hlediska
- vedeme žáky ke schopnostem dokázat požádat o pomoc v nestandardních situacích, které mohou vzniknout ve škole

Kompetence občanské

- vysvětlujeme žákům význam našeho slovesného dědictví, kulturní a historické tradice
- na základě literárního projevu, recitace a četby prohlubujeme u žáků schopnost učit se chápat zákony a společenské normy, řešit možné krizové situace a odmítat prvky hrubého chování

Kompetence pracovní

- důsledně sledujeme dodržování hygienických pravidel pro čtení a psaní
- vedeme žáky k udržování učebního prostoru a k bezpečnému užívání materiálů a vybavení školy

ČESKÝ JAZYK A LITERATURA		6. ročník	
Očekávaný výstup z RVP ZV	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Jazyková výchova Žák: - využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace - rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití	Žák: - využívá spisovný jazyk při projevu psaném i mluveném - v textu rozliší jazykové prostředky útvarů národního jazyka - nahradí typicky nespisovné vyjádření spisovným	obecné poučení o jazyce	zeměpis - práce s mapou
samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími jazykovými příručkami	samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími jazykovými příručkami	jazykové příručky	
spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova	umí spisovně vyslovit česká a běžně užívaná cizí slova	zvuková podoba jazyka	- jazyk anglický – obohacování spisovného jazyka o cizí slova, jejich správná výslovnost - MeV: Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení (specifické rysy a vnímání cizích jazyků, cizí jazyky a sbližování lidí)
rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpozná přenesená pojmenování	- pozná slova, která jsou slovotvorně příbuzná - tvoří slova odvozená od daných slov - vytvoří slova složená a rozliší je od slov odvozených	slovní zásoba a tvoření slov	
v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovotvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i v souvětí	- píše bez pravopisných chyb - pracuje s chybou	pravopis	
správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci	- přiřadí slovo ke slovnímu druhu - určí slovní druh u slov odvozených - užije ve větách slova v náležitých tvarech množného čísla	tvarosloví	OSV: Komunikace (dovednosti při sdělování verbální i neverbální)

ČESKÝ JAZYK A LITERATURA		6. ročník	
Očekávaný výstup z RVP ZV	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
	- prokáže znalost mluvnických kategorií jmenných i slovesných - orientuje se v ohebných slovních druzích		výchova k občanství – vztah k vlasti a regionu – vlastní jména
rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a souvětí	- vyhledá v textu základní větné členy - spojí větné členy ve větě do skladebních dvojic	skladba	přírodopis, dějepis - využití vět z odborných textů (skladba a souvětí)

ČESKÝ JAZYK A LITERATURA		6. ročník	
Očekávaný výstup z RVP ZV	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Komunikační a slohová výchova Žák: - dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci - v mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči	Žák: - orientuje se v základních slohových pojmech - sestavuje osnovu - postupně zvládá schopnost kultivovaného mluveného vystupování před třídou	- úvod do slohu - mluvený projev	OSV: Komunikace (řeč předmětů a prostředí, lidských skutků, komunikace v různých situacích)
- uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování - využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic - odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky	- píše jednoduchá sdělení administrativního a komunikačního charakteru - uvede příklady dopisů soukromého a úředního charakteru - rozlišuje a tvoří různé druhy popisu - napiše jednoduché vypravování - písemně a gramaticky správně tvoří krátké texty na zadané téma - správně uspořádá jednotlivé úryvky textu	- jednoduché administrativní a komunikační žánry - dopis - popis - vypravování	- MuV: Multikulturalita (současný svět a vývoj v budoucnosti) - člověk a svět práce - práce s technickými materiály - MeV: Práce v realizačním týmu - informatika - rozvíjí dovednost rozhodování v eticky problematických situacích všedního dne
využívá základy studijního čtení - vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu	vystihne a zachytí hlavní myšlenky textu	výtah a výpisky	

ČESKÝ JAZYK A LITERATURA		6. ročník	
Očekávaný výstup z RVP ZV	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Literární výchova Žák: jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla	Žák: - orientuje se v základních pojmech literární teorie - chápe rozdíly mezi literaturou uměleckou a věcnou	- základy literární teorie - literatura umělecká a věcná	
rozlišuje základní literární druhy a žánry a uvede jejich výrazné představitele	- rozlišuje a charakterizuje vybrané literární druhy a žánry - uvádí české i světové představitele daného žánru	literární druhy a žánry	
- reprodukuje přečtený text - formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení	- recituje vhodné literární texty - čte s porozuměním text a volně jej reprodukuje - charakterizuje postavy v textu - formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení	interpretace literárních a jiných děl	OSV: Kooperace a kompetice
tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie	pracuje tvořivě s literárním textem a vytváří k němu vlastní výtvarný doprovod	tvořivé činnosti s literárním textem	
vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích	orientuje se a vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích	knihovnické lekce	

ČESKÝ JAZYK A LITERATURA		7. ročník	
Očekávaný výstup z RVP ZV	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Jazyková výchova Žák: správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci	Žák: - zařadí slova z textu ke slovním druhům - prokáže znalost mluvnických kategorií jmenných i slovesných - orientuje se v ohebných i neohebných slovních druzích	tvarosloví	matematika - čísla v úlohách a rozdílnost způsobu zápisu čísel v jazyce českém a matematice
- v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovotvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i v souvětí - samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu	- píše bez pravopisných chyb - pracuje s chybou	pravopis	
- rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazémeh - samostatně pracuje se Slovníkem spisovné češtiny	- pozná slova, která jsou slovotvorně příbuzná - vytvoří slova složená a rozliší je od slov odvozených - nahradí vyznačená slova přejatá českým ekvivalentem - vybere z nabídky slovo, které je přeneseným pojmenováním - ovládá zásady tvoření slov	slovní zásoba a tvoření slov	- VMEGS: Evropa a svět nás zajímá (vznik a přejímání slov ze zemí EU v souvislosti se životem v evropských zemích a rozvojem techniky) - OSV: Komunikace (prohlubování dovedností pro sdělování verbálních a nonverbálních údajů)
rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a souvětí	- spojí větné členy ve větě do skladebních dvojic - určí ve větě větné členy - nahradí jednoduchý větný člen větným členem několikanásobným, správně doplní interpunkční znaménko nebo spojku	skladba	MeV: Stavba mediálních sdělení (principy sestavování zpravodajství, stavba a uspořádání zpráv a dalších mediálních sdělení)

ČESKÝ JAZYK A LITERATURA		7. ročník	
Očekávaný výstup z RVP ZV	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
			MeV: Vnímání autora mediálních sdělení (výběr a kombinace slov a vět, užívání explicitních a implicitních prvků z hlediska záměru a hodnotového významu)

ČESKÝ JAZYK A LITERATURA		7. ročník	
Očekávaný výstup z RVP ZV	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Komunikační a slohová výchova Žák: - dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci - v mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči - využívá zásad komunikace a pravidel dialogu	Žák: - orientuje se v základních stylistických pojmech - sestavuje osnovu - člení text na odstavce - zvládá schopnost kultivovaného mluveného vystupování před třídou - volně vyjadřuje vlastní názory	- úvod do slohu - mluvený projev	- OSV: Kooperace a kompetice (rozvoj individuálních a sociálních dovedností) - informatika - rozvíjí dovednost rozhodování v eticky problematických situacích všedního dne
- uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování - využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů - odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky	- sestaví jednoduchou formu osobního životopisu - formuluje ústně i písemně vlastní žádost - písemně a gramaticky správně tvoří texty na zadané téma (popis, líčení, charakteristika, vypravování), používá vhodné jazykové prostředky a dodržuje jejich logickou posloupnost	- životopis - žádost - popis a jeho druhy - charakteristika - vypravování	- OSV: Komunikace (řeč předmětů a prostředí, lidských skutků, komunikace v různých situacích) - MeV: Práce v realizačním týmu (komunikace a spolupráce, stanovení si cíle, delegování úkolů a zodpovědnosti)
využívá základy studijního čtení - vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu	vystihne hlavní myšlenky odborného textu a vytvoří z něj výtah	výtah a výpisky	

ČESKÝ JAZYK A LITERATURA		7. ročník	
Očekávaný výstup z RVP ZV	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Literární výchova Žák: jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla	Žák: - orientuje se v základních pojmech literární teorie - chápe rozdíly mezi literaturou uměleckou a věcnou	- základy literární teorie - literatura umělecká a věcná	
rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci a uvede jejich výrazné představitele	- rozlišuje a charakterizuje vybrané literární druhy a žánry - uvádí české i světové představitele daného žánru	literární druhy a žánry	
- reprodukuje přečtený text - formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení	- recituje vhodné literární texty - čte s porozuměním text a volně jej reprodukuje - charakterizuje postavy v textu - formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení	interpretace literárních a jiných děl	
tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie	pracuje tvořivě s literárním textem a vytváří k němu vlastní výtvarný doprovod	tvořivé činnosti s literárním textem	
vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích	orientuje se a vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích	knihovnické lekce	

ČESKÝ JAZYK A LITERATURA		8. ročník	
Očekávaný výstup z RVP ZV	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Jazyková výchova Žák: rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití	Žák: posoudí vhodnost, či nevhodnost užití jazykových prostředků různých útvarů národního jazyka, např. v umělecké literatuře, divadelní hře, veřejném projevu apod.	obecné poučení o jazyce	OSV: Řešení problémů a rozhodovací dovednosti (problémy v mezilidských vztazích, problémy v seberegulaci)
rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpozná přenesená pojmenování, zvláště ve frazémeh	- nahradí vyznačená slova přejatá českými ekvivalenty - vybere z nabídky slovo, které je přeneseným pojmenováním - ovládá zásady tvoření slov	slovní zásoba a tvoření slov	
správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci	- přiřadí slovo ke slovnímu druhu - užije ve větách slova v náležitých tvarech jednotného i množného čísla - zařadí stejná slova s různou slovnědruhovou platností ke slovnímu druhu - prokáže znalost mluvnických kategorií jmenných i slovesných	tvarosloví	MeV: Tvorba mediálního sdělení (uplatnění a výběr výrazových prostředků a jejich kombinací, tvorba mediálního sdělení pro rozhlas, televizi či internetové médium)
v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slohotvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i v souvětí	- píše bez pravopisných chyb - pracuje s chybou	pravopis	
rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a souvětí	- nahradí jednoduchý větný člen větným členem několikanásobným, správně doplní interpunkční znaménko nebo spojku - doplní slovo podle naznačených syntaktických vztahů a určí doplněný větný člen - prozkoumá větný text a vlastními slovy správně určuje větu jednoduchou a souvětí, různé druhy souvětí, věty hlavní a vedlejší	skladba	

ČESKÝ JAZYK A LITERATURA		8. ročník	
Očekávaný výstup z RVP ZV	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
	nahrazuje větné členy vedlejšími větami a naopak		

ČESKÝ JAZYK A LITERATURA		8. ročník	
Očekávaný výstup z RVP ZV	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Komunikační a slohová výchova Žák: - dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci - v mluveném projevu vhodně užívá prostředků řeči - samostatně připraví a s oporou o text přednese referát - zapojuje se do diskuze a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu	Žák: - orientuje se v základních stylistických pojmech - používá prostředky kultivovaného projevu a vysvětlí svůj postoj ke sdělovanému obsahu - přednese předem připravený referát - diskutuje o problémech a vyjadřuje vlastní názory	- úvod do slohu - mluvený projev - referát	OSV: Kooperace a kompetice
- uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování - využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů	- aplikuje vlastní tvořivé psaní v daném komunikačním žánru - vypracuje charakteristiku a líčení s užitím vhodných jazykových prostředků	- charakteristika - líčení	MeV: Práce v realizačním týmu
využívá základy studijního čtení - vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu	- vybere a zapíše z odborného textu podstatné informace - reprodukuje zpracovaný text	- výtah - výklad	
- odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáním s dostupnými informačními zdroji - rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru	- vyjadřuje postoj a názor vhodnými stylistickými a jazykovými prostředky s ohledem na dispozice, zkušenosti a osobní zájmy - po přečtení textu dokáže zhodnotit, co je názorem pisatele textu	úvaha	VMEGS: Evropa a svět nás zajímá (příběhy, zážitky a zkušenosti z Evropy a světa)

ČESKÝ JAZYK A LITERATURA		8. ročník	
Očekávaný výstup z RVP ZV	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Literární výchova Žák: jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla	Žák: - orientuje se v základních pojmech literární teorie - chápe rozdíly mezi literaturou uměleckou a věcnou	- základy literární teorie - literatura umělecká a věcná	
rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci a uvede jejich výrazné představitele	- rozlišuje a charakterizuje vybrané literární druhy a žánry - uvádí české i světové představitele daného žánru	literární druhy a žánry	
- uceleně reprodukuje přečtený text a vlastními slovy interpretuje smysl díla - formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení	- recituje vhodné literární texty - čte s porozuměním text a volně jej reprodukuje - charakterizuje postavy v textu - formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení	interpretace literárních a jiných děl	
uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře	orientuje se ve vývojových obdobích národní i světové literatury	hlavní vývojová období národní a světové literatury	
tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie	pracuje tvořivě s literárním textem	tvořivé činnosti s literárním textem	
vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích	orientuje se a vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích	knihovnické lekce	

ČESKÝ JAZYK A LITERATURA		9. ročník	
Očekávaný výstup z RVP ZV	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Jazyková výchova Žák: správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci	Žák: - přiřadí slovo ke slovnímu druhu - určí slovní druh u slov odvozených od stejného základového slova - užije ve větách slova v náležitých tvarech jednotného i množného čísla - zařadí stejná slova s různou slovnědruhovou platností ke slovnímu druhu	tvarosloví	
v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovotvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i v souvětí	- píše bez pravopisných chyb - pracuje s chybou	pravopis	
rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a souvětí	- doplní slovo podle naznačených syntaktických vztahů a určí doplněný větný člen - vybere z několika vzorců ten, který odpovídá zadanému souvětí; vybere k zadanému vzorci z několika souvětí to, které je jím znázorněno	skladba	OSV: Řešení problémů a rozhodovací dovednosti (dovednosti pro řešení problémů a rozhodování z hlediska různých typů problémů a sociálních rolí – problémy v mezilidských vztazích, zvládání učebních problémů vázaných na látku předmětů, problémy v seberegulaci)
- využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace - samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami	- využívá spisovný jazyk v projevu psaném i mluveném - samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami	obecné poučení o jazyce	MuV: Multikulturalita (specifické rysy jazyků a jejich rovnocennost, význam užívání cizího jazyka jako nástroje dorozumění a celoživotního vzdělávání)

ČESKÝ JAZYK A LITERATURA		9. ročník	
Očekávaný výstup z RVP ZV	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
• spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná slova	• umí spisovně vyslovit česká a běžně užívaná slova	• zvuková podoba jazyka	
• rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpozná přenesená pojmenování, zvláště ve frazémech	• vybere z nabídky slovo, které je přeneseným pojmenováním • prokáže schopnost interpretovat význam/porozumět významu přeneseného pojmenování • ovládá zásady tvoření slov	• slovní zásoba a tvoření slov	

ČESKÝ JAZYK A LITERATURA		9. ročník	
Očekávaný výstup z RVP ZV	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Komunikační a slohová výchova Žák: - dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci - v mluveném projevu vhodně užívá prostředků řeči - samostatně připraví a s oporou o text přednese referát - zapojuje se do diskuze, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu	Žák: - orientuje se v základních stylistických pojmech - používá prostředky kultivovaného projevu a vysvětlí svůj postoj ke sdělovanému obsahu - přednese předem připravený referát - vede diskuzi - posuzuje a porovnává podle získaných faktů pozitivní a negativní názory a postoje - vyjádří kritiku a pochvalu	- úvod do slohu - mluvený projev - referát - diskuze - proslov	
- uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text - využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů - odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky	- vybaví si znalosti o jednotlivých slohových útvarech - aplikuje vlastní tvořivé psaní v daném slohovém útvaru - uspořádá text podle logické či dějové návaznosti	- popis a jeho druhy - charakteristika - vypravování	- OSV: Kooperace a kompetice - MeV: Práce v realizačním týmu
využívá základy studijního čtení - vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu	- využívá základy studijního čtení - vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu - ověřuje si informace z různých zdrojů	výklad	
rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru	vyjadřuje postoj a názor vhodnými stylistickými a jazykovými prostředky s ohledem na dispozice, zkušenosti a osobní zájmy	úvaha	

ČESKÝ JAZYK A LITERATURA		9. ročník	
Očekávaný výstup z RVP ZV	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj	- rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích, zaujímá k ní kritický postoj a brání se jí vhodnými jazykovými prostředky - po přečtení textu dokáže zhodnotit názor autora	publicistický funkční styl	MeV: Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality (různé typy sdělení, jejich rozlišování a jejich funkce, vztah mediálního sdělení a sociální zkušenosti, opakované užívání prostředků ve zpravodajství)

ČESKÝ JAZYK A LITERATURA		9. ročník	
Očekávaný výstup z RVP ZV	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Literární výchova Žák: - jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla - rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty	Žák: - orientuje se v základních pojmech literární teorie - chápe rozdíly mezi literaturou uměleckou a věcnou	- základy literární teorie - literatura umělecká a věcná	
rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci a uvede jejich výrazné představitele	- rozlišuje a charakterizuje vybrané literární druhy a žánry - uvádí české i světové představitele daného žánru	literární druhy a žánry	
- uceleně reprodukuje přečtený text a vlastními slovy interpretuje smysl díla - formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení - porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování	- recituje vhodné literární texty - čte s porozuměním text a volně jej reprodukuje - charakterizuje postavy v textu - formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení	interpretace literárních a jiných děl	
- uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře - rozpozná základní rysy výrazného individuálního stylu autora	orientuje se ve vývojových obdobích národní i světové literatury	hlavní vývojová období národní a světové literatury	
tvoří vlastní literární text podle svých schopností	pracuje tvořivě s literárním textem	tvořivé činnosti s literárním textem	
vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích	orientuje se a vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích	knihovnické lekce	

6.2 Anglický jazyk, Konverzace z jazyka anglického

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Vyučovací předmět Anglický jazyk má na 2. stupni časovou dotaci tři hodiny týdně, osmý a devátý ročník má navíc jednu hodinu volitelného předmětu konverzace z anglického jazyka. Cílem je poskytnout žákům nástroj komunikace při kontaktu s lidmi z různých částí světa, ale i pro práci s počítačem, internetem atd. Proto klademe důraz na rozvoj komunikačních dovedností, kterým podřizujeme i výuku gramatické části vzdělávacího předmětu.

Výchovné a vzdělávací strategie učitele pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- seznamuje žáky s různými strategiemi učení se anglického jazyka a nabízí různé metody
- opakuje se žáky probranou látku a pravidelně sleduje pokrok žáka
- zařazuje do hodiny témata a slovní zásobu týkající se probíraných vzdělávacích oblastí

Kompetence k řešení problémů

- vede žáky k řešení jednoduchých problémových situací v cizojazyčném prostředí
- umožňuje žákům odhadovat pokračování čteného textu a vytvářet tak hypotézy
- zadává úkoly, při kterých jsou žáci nuceni vyhledat informace z jiných zdrojů (např. z internetu)

Kompetence komunikativní

- vytváří příležitost pro komunikaci mezi žáky (skupinová práce/práce ve dvojici)
- procvičuje gramatické struktury a slovní zásobu se žáky dramatizací reálných situací
- zadává úkoly, při kterých žáci sdělují informace o osvojovaných tématech

Kompetence sociální a personální

- volí různé formy práce, samostatné, párové, týmové, aby umožnil žákům vzájemnou inspiraci a motivoval je
- přizpůsobuje výuku individuálním potřebám a schopnostem žáků
- zařazuje do výuky odlehčující činnosti a hry, aby navodil tvůrčí a přátelskou atmosféru ve třídě

Kompetence občanské

- vede žáky k prezentaci svých myšlenek a názorů
- vede žáky ke vzájemnému naslouchání si
- vyžaduje od žáků zodpovědnost za vlastní práci
- vede žáky k respektování jiných kultur a společností

Kompetence pracovní

- zohledňuje rozdíly ve znalostech a pracovním tempu žáků
- napomáhá žákům při cestě ke správnému řešení a zadává úkoly, při nichž žáci projeví svou iniciativu, znalosti, dovednosti a schopnost spolupracovat s ostatními

ANGLICKÝ JAZYK		6. ročník	
Očekávaný výstup z RVP ZV	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Poslech s porozuměním Žák: rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně	Žák: - rozumí tématu a obsahu jednoduchého a zřetelně pronášeného příběhu a rozhovoru - v pomalu pronášeném projevu zachytí konkrétní informace - porozumí informacím v jednoduché videonahrávce	Mluvnice - řadové číslovky - přítomný čas prostý - can/can't - like/love/don't - like/hate/can't stand - přítomný čas průběhový - vazba there is/are - přivlastňovací zájmena - stupňování přídavných jmen - příslovce - minulý čas prostý	- VMEGS: Evropa a svět nás zajímá (rozvíjí a integruje základní vědomosti potřebné pro porozumění sociálním a kulturním odlišnostem mezi národy) - MeV: Práce v realizačním týmu (přispívá ke schopnosti přizpůsobit vlastní činnost potřebám a cílům týmu) - OSV: Hodnoty, postoje, praktická etika (rozvíjí základní dovednosti dobré komunikace a k tomu příslušné vědomosti) - OSV: Kooperace a kompetice (vede k uvědomování si hodnoty spolupráce a pomoci) - MUV: Multikultura (poskytuje žákům základní znalosti o různých etnických a kulturních skupinách žijících v české a evropské společnosti) - český jazyk a literatura – obohacování spisovného jazyka o cizí slova; správná výslovnost
Mluvení Žák: - zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních situacích - mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech	Žák: - zeptá se na základní informace týkající se osob, míst, každodenních činností, volnočasových aktivit a na podobné otázky odpoví - pomocí slovních spojení a vět sdělí co má rád nebo nerad, co umí nebo neumí - mluví o své rodině, kamarádech a zájmech - v krátkých větách popíše osoby a zvířata	Tematické okruhy, slovní zásoba - domov, rodina - volný čas - škola - bydlení, město - příroda, zvířata - sport - péče o zdraví, stravovací návyky - cestování a dopravní prostředky - počasí - realie anglicky mluvících zemí - měsíce v roce, data - oblečení	
Čtení s porozuměním Žák: rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace	Žák: - orientuje se v textu a vyhledá konkrétní informace - rozumí tématu a obsahu jednoduchého fotografického příběhu		
Psaní Žák: - vyplní základní údaje o sobě ve formuláři - napiše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat	Žák: - ve formuláři vyplní základní údaje o sobě - zapiše jednoduché věty týkající se osvojovaných témat		

ANGLICKÝ JAZYK		6. ročník	
Očekávaný výstup z RVP ZV	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
	napíše jednoduchý popis osoby, domácího mazlíčka		

ANGLICKÝ JAZYK		7. ročník	
Očekávaný výstup z RVP ZV	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Poslech s porozuměním Žák: - rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně - rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat	Žák: - rozumí tématu a obsahu jednoduchého a zřetelně pronášeného příběhu a konverzace vztahující se k osvojovaným tématům - v zřetelně pronášeném projevu zachytí konkrétní informace - porozumí obsahu jednoduché písně	Mluvnice - have got, can/can't, like/don't like - osobní a přivlastňovací zájmena - přítomný čas prostý - přítomný čas průběhový - minulý čas prostý - počitatelná a nepočitatelná podstatná jména - How much/many - rozkazovací způsob - budoucí čas – will - vazba going to - stupňování přídavných jmen - člen určitý a neurčitý - should/shouldn't - must/mustn't - have to/don't have to	- VMEGS: Evropa a svět nás zajímá (rozvíjí schopnost srovnávat projevy kultury v evropském a globálním kontextu, nacházet společné znaky a odlišnosti a hodnotit je v širších souvislostech) - MeV: Práce v realizačním týmu (přispívá ke schopnosti přizpůsobit vlastní činnost potřebám a cílům týmu) - OSV: Hodnoty, postoje, praktická etika (přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů ve třídě i mimo ni) - OSV: Kooperace a kompetice (utváří a rozvíjí základní dovednosti pro spolupráci) - OSV: Řešení problémů a rozhodovací dovednosti (vede k uvědomování si hodnoty různosti lidí,
Mluvení Žák: - zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních situacích - mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech - popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života	Žák: - zeptá se na základní informace týkající se osob, míst, činností a na podobné otázky odpoví - zapojí se pomocí slovních spojení a vět do krátkých, jasně strukturovaných rozhovorů - jednoduše a v krátkých větách popíše osoby, místa a činnosti	Tematické okruhy, slovní zásoba - každodenní činnosti, volný čas - přídavná jména, popis osoby - škola, školní předměty - počasí, přírodní katastrofy - jídlo, pití a zdravý životní styl - moderní technologie	
Čtení s porozuměním Žák: - rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace - vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech	Žák: - rozumí tématu a obsahu jednoduchého komiksového nebo fotografického příběhu, který se vztahuje k osvojovaným tématům - porozumí krátkému a jednoduchému popisu osoby, místa a konkrétní činnosti - rozumí krátkým a jednoduchým textům a vyhledá v nich konkrétní informace - porozumí běžným označením a nápisům na veřejných místech, které se týkají orientace v místě, upozornění nebo zákazu		

ANGLICKÝ JAZYK		7. ročník	
Očekávaný výstup z RVP ZV	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Psaní Žák: • vyplní základní údaje o sobě ve formuláři • napíše jednoduché texty týkající se osvojovaných témat • reaguje na jednoduché písemné sdělení	Žák: • zapíše informace, slovní spojení nebo jednoduché věty týkající se osvojovaných témat • napíše krátký jednoduchý popis osoby, místa a činností • napíše jednoduchý text, například e-mail nebo příspěvek na web	• místa a budovy ve městě, popis cesty • život na venkově, zvířata • reálie anglicky mluvících zemí • příslovce	názorů, přístupu k řešení problémů)

ANGLICKÝ JAZYK		8. ročník	
Očekávaný výstup z RVP ZV	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Poslech s porozuměním Žák: - rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně - rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat	Žák: - rozumí tématu a obsahu jednoduchého a zřetelně pronášeného příběhu a konverzace vztahující se k osvojovaným tématům - ve zřetelně pronášeném projevu zachytí konkrétní informace číselné i nečíselné povahy - porozumí obsahu a informacím v jednoduchých písních a videonahrávkách	Mluvnice - přítomný čas prostý a průběhový - will/going to - minulý čas prostý - minulý čas průběhový - used to - předpřítomný čas prostý - modální slovesa - vztažné věty a zájmena - počítatelná a nepočítatelná podstatná jména - stupňování přídavných jmen a příslovčí - nultý a první kondicionál - sloveso + ing/infinitiv	- VMEGS: Evropa a svět nás zajímá (rozvíjí schopnost srovnávat projevy kultury v evropském a globálním kontextu, nacházet společné znaky a odlišnosti a hodnotit je v širších souvislostech) - MeV: Práce v realizačním týmu (přispívá ke schopnosti přizpůsobit vlastní činnost potřebám a cílům týmu) - OSV: Hodnoty, postoje, praktická etika (přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů ve třídě i mimo ni) - OSV: Kooperace a kompetice (utváří a rozvíjí základní dovednosti pro spolupráci) - OSV: Řešení problémů a rozhodovací dovednosti (vede k uvědomování si hodnoty různosti lidí,
Mluvení Žák: - zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích - mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech - vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života	Žák: - mluví o své rodině, kamarádech, škole a dalších osvojovaných tématech - jednoduše popíše osoby, místa, činnosti a události - podle předem připravené osnovy nebo dle obrázku vypráví jednoduchý příběh - zeptá se na základní informace týkající se osob, míst, činností a událostí a na podobné otázky odpoví	Tematické okruhy, slovní zásoba - každodenní činnosti - etapy lidského života - frázová slovesa - realie anglicky mluvících zemí - nemoci, u lékaře - části lidského těla - přídavná jména – pocity	
Čtení s porozuměním Žák: - rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace - vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech	Žák: - orientuje se v jednoduchém textu, v komiksovém nebo fotografickém příběhu a vyhledá v něm konkrétní informace - rozumí jednoduchému popisu osoby, místa, události a činnosti - používá informace získané v textu k zodpovězení jednoduchých otázek		

ANGLICKÝ JAZYK		8. ročník	
Očekávaný výstup z RVP ZV	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Psaní Žák: • napíše jednoduché texty týkající se osvojovaných témat • reaguje na jednoduché písemné sdělení	Žák: • zvládne napsat jednoduchý text nebo příběh na dané téma • jednoduše popíše osoby, činnosti, místa a události	• vesmír • vyjádření číselných údajů • filmové a literární žánry • přídavná jména končící na – ed/-ing	názorů, přístupu k řešení problémů)

ANGLICKÝ JAZYK		9. ročník	
Očekávaný výstup z RVP ZV	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Poslech s porozuměním Žák: rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat	Žák: - rozumí a orientuje se v obsahu zřetelně pronášeného příběhu, který se vztahuje k osvojovaným tématům a reáliím anglicky mluvících zemí - v pomalu pronášeném projevu, který se týká osvojovaných témat, zachytí konkrétní informace - porozumí informacím v jednoduché videonahrávce	Mluvnice - přítomné časy - minulý čas prostý - minulý čas průběhový - předpřítomný čas prostý - will/going to - první kondicionál - druhý kondicionál - modální slovesa - trpný rod - vztažné věty vedlejší - too/enough - zájmena - spojky - nepřímá řeč - otázky na podmět a předmět - přídavná jména a příslovce - slovní a větný přízvuk, intonace - pravopis a výslovnost	- VMEGS: Evropa a svět nás zajímá (rozvíjí schopnost srovnávat projevy kultury v evropském a globálním kontextu, nacházet společné znaky a odlišnosti a hodnotit je v širších souvislostech) - MeV: Práce v realizačním týmu (přispívá ke schopnosti přizpůsobit vlastní činnost potřebám a cílům týmu) - OSV: Hodnoty, postoje, praktická etika (přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů ve třídě i mimo ni) - OSV: Kooperace a kompetice (utváří a rozvíjí základní dovednosti pro spolupráci) - OSV: Řešení problémů a rozhodovací dovednosti (vede k uvědomování si hodnoty různosti lidí,
Mluvení Žák: - zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích - vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života	Žák: - sestaví gramaticky správnou větu - dotazuje se a sám poskytuje pomoc a radu - řeší přiměřené problémové situace v cizojazyčném prostředí - adekvátně reaguje ve formálních i neformálních situacích - vyjádří vlastní názor, souhlas nebo nesouhlas, výhody či nevýhody a řešení problému	Tematické okruhy a slovní zásoba - kultura - mezilidské vztahy - město a region	
Čtení s porozuměním Žák: - rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace - vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech	Žák: - rozumí tématu a obsahu jednoduchého komiksového nebo fotografického příběhu - vyhledá v textu konkrétní informace, nalézá známé fráze slovní zásoby a identifikuje neznámou slovní zásobu - využívá kontext a znalost klíčových slov k odhadu významu neznámých slov		

ANGLICKÝ JAZYK		9. ročník	
Očekávaný výstup z RVP ZV	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
<i>Psaní</i> Žák: • napíše jednoduché texty týkající se osvojovaných témat • reaguje na jednoduché písemné sdělení	Žák: • aplikuje novou slovní zásobu při psaní vět • sestaví gramaticky správnou větu • napíše jednoduchý text nebo příběh vztahující se k osvojovaným tématům • popisuje obrázek nebo situaci pomocí jednoduchých vět	• škola • společnost a její problémy • cestování • nákupy a móda • sport a volný čas • moderní technologie a média • frázová slovesa • reálie anglicky mluvících zemí • dobrovolnická činnost	názorů, přístupů k řešení problémů)

KONVERZACE Z JAZYKA ANGLICKÉHO		8. ročník	
Očekávaný výstup z RVP ZV	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Poslech s porozuměním Žák: - rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně - rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat	Žák: - rozumí jednoduchým pokynům učitele a reaguje na ně - chápe obsah i myšlenku jednoduché konverzace - rozumí důležitým informacím v krátkých nahrávkách - seznamuje se s tradicemi a svátky anglicky mluvících zemí	- práce s autentickými materiály (časopis, leták, nahrávka, video atd.) Tematické okruhy a slovní zásoba - moje rodina - můj nejlepší kamarád - škola - koníčky a volný čas - denní program - jídlo a pití - domov a bydlení - cestování a prázdniny - realie anglicky mluvících zemí: Velká Británie, USA, Austrálie	- VMEGS: Evropa a svět nás zajímá (rozvíjí schopnost srovnávat projevy kultury v evropském a globálním kontextu, nacházet společné znaky a odlišnosti a hodnotit je v širších souvislostech) - MeV: Práce v realizačním týmu (přispívá ke schopnosti přizpůsobit vlastní činnost potřebám a cílům týmu) - OSV: Hodnoty, postoje, praktická etika (přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů ve třídě i mimo ni) - OSV: Kooperace a kompetice (utváří a rozvíjí základní dovednosti pro spolupráci) - OSV: Řešení problémů a rozhodovací dovednosti (vede k uvědomování si hodnoty různosti lidí, názorů, přístupů k řešení problémů)
Mluvení Žák: - zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích - mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech	Žák: - aplikuje jednoduchou konverzaci v každodenních situacích - formuluje a vyjadřuje své myšlenky v logickém sledu - pomocí jednoduchých vět diskutuje na zadané téma - mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech		
Čtení s porozuměním Žák: - rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace - vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech	Žák: - zformuluje základní myšlenku textu - vyhledá v textech požadované informace - reprodukuje text v jednoduchých větách - používá informace získané v textu k zodpovězení jednoduchých otázek		
Psaní Žák: - reaguje na jednoduché písemné sdělení - vyplní základní údaje o sobě ve formuláři	Žák: - identifikuje neznámou slovní zásobu v textu - v jednoduchých větách písemně reprodukuje text - reaguje na jednoduché písemné sdělení		

KONVERZACE Z JAZYKA ANGLICKÉHO		8. ročník	
Očekávaný výstup z RVP ZV	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat	pomocí jednoduchých vět napíše text na zadané téma		

KONVERZACE Z JAZYKA ANGLICKÉHO		9. ročník	
Očekávaný výstup z RVP ZV	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Poslech s porozuměním Žák: - rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně - rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat	Žák: - chápe obsah i myšlenku jednoduché konverzace - rozumí důležitým informacím v krátkých nahrávkách - seznamuje se s tradicemi a svátky anglicky mluvících zemí	- práce s autentickými materiály (časopis, leták, nahrávka, video atd.) Tematické okruhy a slovní zásoba - moje rodina - škola - volný čas a sport - denní program - nakupování - počasí - cestování a prázdniny - realie anglicky mluvících zemí: Velká Británie, USA, Austrálie, Irsko, Kanada, Nový Zéland	- MeV: Práce v realizačním týmu (přispívá ke schopnosti přizpůsobit vlastní činnost potřebám a cílům týmu) - OSV: Hodnoty, postoje, praktická etika (přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů ve třídě i mimo ni) - OSV: Kooperace a kompetice (utváří a rozvíjí základní dovednosti pro spolupráci) - OSV: Řešení problémů a rozhodovací dovednosti (vede k uvědomování si hodnoty různosti lidí, názorů, přístupů k řešení problémů) - VMEGS: Evropa a svět nás zajímá (rozvíjí schopnost srovnávat projevy kultury v evropském a globálním kontextu, nacházet společné znaky a odlišnosti a hodnotit je v širších souvislostech)
Mluvení Žák: - zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích - mluví o osvojovaných tématech - vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života	Žák: - aplikuje jednoduchou konverzaci v každodenních situacích - formuluje a vyjadřuje své myšlenky v logickém sledu - pomocí jednoduchých vět diskutuje na zadané téma - popisuje obrázek nebo situaci pomocí jednoduchých vět - používá známou slovní zásobu		
Čtení s porozuměním Žák: - rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace - vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech	Žák: - zformuluje základní myšlenku textu - vyhledá v textech požadované informace - reprodukuje text v jednoduchých větách - používá informace získané v textu k zodpovězení jednoduchých otázek		
Psaní Žák: - reaguje na jednoduché písemné sdělení - napíše jednoduché texty týkající se osvojovaných témat	Žák: - identifikuje neznámou slovní zásobu v textu - v jednoduchých větách písemně reprodukuje text - reaguje na jednoduché písemné sdělení		

KONVERZACE Z JAZYKA ANGLICKÉHO		9. ročník	
Očekávaný výstup z RVP ZV	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
	pomocí jednoduchých vět napíše text na zadané téma		

6.3 Další cizí jazyk

6.3.1 Německý jazyk

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Vyučovací předmět se bude vyučovat pouze na druhém stupni v sedmém, osmém a devátém ročníku. Časová dotace je dvě hodiny týdně. Cílem bude poskytnout žákům nástroj komunikace při kontaktu s lidmi z různých částí světa, hlavně však z německy mluvících zemí.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

- učitel vede žáky k pochopení důležitosti schopnosti komunikovat německy pro další studium i praktický život
- vede žáky k propojování probraných témat a jazykových jevů

Kompetence k řešení problémů

- umožňuje řešit jednoduché situace v cizojazyčném prostředí
- motivuje žáky nebát se mluvit německy s cizím člověkem
- vede žáky k umění opsat obsah myšlenky, chybí-li slovní zásoba

Kompetence komunikativní

- učí žáky porozumět jednoduchému sdělení v německém jazyce
- motivuje žáky německy zformulovat jednoduché myšlenky
- motivuje žáky využívat dovednosti osvojené v německém jazyce k navázání kontaktu či vztahu

Kompetence sociální a personální

- učí žáky vyžádat a poskytnout pomoc a radu v jednoduchých situacích
- motivuje žáky spolupracovat v německy hovořící skupině na jednoduchém úkolu

Kompetence občanské

- učí žáky o základních zvycích v německy mluvících zemích a porovnává je se zvyky našimi
- vede žáky k respektování jiných kultur a společností

Kompetence pracovní

- učí žáky používat dvojazyčný slovník
- motivuje využívat německého jazyka k získávání informací z různých oblastí

JAZYK NĚMECKÝ		7. ročník	
Očekávaný výstup z RVP ZV	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Poslech s porozuměním Žák: - rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně - rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojených témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu	Žák: - čte foneticky správně - pozdraví - poděkuje - představí se - reaguje na jednoduché pokyny učitele	- výslovnost - pravopis	- OSV: Kooperace a kompetice - MeV: Práce v realizačním týmu
Mluvení Žák: se zapojí do jednoduchých rozhovorů	Žák: - omluví se - požádá spolužáka o školní pomůcku	slovní zásoba probíraných tematických okruhů, práce se slovníkem	
Čtení s porozuměním Žák: rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům	Žák: - přečte jednoduché texty - vyhledá v textu odpověď na otázku - orientuje se v abecedním slovníku a dvojazyčném slovníku	slovní zásoba probíraných tematických okruhů, práce se slovníkem	OSV: Řešení problémů a rozhodovací schopnosti (zvládání učebních problémů vázaných na látku předmětů)

JAZYK NĚMECKÝ		8. ročník	
Očekávaný výstup z RVP ZV	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Mluvení Žák: sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojených témat	Žák: - vypráví o své rodině - vypráví o sobě - popíše, jak tráví svůj volný čas - popíše, co si obléká - připraví si rozhovor v obchodě	- tematické okruhy: domov, rodina, škola, volný čas, oblékání, lidské tělo, zdraví, jídlo, zvířata - slovní zásoba probíraných tematických okruhů, práce se slovníkem	- OSV: Kooperace, kompetice - MeV: Práce v realizačním týmu
Psaní Žák: - vyplní základní údaje o sobě ve formuláři - stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení	Žák: - vyplní formulář - rozezná a napíše jednoduchou větu - utvoří otázku	mluvnice – základní gramatické struktury a typy vět	
Čtení s porozuměním Žák: rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům	Žák: - přečte text o přírodě a počasí - přečte text o zeměpisných údajích - přečte text o tradicích, zvycích a svátcích - reprodukuje všechny přečtené texty	- tematické okruhy: příroda a počasí, kalendářní rok, realie německy mluvících zemí a ČR - slovní zásoba, práce se slovníkem	

JAZYK NĚMECKÝ		9. ročník	
Očekávaný výstup z RVP ZV	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Poslech s porozuměním Žák: rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat	Žák: - napíše o své rodině, škole - popíše své koníčky	slovní zásoba probíraných tematických okruhů, práce se slovníkem	OSV: Hodnoty, postoje, praktická etika (dovednosti rozhodování v eticky problematických situacích všedního dne)
Mluvení Žák: odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá	Žák: - vede rozhovory se spolužákem na daná témata - odpoví na otázku kladně i záporně - poskytuje informace turistům	tematické okruhy – povolání, nákupy, obec, dopravní prostředky	
Psaní Žák: napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojených témat	Žák: - vyjmenuje základní gramatické struktury - ovládá pořádek slov ve větě	mluvnice – základní gramatické struktury a typy vět	OSV: Kooperace a kompetice (rozvoj sociálních dovedností pro kooperaci)
Čtení s porozuměním Žák: rozumí krátkému jednoduchému textu, zejména, pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledává v něm požadovanou informaci	Žák: - odhadne význam slov v textu podle kontextu - reprodukuje text - odpovídá na otázky podle textu	slovní zásoba probíraných tematických okruhů, práce se slovníkem	MeV: Práce v realizačním týmu (komunikace a spolupráce v týmu)

6.3.2 Ruský jazyk

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Vyučovací předmět má na 2. stupni časovou dotaci dvě hodiny týdně v sedmém, osmém a devátém ročníku. Žákům poskytuje jazykový základ a předpoklady pro komunikaci žáků v rámci integrované Evropy a světa. Umožňuje poznávat odlišnosti ve způsobu života lidí jiných zemí i jejich kulturní tradice.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

- učíme žáky plánovat, organizovat jejich činnost

Kompetence k řešení problémů

- podporujeme různé přijatelné způsoby řešení problému

Kompetence komunikativní

- zaměřujeme se na rozvíjení komunikativních dovedností žáků v ruském jazyce

Kompetence sociální a personální

- učíme žáky pracovat v týmech, učíme je vnímat vzájemné odlišnosti jako podmínku efektivní spolupráce

Kompetence občanské

- důsledně vyžadujeme dodržování pravidel
- vedeme žáky k respektování jiných kultur a společností

Kompetence pracovní

- vedeme žáky k tomu, aby hodnotili vynaložené úsilí a porovnávali průběžné výsledky se žádoucími, umožňujeme žákům prezentovat výsledky jejich práce

JAZYK RUSKÝ		7. ročník	
Očekávaný výstup z RVP ZV	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Poslech s porozuměním Žák: - rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně - rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojených témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu	Žák: - čte foneticky správně - pozdraví - poděkuje - představí se - reaguje na jednoduché pokyny učitele	zvuková a grafická podoba jazyka – fonetické znaky, základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slova	
Mluvení Žák: se zapojí do jednoduchých rozhovorů	Žák: - omluví se - požádá spolužáka o školní pomůcku	slovní zásoba v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů, práce se slovníkem	- MeV: Práce v realizačním týmu - OSV: Kooperace a kompetice
Čtení s porozuměním Žák: rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům	Žák: - přečte jednoduché texty - vyhledá v textu odpověď na otázku - orientuje se v abecedním slovníku a dvojjazyčném slovníku	slovní zásoba v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů, práce se slovníkem	OSV: Řešení problémů a rozhodovací schopnosti (zvládání učebních problémů vázaných na látku předmětů)

JAZYK RUSKÝ		8. ročník	
Očekávaný výstup z RVP ZV	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Mluvení Žák: sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojených témat	Žák: - vypráví o své rodině - vypráví o sobě - popíše, jak tráví svůj volný čas - popíše, co si obléká - připraví si rozhovor v obchodě	- tematické okruhy: domov, rodina, škola, volný čas, oblékání, lidské tělo, zdraví, jídlo, zvířata - slovní zásoba v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů, práce se slovníkem	- MeV: Práce v realizačním týmu - OSV: Kooperace a kompetice
Psaní Žák: - vyplní základní údaje o sobě ve formuláři - stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení	Žák: - vyplní formulář - rozezná a napíše jednoduchou větu - utvoří otázku	mluvnice – základní gramatické struktury a typy vět	
Čtení s porozuměním Žák: rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům	Žák: - přečte text o přírodě a počasí - přečte text o zeměpisných údajích - přečte text o tradicích, zvycích a svátcích - reprodukuje všechny přečtené texty	- tematické okruhy: příroda a počasí, kalendářní rok, realie zemí příslušných jazykových oblastí - slovní zásoba, práce se slovníkem	

JAZYK RUSKÝ		9. ročník	
Očekávaný výstup z RVP ZV	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Poslech s porozuměním Žák: rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat	Žák: - napiše o své rodině, škole - popíše své koníčky	slovní zásoba v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů, práce se slovníkem	OSV: Hodnoty, postoje, praktická etika (dovednosti rozhodování v eticky problematických situacích všedního dne)
Mluvení Žák: odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá	Žák: - vede rozhovory se spolužákem na daná témata - odpoví na otázku kladně i záporně - poskytuje informace turistům	tematické okruhy – povolání, nákupy, obec, dopravní prostředky	
Psaní Žák: napiše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojených témat	Žák: - vyjmenuje základní gramatické struktury - ovládá pořádek slov ve větě	mluvnice – základní gramatické struktury a typy vět	OSV: Kooperace a kompetice (rozvoj sociálních dovedností pro kooperaci)
Čtení s porozuměním Žák: rozumí krátkému jednoduchému textu, zejména, pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledává v něm požadovanou informaci	Žák: - odhadne význam slov v textu podle kontextu - reprodukuje text - odpovídá na otázky podle textu	slovní zásoba v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů, práce se slovníkem	MeV: Práce v realizačním týmu (komunikace a spolupráce v týmu)

7 Matematika a její aplikace

Obsah vzdělávací oblasti matematika a její aplikace je zahrnut ve vzdělávacím oboru Matematika a její aplikace a byl rozpracován na 2. stupni ve vyučovacím předmětu Matematika.

7.1 Matematika

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Vyučovací předmět matematika má na 2. stupni časovou dotaci čtyři hodiny týdně a v devátém ročníku pět hodin týdně. Předmět je koncipován tak, aby žáci dovedli využívat matematické poznatky a dovednosti v praktickém životě, aby byla rozvíjena jejich dlouhodobá, deklarativní paměť, a to prostřednictvím numerických výpočtů, osvojováním nezbytných vzorců a algoritmů, metod řešení úloh, modelováním reálné situace a řešením problémových úloh.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

- vedeme žáky k plánování úkolů a postupů
- zařazujeme metody, při kterých docházejí k objevům, řešením a závěrům žáci sami
- zadáváme úkoly, při kterých žáci kombinují informace z různých zdrojů
- zadáváme činnosti, při nichž si žáci budou práci opravovat nebo kontrolovat sami
- pracujeme s chybou žáka, jako s příležitostí, jak ukázat cestu ke správnému řešení
- umožňujeme žákům prezentovat výsledky jejich práce
- podporujeme vrstevnické a skupinové učení
- zařazujeme autoregulační aktivity

Kompetence k řešení problémů

- klademe otevřené otázky, zadáváme problémové úlohy či úlohy rozvíjející tvořivost
- zadáváme úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých postupů
- vedeme žáky k prozkoumávání pohledů a názorů, lišících se od jejich vlastních
- vybízíme žáky, aby kladli otázky (k věci)
- vedeme žáky k matematizaci reálných situací
- dbáme na to, aby žáci kriticky zhodnotili výsledky svých výpočtů a porovnali je se skutečností

Kompetence komunikativní

- vytváříme příležitosti pro vzájemnou komunikaci žáků k danému úkolu
- ukazujeme žákům, jak mají formulovat hypotézy a jak mají ověřovat jejich pravdivost pokusem či pozorováním
- vybízíme žáky, aby kladli otázky (k věci)

Kompetence sociální a personální

- vytváříme příležitosti pro vzájemnou komunikaci žáků k danému úkolu
- zadáváme úkoly, při kterých žáci spolupracují
- umožňujeme žákům, aby si vzájemně sdělovali své pocity a názory

Kompetence občanské

- důsledně vyžadujeme dodržování pravidel

Kompetence pracovní

- zadáváme úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých postupů
- společně s žáky formulujeme cíl činnosti (úkolu)
- umožňujeme žákům pracovat s materiály a zdroji, v nichž si mohou ověřit správnost svého řešení
- umožňujeme žákům prezentovat výsledky jejich práce
- vyžadujeme, aby žáci bezpečně používali rýsovací potřeby a udržovali je ve funkčním stavu

MATEMATIKA		6. ročník	
Očekávaný výstup z RVP ZV	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák: modeluje a řeší situace s využitím dělitelnosti v oboru přirozených čísel	Žák: zapisuje, porovnává, sčítá, odčítá, násobí, dělí přirozená čísla	opakování - přirozená čísla	OSV: Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností	- zaokrouhluje přirozená čísla s danou přesností - aplikuje odhady v reálných situacích	přirozená čísla – zaokrouhlování a odhady	
analyzuje a řeší jednoduché problémy	- identifikuje čísla zapsaná římskými číslicemi - přiřazuje arabská čísla římským a naopak	římské číslice	dějepis – číselná osa
charakterizuje a třídí základní rovinné útvary	pozná přímku, polopřímku, úsečku, úhel, čtverec, obdélník, trojúhelník, kružnici, kruh	- základní rovinné útvary - vzájemná poloha dvou přímek	OSV: Kooperace a kompetice
pracuje s měřítka map a plánů	- vypočítá skutečnou vzdálenost mezi dvěma body na mapě, plánu - používá a určí měřítko mapy, plánu	měřítko plánu a mapy	zeměpis – práce s mapou, měřítko mapy
načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru v osově souměrnosti, určí osově souměrný útvar	- načrtne a narýsuje osově souměrný útvar - určí osově souměrný útvar	- osová souměrnost - osa úsečky	člověk a svět práce – geometrie
modeluje a řeší situace s využitím dělitelnosti v oboru přirozených čísel	- rozlišuje prvočíslo, číslo složené, využívá kritéria dělitelnosti - najde společný násobek, dělitel, nejmenší společný násobek, největší společný dělitel	dělitelnost přirozených čísel	OSV: Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností	- čte a zapisuje desetinná čísla - porovnává, zaokrouhluje, sčítá, odčítá, násobí, dělí desetinná čísla	desetinná čísla	
analyzuje a řeší jednoduché problémy	převádí jednotky délky, obsahu, času	převody jednotek délky, obsahu, času	- fyzika – fyzikální veličiny - zeměpis – jednotky délky
určuje velikost úhlu měřením a výpočtem	- definuje a měří úhel, převádí úhlové stupně na minuty a naopak - klasifikuje úhly, sčítá, odčítá, násobí, dělí úhly graficky a početně	úhel	OSV: Hodnoty, postoje, praktická etika
načrtne a sestrojí rovinné útvary	klasifikuje a načrtne trojúhelníky	trojúhelník	

MATEMATIKA		6. ročník	
Očekávaný výstup z RVP ZV	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
• zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů	• zapisuje postup konstrukce • sestrojí trojúhelník podle věty sss • aplikuje trojúhelníkovou nerovnost • sestrojí výšku, těžnici, těžiště, kružnici vepsanou a opsanou trojúhelníku • určí vnitřní úhly trojúhelníku	• kružnice vepsaná a opsaná	
• určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (kvádr a krychle) a analyzuje jejich vlastnosti • načrtne a sestrojí síť základních těles • načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině	• načrtne a sestrojí síť kváдру a krychle • používá pojmy podstava, hrana, stěna, vrchol, tělesová a stěnová úhlopříčka • načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles ve volném rovnoběžném promítání	• kvádr, krychle • volné rovnoběžné promítání	• MeV: Práce v realizačním týmu
• odhaduje a vypočítá objem a povrch těles	• vypočítá objem a povrch kváдру a krychle • převádí jednotky objemu a obsahu	• objem a povrch kváдру a krychle • převody jednotek objemu a obsahu	• fyzika – fyzikální veličiny

MATEMATIKA		7. ročník	
Očekávaný výstup z RVP ZV	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák: - modeluje a řeší situace s využitím dělitelnosti v oboru přirozených čísel - zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností	Žák: - rozlišuje prvočíslo, číslo složené, kritéria dělitelnosti - najde společný násobek, dělitel, nejmenší společný násobek, největší společný dělitel - převádí jednotky délky, obsahu, času - porovnává, zaokrouhluje, sčítá, odčítá, násobí, dělí desetinná čísla	opakování – dělitelnost přirozených čísel, desetinná čísla, převody jednotek	- fyzika – fyzikální veličiny - český jazyk a literatura - čísla v úlohách a rozdílnost způsobu zápisu čísel v jazyce českém a matematice
- řeší modelováním a výpočtem situace vyjádřené poměrem - užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek – část (poměrem)	- vypočítá poměr v základním tvaru, převracený a postupný poměr - rozšiřuje, krátí a porovnává poměry - změní a rozdělí číslo v daném poměru - rozdělí geometricky úsečku v daném poměru	poměr	OSV: Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek – část (přirozeným číslem, desetinným číslem, zlomkem)	- čte a zapisuje, porovnává zlomky - rozšiřuje, krátí zlomek, vyjádří zlomek v základním tvaru, počítá se smíšenými čísly - sčítá, odčítá, násobí, dělí zlomky	zlomky	fyzika – fyzikální veličiny
- provádí početní operace v oboru racionálních čísel - modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru racionálních čísel	- převádí desetinné číslo na zlomek a naopak - sčítá, odčítá, násobí, dělí racionální čísla	racionální čísla	OSV: Hodnoty, postoje, praktická etika
- provádí početní operace v oboru celých čísel - modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých čísel	zapisuje, porovnává, sčítá, odčítá, násobí, dělí celá čísla	celá čísla	
- určuje vztah přímé anebo nepřímé úměrnosti - vyjádří funkční vztah tabulkou, grafem	- definuje a rozliší přímou a nepřímou úměrnost - určí polohu bodu v pravouhlé soustavě souřadnic - řeší slovní úlohy pomocí trojčlenky	- trojčlenka - přímá a nepřímá úměrnost - pravouhlá soustava souřadnic	OSV: Kooperace a kompetice
vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data	řeší úlohy jednoduchého úrokování	základy finanční matematiky	

MATEMATIKA		7. ročník	
Očekávaný výstup z RVP ZV	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
- užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek – část (procentem) - řeší aplikační úlohy na procenta (i pro případ, že procentová část je větší než celek)	- vypočítá procento z celku, základ, procentovou část, počet procent - definuje promile - rozlišuje podstatné údaje v zadání slovní úlohy využívající procenta	procento, promile	OSV: Hodnoty, postoje, praktická etika
- užívá k argumentaci a při výpočtech věty o shodnosti trojúhelníků - využívá potřebnou matematickou symboliku	- uvede a aplikuje věty o shodnosti trojúhelníků při konstrukci trojúhelníku - používá matematickou symboliku pro zápis konstrukce	shodnost trojúhelníků	OSV: Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru ve středové souměrnosti, určí středově souměrný útvar	- načrtne a narýsuje středově souměrný útvar - určí střed souměrnosti	středová souměrnost	fyzika – osová souměrnost, rovnoběžníky
- analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu - odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů	- klasifikuje čtyřúhelníky - definuje rovnoběžník a lichoběžník, jeho výšky a úhlopříčky - načrtne a sestrojí rovnoběžník a lichoběžník - uvede vzorce pro výpočet obvodu a obsahu rovnoběžníku, trojúhelníku a lichoběžníku	- čtyřúhelníky - obsah trojúhelníku	
- určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (hranol) a analyzuje jejich vlastnosti - odhaduje a vypočítá objem a povrch těles	- načrtne a sestrojí síť hranolu - vyhledá a používá vzorce pro výpočet objemu a povrchu hranolu	hranol	MeV: Práce v realizačním týmu

MATEMATIKA		8. ročník	
Očekávaný výstup z RVP ZV	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák: - provádí početní operace v oboru racionálních čísel - určuje vztah přímé anebo nepřímé úměrnosti - řeší aplikační úlohy na procenta (i pro případ, že procentová část je větší než celek)	Žák: - sčítá, odčítá, násobí, dělí racionální čísla - rozliší přímou a nepřímou úměrnost - řeší úlohy pomocí trojčlenky	opakování: racionální čísla, přímá a nepřímá úměrnost, procenta	OSV: Hodnoty, postoje, praktická etika
- užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu - účelně využívá kalkulátor	- vypočítá druhou mocninu a odmocninu - určí druhou odmocninu pomocí kalkulačky - násobí, dělí a umocňuje mocniny - používá Pythagorovu větu	- druhá mocnina a odmocnina - Pythagorova věta	
matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných, určí hodnotu výrazu, sčítá a násobí mnohočleny, provádí rozklad mnohočlenu na součin pomocí vzorců a vytýkáním	- určí hodnotu výrazu - sestaví výraz s proměnnou - definuje mnohočlen - sčítá a násobí mnohočleny, aplikuje znalost pravidel o mocninách - rozkládá mnohočlen na součin pomocí vzorců a vytýkáním	- výrazy - mnohočleny	OSV: Kooperace a kompetice
formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic	- řeší lineární rovnice se zkouškou - řeší slovní úlohy vedoucí k lineární rovnici - vyjádří neznámou ze vzorce	lineární rovnice	OSV: Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
- vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data - porovnává soubory dat	- určí aritmetický průměr - sestaví a provede jednoduchá statistická šetření, zpracuje, sestaví graf, diagram	základy statistiky	- informatika - statistika - MeV: Práce v realizačním týmu
- odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů - zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů	- definuje kruh a kružnici - načrtne vzájemnou polohu přímky a kružnice - načrtne vzájemnou polohu dvou kružnic - aplikuje Thaletovu větu - odhadne a vypočítá délku kružnice a obvod kruhu - odhadne a vypočítá obsah kruhu	kruh, kružnice	
odhaduje a vypočítá objem a povrch těles	načrtne síť válce	válec	

MATEMATIKA		8. ročník	
Očekávaný výstup z RVP ZV	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu	vypočítá objem a povrch válce		
využívá pojem množina všech bodů dané vlastnosti k charakteristice útvaru a k řešení polohových a nepolohových konstrukčních úloh	- pojmenuje základní množiny všech bodů dané vlastnosti (osa úhlu, osa úsečky, kružnice, Thaletova kružnice) - při konstrukčních úlohách využívá množiny všech bodů dané vlastnosti	množiny bodů dané vlastnosti v rovině	informatika – osová souměrnost

MATEMATIKA		9. ročník	
Očekávaný výstup z RVP ZV	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák: matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných	Žák: - vypočítá druhou mocninu a odmocninu - násobí, dělí a umocňuje mocniny - vypočítá chybějící třetí stranu v pravoúhlém trojúhelníku	- mocniny a odmocniny - Pythagorova věta	OSV: Hodnoty, postoje, praktická etika
- určí hodnotu výrazu, sčítá a násobí mnohočleny, provádí rozklad mnohočlenu na součin pomocí vzorců a vytýkáním - užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu	- určí hodnotu výrazu - uveče a vypočítá, kdy má výraz smysl - sčítá, odčítá a násobí mnohočleny - rozkládá mnohočlen na součin pomocí vzorců a vytýkáním - krátí a rozšiřuje lomený výraz - sčítá, odčítá, násobí a dělí lomený výraz - upravuje složený lomený výraz	- výrazy - mnohočleny - lomené výrazy	
formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic	- řeší lineární rovnice, rovnice s neznámou ve jmenovateli - sestaví slovní úlohu vedoucí k řešení pomocí rovnice s neznámou ve jmenovateli	lineární rovnice, rovnice s neznámou ve jmenovateli	OSV: Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic a jejich soustav	- řeší soustavu rovnic - řeší slovní úlohy	soustavy dvou lineárních rovnic o dvou neznámých	
- vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnicí, grafem - matematizuje jednoduché reálné situace s využitím funkčních vztahů	- pozná funkční závislost z textu úlohy, z tabulky, grafu a z rovnice - načrtne graf a sestaví tabulku funkčního vztahu vyjádřenou rovnicí ke grafu	- přímá a nepřímá úměrnost - lineární funkce - kvadratická funkce	
- užívá k argumentaci a při výpočtech věty o podobnosti trojúhelníků - účelně využívá kalkulačtor	- definuje podobné útvary - určí poměr podobnosti z rozměrů útvarů a naopak - definuje sinus, kosinus a tangens - používá kalkulačtor k výpočtům hodnot goniometrických funkcí	- podobnost geometrických útvarů - věty o podobnosti - funkce sinus, kosinus, tangens	

MATEMATIKA		9. ročník	
Očekávaný výstup z RVP ZV	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
- určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (jehlan, kužel, koule), analyzuje jejich vlastnosti - odhaduje a vypočítá objem a povrch těles - účelně využívá kalkulátor	- definuje jehlan, kužel, kouli - počítá objem a povrch jehlanu, kužele, koule - načrtne a sestrojí síť jehlanu a kužele	- jehlan - kužel - koule	MeV: Práce v realizačním týmu
- užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací - řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí	- doplňuje číselnou a logickou řadu - řeší číselné a obrázkové analogie - řeší netradiční geometrické úlohy	- číselné a logické řady - číselné a obrázkové analogie - logické a netradiční geometrické úlohy	OSV: Kooperace a kompetice

8 Informační a komunikační technologie

Obsah vzdělávací oblasti Informační a komunikační technologie se realizuje ve vzdělávacím oboru Informační a komunikační technologie, který byl rozpracován na 2. stupni ve vyučovacím předmětu Informatika

8.1 Informatika

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Vyučovací předmět má na 2. stupni časovou dotaci jednu hodinu týdně. Výuka probíhá v počítačové učebně nebo v multimediální učebně. Žáci jsou seznamováni s informačními a komunikačními prostředky a technologiemi a vedeni k nácviku autoregulace a současně k tomu, aby zvládli základní prvky počítačové gramotnosti a aby tvořivě pracovali se získanými informacemi.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

- vedeme žáky k plánování úkolů a postupů
- zařazujeme metody, při kterých dochází k objevům, řešením a závěrům žáci sami
- vedeme je k aktivnímu experimentování
- zadáváme úkoly, při kterých žáci kombinují informace z různých zdrojů
- vedeme žáky k tomu, aby zpracovávali informace z různých pohledů na matematické, přírodní, společenské a kulturní jevy
- zařazujeme aktivity, při nichž žáci vyhledávají a klasifikují informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívají v procesu učení a v praktickém životě
- pracujeme s chybou žáka, jako s příležitostí, jak ukázat cestu ke správnému řešení

Kompetence k řešení problémů

- klademe otevřené otázky, zadáváme problémové úlohy či úlohy rozvíjející tvořivost
- zadáváme úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých postupů
- vedeme žáky k prozkoumávání pohledů a názorů, lišících se od jejich vlastních
- vybízíme žáky, aby kladli otázky (k věci)

Kompetence komunikativní

- vedeme žáky ke kritickému hodnocení mediálních sdělení a porozumění různým typům textů, záznamů, obrazových materiálů a tvořivému využití informačních a komunikačních prostředků
- podporujeme vytváření individuálních názorů

- vybízíme žáky, aby kladli otázky (k věci)
- vytváříme příležitosti pro vzájemnou komunikaci žáků k danému úkolu

Kompetence sociální a personální

- vytváříme příležitosti pro vzájemnou komunikaci žáků k danému úkolu
- umožňujeme žákům, aby si vzájemně sdělovali své pocity a názory

Kompetence občanské

- důsledně vyžadujeme dodržování pravidel
- dbáme na dodržování autorského zákona

Kompetence pracovní

- zadáváme úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých postupů
- vedeme žáky ke správným způsobům užití techniky
- společně s žáky formulujeme cíl činnosti (úkolu)
- umožňujeme žákům pracovat se zdroji, v nichž si mohou ověřit správnost svého řešení
- vedeme žáky k tomu, aby hodnotili vynaložené úsilí a porovnávali průběžné výsledky se žádoucími
- umožňujeme žákům prezentovat výsledky jejich práce

INFORMATIKA		6. ročník	
Očekávaný výstup z RVP ZV	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák: - ovládá práci s grafickými editory a využívá vhodných aplikací - uplatňuje základní estetická pravidla pro práci s obrazem - pracuje s informacemi v souladu se zákony o duševním vlastnictví - zpracuje na uživatelské úrovni informace v grafické formě	Žák: - s použitím nástrojů programu Malování nakreslí obrázek a uloží jej - otevře soubor s obrázkem, obrázek upraví a uloží změny - navrhne a zpracuje v programu malování obrázek na téma počítače budoucnosti - předvede a posoudí estetickou úroveň svého obrázku a obrázku spolužáků, své tvrzení si obhájí - dodržuje autorský zákon	- program Malování - autorský zákon	- OSV: Kooperace a kompetice (rozvíjí dovednost rozhodování v eticky problematických situacích všedního dne) - OSV: Řešení problémů a rozhodovací dovednosti (rozvíjí dovednost pro etické zvládání situací konkurence) - OSV: Hodnoty, postoje, praktická etika - výtvarná výchova – program Malování
- ovládá práci s textovými editory a využívá vhodných aplikací - uplatňuje základní estetická a typografická pravidla pro práci s textem - pracuje s informacemi v souladu se zákony o duševním vlastnictví - zpracuje na uživatelské úrovni informace v textové formě	- s použitím nástrojů WordPadu napíše text a uloží jej - otevře dokument, upraví jej a uloží změny - aplikuje základní typografická pravidla - vytvoří vlastní pohádku a zpracuje ve WordPadu - předvede a posoudí obsahovou úroveň svého textu a textů spolužáků, své tvrzení si obhájí - pomocí elektronické pošty napíše, přečte, smaže, vloží přílohu a odpoví na zprávu - chrání svá osobní data před zneužitím - dodržuje autorský zákon	- WordPad - práce se schránkou - elektronická pošta - informační etika	- OSV: Hodnoty, postoje, praktická etika - český jazyk (komunikační a slohová výchova) - rozvíjí dovednost rozhodování v eticky problematických situacích všedního dne
používá informací z různých informačních zdrojů a vyhodnocuje jednoduché vztahy mezi údaji	- definuje internet - vyhledá informace na portálech - komunikuje pomocí internetu - posuzuje obsahovou kvalitu informací	- internetový prohlížeč - ochrana práv k duševnímu vlastnictví, copyright	- MeV: Práce v realizačním týmu - OSV: Hodnoty, postoje, praktická etika

INFORMATIKA		6. ročník	
Očekávaný výstup z RVP ZV	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
	- vyhledané informace využívá v dalších vyučovacích předmětech a osvojí si postup zpracování písemné práce, zpracuje projekt - předvede a posoudí estetickou, stylistickou a odbornou úroveň svého projektu a projektů svých spolužáků a své tvrzení si obhájí		český jazyk (komunikační a slohová výchova) rozvíjí dovednost rozhodování v eticky problematických situacích všedního dne

INFORMATIKA		7. ročník	
Očekávaný výstup z RVP ZV	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák: - ovládá práci s textovými a grafickými editory a využívá vhodných aplikací - zpracuje a prezentuje na uživatelské úrovni informace v textové, grafické formě	Žák: - používá základní typografická pravidla pro práci s textem - vytvoří, upraví, uloží a vytiskne textový dokument - dodržuje autorský zákon - upraví vzhled písma, odstavců, stránky - vloží tabulku, obrázek, graf, WordArt, klipart, hypertextový odkaz do textu - vloží text z vybraných zdrojů - zpracuje životopis, dopis, pozvánku	MS Word	- OSV: Hodnoty, postoje, praktická etika - český jazyk (komunikační a slohová výchova) rozvíjí dovednost rozhodování v eticky problematických situacích všedního dne
používá informace z různých informačních zdrojů a vyhodnocuje jednoduché vztahy mezi údaji	- přijme, vyhodnotí, zpracuje a odešle elektronickou poštu přes webové rozhraní - dodržuje informační etická pravidla	- elektronická pošta - Internet - elektronický obchod - informační etika	
zpracuje a prezentuje na uživatelské úrovni informace v grafické formě	- prohlíží obrázky pomocí programu IrfanView - edituje, tiskne a ukládá obrázek - dodržuje autorský zákon	IrfanView	OSV: Řešení problémů a rozhodovací dovednosti (problémy v seberegulaci)
- zpracuje a prezentuje na uživatelské úrovni informace v textové, grafické a multimediální formě - ověřuje věrohodnost informací a informačních zdrojů, posuzuje jejich závažnost a vzájemnou návaznost	- vytvoří prezentaci na dané téma z vybraného vyučovacího předmětu - dodržuje zásady pro zpracování počítačové prezentace - ověří pravdivost prezentovaných informací - předvede svou prezentaci - obhájí svou prezentaci	Powerpoint	- MeV: Práce v realizačním týmu (rozvíjí dovednost pro etické zvládání situací konkurence) - OSV: Kooperace a kompetice

INFORMATIKA		8. ročník	
Očekávaný výstup z RVP ZV	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák: - ovládá práci s grafickými editory a využívá vhodných aplikací - uplatňuje základní estetická a typografická pravidla pro práci s obrazem	Žák: - dokáže popsat rozdíly mezi rastrovou a vektorovou grafikou - orientuje se v prostředí grafických editorů - dodržuje estetická a typografická pravidla - dokáže zpracovat jednoduchý projekt ve vektorovém grafickém programu - zvládá základní úpravy fotografií a grafiky v rastrovém grafickém editoru	- vektorový grafický editor - rastrový grafický editor	- matematika- osová souměrnost - OSV: Kooperace a kompetice - MeV: Práce v realizačním týmu
ovládá práci s tabulkovými editory a využívá vhodných aplikací	- vytvoří tabulku, používá matematické funkce a třídí data podle zadaného kritéria - umí vytvářet grafy a orientovat se v nich	MS Excel	- OSV: Řešení problémů a rozhodovací dovednosti (problémy v seberegulaci) - matematika- statistika - fyzika- příkon, závislost dráhy na čase, fyzikální veličiny

INFORMATIKA		9. ročník	
Očekávaný výstup z RVP ZV	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák: - ověřuje věrohodnost informací a informačních zdrojů, posuzuje jejich závažnost a vzájemnou návaznost - pracuje s informacemi v souladu se zákony o duševním vlastnictví	Žák: - vyhledává informace z různých informačních zdrojů a ovládá pokročilé vyhledávání. - ověřuje a vyhodnocuje informace - zaujme stanovisko k nalezeným informacím, diskutuje o nich	- hodnota a relevance informací a informačních zdrojů - metody a nástroje jejich ověřování - vývojové trendy informačních technologií	- OSV: Hodnoty, postoje, praktická etika - MeV: Práce v realizačním týmu) komunikace a spolupráce v týmu - OSV: Řešení problémů a rozhodovací dovednosti (rozvíjí dovednost pro etické zvládání situací konkurence) - OSV: Kooperace a kompetice
zpracuje a prezentuje na uživatelské úrovni informace v textové, grafické a multimediální formě	- zná základy HTML jazyka - zpracuje jednoduchou webovou stránku - dodržuje pravidla estetická, typografická, autorský zákon - zpracuje obsáhlejší webovou stránku - předvede svou práci a provede sebehodnocení, porovná s ostatními svou stránku	- prostředí editoru webových stránek - jazyk HTML - CSS - grafické a multimediální prvky webu - webhosting - jiné možnosti tvorby webové stránky	
- zpracuje a prezentuje na uživatelské úrovni informace v multimediální formě - pracuje s informacemi v souladu se zákony o duševním vlastnictví	- dokáže vytvořit audio-vizuálního dílo v souladu s autorským právem - zvládne sestříhat video i zvuk zdrojové nahrávky - dokáže doplnit video o titulky - digitalizuje a sdílí nahrávku	- editor videa - prostředí editoru - stříh videa a zvuku - efekty a přechody - ukládání a převod do jiných formátů	

9 Člověk a společnost

Charakteristika vzdělávací oblasti

Obsah vzdělávací oblasti Člověk a společnost se na 2. stupni realizuje ve vyučovacích předmětech Dějepis a Výchova k občanství.

9.1 Dějepis

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Vyučovací předmět Dějepis se vyučuje na 2. stupni od 6. do 9. ročníku s časovou dotací 2 hodiny týdně v každém ročníku. Obsahem je poznávání dějů, skutků a jevů, které zásadním způsobem ovlivnily vývoj společnosti a promítly se do obrazu naší současnosti. Obecné historické problémy jsou konkretizovány prostřednictvím zařazování dějin regionu i dějin místních.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

- učíme žáky vyhledávat, zpracovávat a používat potřebné informace v literatuře a na internetu

Kompetence k řešení problémů

- podporujeme samostatnost, tvořivost a logické myšlení

Kompetence komunikativní

- klademe důraz na „kulturní úroveň“ komunikace
- učíme žáky naslouchat druhým, jako nezbytný prvek účinné mezilidské komunikace

Kompetence sociální a personální

- podporujeme integraci žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Kompetence občanské

- vedeme žáky k sebeúctě a k úctě k druhým lidem

Kompetence pracovní

- při výuce vytváříme podnětné a tvořivé pracovní prostředí
- měníme pracovní podmínky, žáky vedeme k adaptaci na nové pracovní podmínky

DĚJEPIS		6. ročník	
Očekávaný výstup z RVP ZV	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák: • uvede konkrétní příklady důležitosti a potřeby dějepisných znalostí • uvede příklady zdrojů informací o minulosti, pojmenuje instituce, kde jsou tyto zdroje shromažďovány • orientuje se na časové ose a v historické mapě, řadí hlavní historické epochy v chronologickém sledu	Žák: • vyhledává historické písemné a hmotné prameny, orientuje se v historickém čase a prostoru	• úvod do dějepisu • práce archeologa a historika	• VMEGS: Jsme Evropané (kořeny ev. Civilizace) • OSV: Komunikace (řeč předmětů a prostředí vytvářeného člověkem) • OSV: Kooperace a kompetice (vedení práce skupiny) • matematika – číselná osa
• charakterizuje život pravěkých sběračů a lovců, jejich materiální a duchovní kulturu	• popíše paleolit, mezolit, vývoj člověka • rozliší paleolit a mezolit	• paleolit, mezolit	
• objasní význam zemědělství, dobytčářství a zpracování kovů pro lidskou společnost	• popíše neolitickou revoluci • popíše význam stálého způsobu života	• neolit, eneolit	• VMEGS: Jsme Evropané (klíčové mezníky evropské civilizace)
• uvede příklady archeologických kultur na našem území	• vyhledá na mapě archeologická naleziště • rozlišuje zpracování kovů v jednotlivých historických etapách	• doba bronzová, železná	• OSV: Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
• rozpozná souvislost mezi přírodními podmínkami a vznikem prvních velkých zemědělských civilizací • uvede nejvýznamnější typy památek, které se staly součástí světového kulturního dědictví	• popíše vliv přírodních podmínek v říčních civilizacích na vývoj vědy a kultury • popíše vliv náboženství na život člověka • porovná územní celky ve starověku se současným stavem	• starověká Mezopotámie • starověký Egypt • starověká Indie • starověká Čína	• zeměpis - orientace na mapách Evropy a světa • zeměpis – první civilizace • MeV: Práce v realizačním týmu
• porovná formy vlády a postavení společenských skupin v jednotlivých státech a vysvětlí podstatu antické demokracie • demonstruje na konkrétních příkladech přínos antické kultury a uvede osobnosti antiky důležité pro evropskou civilizaci, zrod křesťanství a souvislost s judaismem	• vysvětlí podstatu antické demokracie a porovná ji se současností • učí se chápat formy státní moci a postavení společenských skupin • objasní přínos antické kultury	• starověké Řecko • starověký Řím	• zeměpis - orientace na mapách Evropy a světa • OSV: Hodnoty, postoje, praktická etika (analýza vlastních i cizích postojů a hodnot) • český jazyk a literatura – využití vět z odborných textů (skladba a souvětí)

DĚJEPIS		7. ročník	
Očekávaný výstup z RVP ZV	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák: - popíše podstatnou změnu evropské situace, která nastala v důsledku příchodu nových etnik, christianizace a vznik států - porovná základní rysy západoevropské, byzantsko-slovanské a islámské kulturní oblasti	Žák: - vyjmenuje kmeny, které procházely od 4. stol. Evropou - vysvětlí uspořádání rodové společnosti - popíše vznik Byzantské říše, Arabské říše a států v západní Evropě	- nový etnický obraz Evropy - utváření států v Evropě – vývoj a kultura - islám a islámské říše ovlivňující Evropu (Arabové, Turci)	- VMEGS: Objevujeme Evropu a svět (rozvíjí a integruje základní vědomosti potřebné pro porozumění sociálním a kulturním odlišnostem mezi národy) - MuV: Lidské vztahy (vztahy mezi kulturami)
objasní situaci Velkomoravské říše a vnitřní vývoj českého státu a postavení těchto státních útvarů v evropských souvislostech	popíše vznik Velké Moravy a českého státu a kulturní odlišnosti mezi národy	Velká Morava a český stát - vnitřní vývoj a postavení v Evropě	OSV: Kooperace a kompetice
vymezí úlohu křesťanství a víry v životě středověkého člověka, konflikty mezi světskou a církevní mocí, vztah křesťanství ke kacířství a jiným věroukám	- vysvětlí myšlenky křesťanství - uvede důvody křížových výprav a jejich výsledek	křesťanství, papežství, císařství, křížové výpravy	výchova k občanství - náboženská nesnášenlivost
ilustruje postavení jednotlivých vrstev středověké společnosti, uvede příklady románské a gotické kultury	- vyjmenuje strukturu středověké společnosti a vysvětlí funkci jednotlivých vrstev - popíše, čím obohatila románská a gotická kultura lidstvo	- struktura středověké společnosti, funkce jednotlivých vrstev - kultura středověké společnosti (románský sloh, gotika)	VMEGS: Jsme Evropané (rozvíjí schopnost srovnávat projevy kultury v evropském kontextu, nacházet společné znaky a odlišnosti)
- vysvětlí znovuzrození antického ideálu člověka, nové myšlenky žádající reformu církve včetně reakce církve na tyto požadavky - vymezí význam husitské tradice pro český politický a kulturní život	- uvede díla renesančních umělců - uvede názory evropských reformátorů - popíše příčinu, průběh a výsledek husitské revoluce	- renesance, humanismus - reformace a jejich šíření Evropou - husitství	- umění a kultura - renesanční hudba a umělecká renesanční díla - výchova k občanství - náboženská nesnášenlivost
popíše a demonstruje průběh zámořských objevů, jejich příčiny a důsledky	- uvede příčiny objevných plaveb - vyjmenuje objevitele jiných světadílů	zámořské objevy a počátky dobývání světa	OSV: Hodnoty, postoje, praktická etika (analýza

DĚJEPIS		7. ročník	
Očekávaný výstup z RVP ZV	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
			cizích postojů a hodnot a jejich projevů v chování lidí) • přírodopis – zámořské plavby, morová epidemie
objasní postavení českého státu v podmínkách Evropy rozdělené do řady mocenských a náboženských center a jeho postavení uvnitř habsburské monarchie	- popíše, jaký vztah k nekatolíkům zaujímali Habsburkové - vyjmenuje státy, které tvořily habsburskou monarchii	české země na počátku novověku	MeV: Práce v realizačním týmu
objasní příčiny a důsledky vzniku 30leté války a posoudí její důsledky	popíše, jaké bylo postavení habsburské monarchie před a po 30leté válce	třicetiletá válka	

DĚJEPIS		8. ročník	
Očekávaný výstup z RVP ZV	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák: na příkladech evropských dějin konkretizuje absolutismus, konstituční monarchie, parlamentarismus	Žák: - uvede rozdíl mezi absolutismem a konstituční monarchií - vysvětlí význam pragmatické sankce - vysvětlí význam reforem Marie Terezie a Josefa II. - uvede, co bylo cílem rekatolizace - popíše základní dějinné události vybraných evropských velmocí	český stát a velmoci v 15. - 18. století	MuV: Kulturní diference (poznávání vlastního kulturního zakotvení)
rozpozná základní znaky jednotlivých kulturních stylů a uvede jejich představitele a příklady významných kulturních památek	- uvede charakteristické rysy baroka v architektuře - vyjmenuje nejznámější barokní světové a české umělce - vysvětlí pojem osvícenský absolutismus	barokní kultura a osvícenství	
vysvětlí podstatné ekonomické, sociální, politické a kulturní změny ve vybraných zemích a u nás, které charakterizují moderní společnosti	- popíše průběh války o nezávislost anglických osad v severní Americe - uvede, v čem jsou společné příčiny anglické, americké a francouzské revoluce - objasní pojem deklarace lidských a občanských práv - popíše vzestup a pád Napoleona I	- vznik USA - Velká francouzská revoluce - její vliv na Evropu a svět - Napoleonské období - jeho vliv na Evropu a svět	EV (základní podmínky života) změny v potřebě zemědělské půdy
objasní souvislost mezi událostmi francouzské revoluce a napoleonských válek na jedné straně a rozbitím starých společenských struktur v Evropě na straně druhé	- popíše význam francouzské revoluce a její vliv na vývoj v Evropě - vyjmenuje, které vědecké objevy byly učiněny a jaký měly význam - popíše, jaké bylo postavení dělníků v období průmyslového rozvoje	industrializace a její důsledky; sociální otázka	OSV: Komunikace (řeč lidských skutků)
porovná jednotlivé fáze utváření novodobého českého národa v souvislosti s národními hnutími vybraných evropských národů	- popíše podstatu metternichovského absolutismu - vyjmenuje hlavní osobnosti národního obrození	utváření novodobého českého národa	MeV: Práce v realizačním týmu (komunikace a spolupráce v týmu)

DĚJEPIS		8. ročník	
Očekávaný výstup z RVP ZV	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
• charakterizuje emancipační úsilí významných sociálních skupin; uvede požadavky formulované ve vybraných evropských revolucích • na vybraných příkladech demonstruje základní politické proudy	• uvede příčiny a průběh revoluce ve Francii, Itálii, Německu a v českých zemích • vysvětlí pojem emancipace • vyjmenuje společné požadavky revolucí v Evropě • vysvětlí, co je ústava a obč. právo	• revoluce 19. století	• MuV: Etnický původ (odlišnost i vzájemná rovnost lidí) • VMEGS: Evropa a svět nás zajímá (klíčové mezníky evr. historie)
• vysvětlí rozdílné tempo modernizace a prohloubení nerovnoměrnosti vývoje jednotlivých částí Evropy a světa včetně důsledků, ke kterým tato nerovnoměrnost vedla; charakterizuje soupeření mezi velmocemi a vymezí význam kolonií	• popíše vznik Rakousko-Uherska • objasní průběh sjednocovacích procesů v Německu a Itálii • vysvětlí pojem kolonialismus • uvede příklady soupeření evropských velmocí o vliv v koloniích • vysvětlí, v čem se projevoval vliv vědy a techniky na šíření kultury	• konflikty mezi velmocemi, kolonialismus • kulturní rozrůzněnost doby	• EV: Lidské aktivity a problémy životního prostředí (průmysl a životní prostředí – průmyslová revoluce a demografický vývoj)
• na příkladech demonstruje zneužití techniky ve světových válkách a jeho důsledky	• popíše příčinu první světové války • vyjmenuje fronty první světové války • popíše důsledky první světové války	• první světová válka a její důsledky	

DĚJEPIS		9. ročník	
Očekávaný výstup z RVP ZV	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák: rozpozná klady a nedostatky demokratických systémů	Žák: - popíše vznik Československa - popíše s pomocí mapy nové uspořádání Evropy - popíše příčiny, průběh a důsledky revolučních událostí v Rusku v roce 1917 - vysvětlí úlohu USA ve světě	- nové politické uspořádání Evropy a úloha USA ve světě - vznik Československa a jeho vývoj; sociální a národnostní problémy	- MeV: Práce v realizačním týmu (komunikace a spolupráce v týmu) - OSV: Kooperace a kompetice
charakterizuje jednotlivé totalitní systémy, příčiny jejich nastolení v širších ekonomických a politických souvislostech a důsledky jejich existence pro svět; rozpozná destruktivní sílu totalitarismu a vypjatého nacionalismu	- popíše rozdíly mezi demokratickým státem a totalitarismem - vysvětlí vývoj v Evropě ve 30. letech 20. století	- mezinárodní politická a hospodářská situace ve 20. a 30. letech - totalitní systémy - důsledky pro ČSR a svět	- MuV: Etnický původ (projevy rasové nesnášenlivosti) - OSV: Rozvoj schopnosti poznávání (cvičení zapamatování) - výtvarná výchova - kultura 20. st.
- na příkladech vyloží antisemitismus, rasismus a jejich nepřijatelnost z hlediska lidských práv - zhodnotí postavení Československa v evropských souvislostech a jeho vnitřní sociální, politické, hospodářské a kulturní prostředí	- popíše příčinu, průběh a důsledky druhé světové války - vyjmenuje pomocí mapy důležité bitvy druhé světové války - popíše období tzv. druhé republiky a protektorátu - popíše zahraniční a domácí odboj - vysvětlí pojem holocaust - popíše postavení ČSR v Evropě	- druhá světová válka, holocaust - ČSR za druhé světové války - politické, mocenské a ekonomické důsledky války	- VMEGS: Evropa a svět nás zajímá (naši sousedé v Evropě) - OSV: Řešení problémů a rozhodovací dovednosti (dovednosti pro řešení problémů)
vysvětlí příčiny a důsledky vzniku bipolárního světa; uvede příklady střetávání obou bloků	- zhodnotí výsledky konference v Postupimi - vysvětlí příčinu vzniku studené války	- poválečné uspořádání - studená válka	VMEGS: Jsme Evropané (evropská integrace)
vysvětlí a na příkladech doloží mocenské a politické důvody euroatlantické hospodářské a vojenské spolupráce	- popíše a vysvětlí vývoj v zemích východního bloku - popíše vývoj v západních zemích - popíše vývoj v Československu od roku 1945 do roku 1989	- situace v zemích východního bloku - vývoj Československa od roku 1945 do roku 1989 - vznik České republiky	

DĚJEPIS		9. ročník	
Očekávaný výstup z RVP ZV	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
posoudí postavení rozvojových zemí	- popíše vznik České republiky - vysvětlí rozpad koloniálního systému - popíše vývoj v mimoevropských zemích - vysvětlí pojem rozvojová země - posoudí současné postavení rozvojových zemí	rozpad koloniálního systému	OSV: Hodnoty, postoje, praktická etika (analýzy vlastních i cizích postojů a hodnot a jejich projevů v chování lidí)
prokáže základní orientaci v problémech současného světa	- vyjmenuje nové vědecké objevy ve 20. století - popíše kulturu a vzdělanost 20. století - orientuje se v problémech současného světa	- problémy současnosti - věda, technika a vzdělání jako faktory vývoje	- EV: Základní podmínky života (přírodní zdroje) - MuV: Multikulturalita (multikulturalita současného světa)

9.2 Výchova k občanství

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Vyučovací předmět Výchova k občanství se vyučuje na 2. stupni od 6. do 9. ročníku s časovou dotací 1 hodina týdně v každém ročníku. Žáci se orientují v sociální realitě, začleňují se do různých společenských vztahů a vazeb. Seznamují se se vztahy v rodině a širších společenstvích, s hospodářským životem, činností důležitých politických institucí a orgánů a s možnými způsoby zapojení jednotlivců do občanského života. Respektují a uplatňují mravní principy.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

- na praktických příkladech blízkých žákovi vysvětlujeme žákovi smysl a cíl učení a posilujeme pozitivní vztah k učení

Kompetence k řešení problémů

- učíme se nebát problémů („problémy byly, jsou a budou – problém není hrozba, ale výzva“)
- v rámci svých předmětů učíme, jak některým problémům předcházet

Kompetence komunikativní

- důsledně vyžadujeme dodržování pravidel stanovených ve školním řádu, v řádech odborných pracoven, řádu akcí mimo školu apod. a umožňujeme žákům podílet se na sestavování těchto pravidel
- podporujeme kritiku a sebekritiku

Kompetence sociální a personální

- rozvíjíme schopnost žáků zastávat v týmu různé role
- průběžně monitorujeme sociální vztahy ve třídě, skupině
- učíme žáky k odmítavému postoji ke všemu, co narušuje dobré vztahy mezi žáky
- žáci čerpají poučení z toho, co si druzí myslí, říkají a dělají
- žáci ovládají a řídí svoje jednání a chování tak, aby dosáhli pocitu sebeuspokojení a sebeúcty

Kompetence občanské

- podporujeme různé formální i neformální způsoby spolupráce s obcí, policií, složkami IZS apod.
- v rámci svých předmětů a své působnosti seznamujeme žáky s vhodnými právními normami

- žáci si váží vnitřních hodnot druhých lidí, jsou schopni se vcítit do situací ostatních lidí

Kompetence pracovní

- důsledně žáky vedeme k dodržování vymezených pravidel, ochraně zdraví a k plnění svých povinností a závazků

OBČANSKÁ VÝCHOVA		6. ročník	
Očekávaný výstup z RVP ZV	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák:	Žák: • uvede vzájemná vztah školy a obce • uvede významné památky obce • vysvětlí funkci správních orgánů obce	• naše obec	• VDO: Občanská společnost a škola (vede k pochopení významu řádu, pravidel a zákonů pro fungování společnosti) • OSV: Psychohygiena (dovednosti pro pozitivní naladění mysli a vztah k sobě samému) • OSV: Mezilidské vztahy (péče o dobré vztahy, chování podporující dobré vztahy) • VMEGS: Evropa a svět nás zajímá (naši sousedé v Evropě) • MuV: Etnický původ (rovnocennost všech etnických skupin a kultur) • MuV: Kulturní difference (respektování zvláštností různých etnik) • MuV: Lidské vztahy (uplatňování principů slušného chování) • OSV: Řešení problémů a rozhodovací dovednosti (řešení problémů v mezilidských vztazích)
• objasní účel důležitých symbolů našeho státu a způsoby jejich používání • rozlišuje projevy vlastenectví od projevů nacionalismu	• vysvětlí pojem národ • vyjmenuje státní symboly a vysvětlí jejich význam • uvede příležitosti, při kterých se používají	• naše vlast, náš region, náš kraj	
• uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích případné neshody či konflikty s druhými lidmi řeší nenásilným způsobem • objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí, zaujímá tolerantní postoje k menšinám • posoudí a na příkladech doloží přínos spolupráce lidí při řešení konkrétních úkolů a dosahování některých cílů v rodině, ve škole, v obci	• definuje pravidla normy chování • uvědomuje si rovnost a nerovnost lidí • uvede příklady životních rolí • uvede příklady odlišných názorů a zájmů v rodině a skupině vrstevníků • objasní důsledky nedodržování společenských norem • umí vést dialog • komunikuje ve ztížených podmínkách • aktivně naslouchá druhým • uplatňuje životní hodnoty	• lidská setkání a vztahy mezi lidmi	
• rozlišuje nejčastější typy a formy států a na příkladech porovná jejich znaky	• vyjmenuje znaky, typy, formy státu	• právní základy státu	
• popíše vliv začlenění ČR do EU na každodenní život občanů, uvede příklady práv občanů ČR v rámci EU i možných způsobů jejich uplatňování	• vyjmenuje hlavní důvody, které vedou státy k mezinárodní spolupráci • vyjmenuje členské státy EU	• evropská integrace	

OBČANSKÁ VÝCHOVA		6. ročník	
Očekávaný výstup z RVP ZV	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
			• OSV: Poznávání lidí (vzájemné poznávání ve třídě) • OSV: Kooperace a kompetice • MeV Práce v realizačním týmu • český jazyk a literatura – vztah k vlasti a regionu – vlastní jména • zeměpis - politické systémy a státoprávní uspořádání

OBČANSKÁ VÝCHOVA		7. ročník	
Očekávaný výstup z RVP ZV	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák: - zhodnotí a na příkladech doloží význam vzájemné solidarity mezi lidmi, vyjádří své možnosti, jak může v případě potřeby pomáhat lidem v nouzi a jak pomoci v situacích ohrožení a obrany státu - rozpoznává netolerantní, rasistické, xenofobní a extremistické projevy v chování lidí a zaujímá aktivní postoj proti všem projevům lidské nesnášenlivosti	Žák: - rozliší záporné a kladné životní hodnoty - vysvětlí pojem sociální spravedlnost - vyjmenuje mravní hodnoty - pojmenuje, jak se vypořádává s výčitkami svědomí - uvede příklady kompromisu mezi spolužáky, členy rodiny - sestaví seznam základních práv pro každého člověka - vyjmenuje specifická lidská práva - zhodnotí a na příkladech doloží význam vzájemné solidarity mezi lidmi	zásady lidského soužití	- MeV: Práce v realizačním týmu (komunikace a spolupráce v týmu) - OSV: Komunikace (pravda, lež a předstírání v komunikaci) - MuV: Lidské vztahy (udržovat tolerantní vztahy a rozvíjet spolupráci s jinými lidmi) - VDO: Občan, občanská společnost a stát (Listina lidských práv a svobod, principy soužití s minoritami, přijímat odpovědnost za své postoje a činy, občan jako odpovědný člen společnosti)
- rozpoznává projevy záporných charakterových vlastností u sebe i druhých lidí, kriticky hodnotí a vhodně koriguje své chování a jednání - objasní, jak může realističtější poznání a hodnocení vlastní osobnosti a potenciálu pozitivně ovlivnit jeho rozhodování, vztahy s druhými lidmi i kvalitu života - posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních i společných cílů, objasní význam vůle při dosahování cílů a překonávání překážek - popíše, jak lze usměrňovat a kultivovat charakterové a volní vlastnosti, rozvíjet osobní přednosti, překonávat osobní nedostatky a pěstovat zdravou sebedůvěru	- vyjmenuje své kladné charakterové vlastnosti - vyjmenuje, jaké charakterové vlastnosti si cení u druhých - uvede příklady svého kritického a logického myšlení - popíše, jaké má schopnosti pro své budoucí povolání - uvede, jakým způsobem se snaží upevňovat svou vůli - popíše, jak rozvíjí svou samostatnost a vytrvalost	- podobnost a odlišnost lidí - vnitřní svět člověka - osobní rozvoj	- OSV: Sebeznání a sebepečení (moje tělo, moje psychika, můj vztah ke mně samému) - OSV: Seberegulace a sebeorganizace (stanovení osobních cílů a kroků k jejich dosažení)

OBČANSKÁ VÝCHOVA		7. ročník	
Očekávaný výstup z RVP ZV	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
rozlišuje a porovnává různé formy vlastnictví, včetně duševního vlastnictví a způsoby jejich ochrany, uvede příklady	- vyjmenuje hlavní zdroje získávání majetku - popíše, v čem spatřuje podstatu práva vlastnit majetek - uvede příklady majetku osobního, rodinného, obecního a státního	majetek, vlastnictví	- OSV: Kooperace a kompetice (rozvoj individuálních dovedností pro kooperaci) - MuV: Kulturní difference (jedinečnost každého člověka a jeho individuální zvláštnosti, člověk jako nedílná jednota tělesné a duševní stránky) - MuV: Multikulturalita (naslouchání druhým) - MeV: Kritické čtení (rozlišování zábavných prvků ve sdělení od informativních a společensky významných) - EV: Základní podmínky života (energie – možnosti a způsoby šetření) - MeV: Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality (vztah mediálního sdělení a sociální zkušenosti) - MeV: Fungování a vliv médií ve společnosti
- sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje, rozliší pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje, zváží nezbytnost jednotlivých výdajů v hospodaření domácnosti, objasní princip vyrovnaného, schodkového a přebytkového rozpočtu domácnosti, dodržuje zásady hospodárnosti a vyhýbá se rizikům při hospodaření s penězi - rozlišuje, ze kterých zdrojů pocházejí příjmy státu, do kterých oblastí sáť směruje své výdaje, uvede příklady dávek a příspěvků, které ze státního rozpočtu získávají občané	- uvede příklady hospodaření ve třídě - vyjmenuje pravidelné a jednorázové příjmy domácnosti - sestaví rozpočet domácnosti - popíše schodkový, vyrovnaný a přebytkový rozpočet - vyjmenuje hlavní zdroje příjmů rodinného rozpočtu - vyjmenuje hlavní zdroje příjmů a výdajů státního rozpočtu	hospodaření – rozpočet domácnosti, státní rozpočet	
na příkladech ukáže vhodné využití různých nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení, uvede příklady použití debetní a kreditní platební karty, vysvětlí jejich omezení	- popíše funkci peněz - vyjmenuje formy placení - vysvětlí omezení použití debetní a platební karty	peníze	
	- definuje tradice školy - uvede vzájemný vztah školy a obce - zná a dodržuje školní řád	naše škola	
- objasní účel důležitých symbolů našeho státu a způsoby jejich používání - rozlišuje projevy vlastenectví od projevů nacionalismu	- vysvětlí pojmy národ, národnostní menšina a etnická menšina - vysvětlí pojmy nacionalismu a vlastenectví	naše vlast, náš region, náš kraj	
zdůvodní nepřijatelnost vandalského chování a aktivně proti němu vystupuje	vysvětlí přínos kulturních institucí	kulturní život	

OBČANSKÁ VÝCHOVA		7. ročník	
Očekávaný výstup z RVP ZV	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
- zhodnotí nabídku kulturních institucí a cíleně z ní vybírá akce, které ho zajímají - kriticky přistupuje k mediálním informacím, vyjádří svůj postoj k působení propagandy a reklamy na veřejné mínění a chování lidí	- charakterizuje prostředky masové komunikace - využije potenciál médií jako zdroje informací a zábavy - vysvětlí pojem kultura - zjistí přehled kulturních akcí v obci, v novinách, na internetu - vyjmenuje kulturní památky v obci - vysvětlí pojem masová kultura - zhodnotí klady a zápory masové kultury		(role médií na každodenní život) - VMEGS: Jsme Evropané (evropská integrace) - MuV: Etnický původ (rovnocennosti všech etnických skupin a kultur) - VMEGS: Evropa a svět nás zajímá (zážitky a zkušenosti z Evropy a světa) - VDO: Formy participace občanů v politickém životě (společenské organizace a hnutí) - dějepis - náboženská nesnášenlivost
rozlišuje a porovnává úkoly jednotlivých složek státní moci ČR i jejích orgánů a institucí, uvede příklady institucí a orgánů, které se podílejí na správě obcí, krajů a státu	- vyjmenuje složky státní moci a vysvětlí jejich význam - charakterizuje poslání a činnost NATO	obrana státu	
přiměřeně uplatňuje svá práva včetně práv spotřebitele a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí, posoudí význam ochrany lidských práv a svobod, rozumí povinností občana při zajišťování obrany státu	- vyjmenuje základní lidská práva - vyjmenuje práva dítěte - uplatňuje svá práva - vyjmenuje povinnosti občana při obraně státu	lidská práva	

OBČANSKÁ VÝCHOVA		8. ročník	
Očekávaný výstup z RVP ZV	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák: • uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích, případné neshody či konflikty s druhými lidmi řeší nenásilným způsobem • objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí, zaujímá tolerantní postoje k menšinám • posoudí a na příkladech doloží přínos spolupráce lidí při řešení konkrétních úkolů a dosahování některých cílů v rodině, ve škole, v obci	Žák: • uvědomuje si rovnost a nerovnost lidí • uvede příklady životních rolí • vyjmenuje rozdíly mezi sociálními skupinami • uvede příklady odlišných názorů a zájmů v rodině a skupině vrstevníků • objasní důsledky nedodržování společenských norem	• lidská setkání a vztahy mezi lidmi	• MuV: Lidské vztahy (uplatňování principů slušného chování) • OSV: Řešení problémů a rozhodovací dovednosti (řešení problémů v mezilidských vztazích) • OSV: Poznávání lidí (vzájemné poznávání ve třídě) • OSV: Sebepoznání a sebepojetí (jak se promítá mé já v mém chování) • OSV: Komunikace (komunikace v různých situacích) • OSV: Kooperace a kompetice (dovednost odstoupit od vlastního nápadu) • OSV: Řešení problémů a rozhodovací dovednosti (dovednosti pro rozhodování z hlediska různých sociálních rolí) • OSV: Hodnoty, postoje, praktická etika (vytváření povědomí o kvalitách)
• zhodnotí a na příkladech doloží význam vzájemné solidarity mezi lidmi, vyjádří své možnosti, jak může své potřeby pomáhat lidem v nouzi a jak pomoci v situacích ohrožení a obrany státu • rozpoznává netolerantní, rasistické, xenofobní a extremistické projevy v chování lidí a zaujímá aktivní postoj proti všem projevům lidské nesnášenlivosti	• rozliší záporné a kladné životní hodnoty • vysvětlí pojem sociální spravedlnost • vyjmenuje mravní hodnoty • pojmenuje, jak se vypořádává s výčitkami svědomí • uvede příklady kompromisu mezi spolužáky, členy rodiny • sestaví seznam základních práv pro každého člověka • vyjmenuje specifická lidská práva • zhodnotí a na příkladech doloží význam vzájemné solidarity mezi lidmi	• zásady lidského soužití	
• rozpozná projevy záporných charakterových vlastností u sebe i druhých lidí, kriticky hodnotí a vhodně koriguje své chování a jednání	• vyjmenuje své kladné charakterové vlastnosti • vyjmenuje, jaké charakterové vlastnosti si cení u druhých	• podobnost a odlišnost lidí	
• objasní, jak může realističtější poznání a hodnocení vlastní osobnosti a potenciálu	• uvede příklady svého kritického a logického myšlení	• vnitřní svět člověka • osobní rozvoj	

OBČANSKÁ VÝCHOVA		8. ročník	
Očekávaný výstup z RVP ZV	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
- pozitivně ovlivnit jeho rozhodování, vztahy s druhými lidmi i kvalitu života - posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních i společných cílů, objasní význam vůle při dosahování cílů a překonávání překážek - popíše, jak lze usměrňovat a kultivovat charakterové a volní vlastnosti, rozvíjet osobní přednosti, překonávat osobní nedostatky a pěstovat zdravou sebedůvěru	- popíše, jaké má schopnosti pro své budoucí povolání - uvede, jakým způsobem se snaží upevňovat svou vůli - popíše, jak rozvíjí svou samostatnost a vytrvalost		typu spravedlnost a respektování) - VDO: Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování (význam Ústavy jako základního zákona země) - VDO: Formy participace občanů v politickém životě (obec jako základní jednotka samosprávy státu, společenské organizace a hnutí) - OSV: Sebepoznání a sebepojetí (moje vztahy k druhým lidem) - OSV: Kooperace a kompetice (konkurence) - VDO: Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování (principy demokracie, demokracie jako protiváha diktatury a anarchie) - MeV: Práce v realizačním týmu - VDO: Formy participace občanů v politickém životě (volební systémy a
- objasní význam právní úpravy důležitých vztahů – vlastnictví, pracovní poměr, manželství - provádí jednoduché právní úkony a chápe jejich důsledky, uvede příklady některých smluv upravujících občanskoprávní vztahy – osobní přeprava, koupě, oprava či pronájem věci - dodržuje právní ustanovení, která se na něj vztahují, a uvědomuje si rizika jejich porušování - rozpozná protiprávní jednání, rozliší přestupek a trestný čin, uvede jejich příklady - rozlišuje a porovnává úkoly orgánů právní ochrany občanů, uvede příklady jejich činnosti a spolupráce při postihování trestných činů - diskutuje o příčinách a důsledcích korupčního jednání	- popíše, jak je uspořádán právní řád - vyjmenuje soustavu soudů ČR - popíše význam zákona o rodině, trestního zákona, občanského zákoníku a zákoníku práce - vyjmenuje tři jednoduché právní úkony - vyjmenuje tři občanskoprávní smlouvy - vysvětlí, čím se liší činnost policie od činnosti soudů - popíše, v jakém vztahu jsou k sobě v trestním řízení advokát a státní zástupce - vysvětlí rozdíl mezi přestupkem a trestným činem - vyjmenuje tři přestupky - vyjmenuje tři trestné činy - vyjmenuje základní práva spotřebitele	- právní řád České republiky - protiprávní jednání včetně korupce - právo v každodenním životě, základní práva spotřebitele	
rozlišuje nejčastější typy a formy států a na příkladech porovná jejich znaky	vyjmenuje znaky, typy, formy státu	právní základy státu	

OBČANSKÁ VÝCHOVA		8. ročník	
Očekávaný výstup z RVP ZV	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
rozlišuje a porovná úkoly jednotlivých složek státní moci ČR i jejich orgánů a institucí, uvede příklady institucí a orgánů, které se podílejí na správě obcí, krajů a státu	- vyjmenuje složky státní moci a vysvětlí jejich význam - vyjmenuje orgány a instituce státní správy a samosprávy - rozlišuje složky státní moci ČR	státní správa a samospráva	demokratické volby a politika) - MuV: Princip sociálního smíru a solidarity (aktivní spolupodílení dle svých možností na přetváření společnosti) - člověk a svět práce – principy tržního hospodářství - chemie – první pomoc - zeměpis - politické systémy a státoprávní uspořádání
- objasní výhody demokratického způsobu řízení státu pro každodenní život občanů - vyloží smysl voleb do zastupitelstev v demokratických státech a uvede příklady, jak mohou výsledky voleb ovlivňovat každodenní život občanů	- popíše znaky demokratického státu - popíše způsoby voleb - vysvětlí výhody demokratického způsobu řízení státu	principy demokracie	

OBČANSKÁ VÝCHOVA		9. ročník	
Očekávaný výstup z RVP ZV	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák: objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí, zaujímá tolerantní postoje k menšinám	Žák: - uvědomuje si rovnost a nerovnost lidí - uvede příklady odlišných názorů a zájmů v rodině a skupině vrstevníků	lidská setkání a vztahy mezi lidmi	- MeV: Tvorba mediálního sdělení (uplatnění a výběr výrazových prostředků a jejich kombinací pro tvorbu vhodných sdělení) - MeV: Práce v realizačním týmu (komunikace a spolupráce v týmu, faktory ovlivňující práci v týmu) - EV: Lidské aktivity a problémy životního prostředí (průmysl a životní prostředí) - EV: Základní podmínky života (energie – vliv energetických zdrojů na společenský rozvoj) - VMEGS: Jsme Evropané (instituce EU a jejich fungování, co Evropu spojuje a co ji rozděluje, evropská integrace) - VMEGS: Evropa a svět nás zajímá (naši sousedé v Evropě) - EV: Lidské aktivity a problémy životního
- vysvětlí, jakou funkci plní banky a jaké služby občanům nabízejí, vysvětlí význam úroku placeného a přijatého, uvede nejčastější druhy pojištění a navrhne, kdy je využít - uvede a porovná neobvyklejší způsoby nakládání s volnými prostředky a způsoby krytí deficitu - na příkladu chování kupujících a prodávajících vyloží podstatu fungování trhu, objasní vliv nabídky a poptávky na tvorbu ceny a její změny, na příkladu ukáže tvorbu ceny jako součet nákladů, zisku a DPH, popíše vliv inflace na hodnotu peněz - rozlišuje a porovnává úlohu výroby, obchodu a služeb, uvede příklady jejich součinností	- uvede příklady výroby - uvede příklady obchodu - uvede příklady služeb v místě bydliště - vyjmenuje banky v místě bydliště - popíše funkci bank - vyjmenuje nejčastější druhy pojištění - popíše způsoby krytí deficitu - vysvětlí pojmy trh, poptávka, nabídka, subjekty trhu a složky trhu - vysvětlí vliv nabídky a poptávky na cenu výrobku - vyjmenuje právní formy podnikání - vysvětlí na příkladu, jak se tvoří cena - vysvětlí pojem inflace	- výroba, obchod, služby - banky a jejich služby - principy tržního hospodářství – tvorba ceny, inflace	
popíše vliv začlenění ČR do EU na každodenní život občanů, uvede příklady práv občanů ČR v rámci EU i možných způsobů jejich uplatňování	- vyjmenuje hlavní důvody, které vedou státy k mezinárodní spolupráci - vyjmenuje členské státy EU - vyjmenuje a stručně charakterizuje hlavní orgány EU	evropská integrace	
uvede některé významné mezinárodní organizace a společenství, k nimž má vztah ČR, posoudí jejich význam ve světovém dění a popíše výhody spolupráce mezi státy, včetně zajišťování obrany státu a účasti v zahraničních misích	- vysvětlí pojem clo a jeho význam pro zahraniční obchod - vysvětlí, co je posláním UNESCO - charakterizuje posláním a činnost NATO, OSN	mezinárodní spolupráce	

OBČANSKÁ VÝCHOVA		9. ročník	
Očekávaný výstup z RVP ZV	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
• uvede příklady některých projevů globalizace, porovná jejich klady a zápory • uvede některé globální problémy současnosti, vyjádří na ně svůj osobní názor a popíše jejich hlavní příčiny i možné důsledky pro život lidstva • objasní souvislosti globálních a lokálních problémů, uvede příklady možných projevů a způsobů řešení globálních problémů na lokální úrovni – v obci, regionu • uvede příklady mezinárodního terorismu a zaujme vlastní postoj ke způsobům jeho potírání, objasní roli ozbrojených sil ČR při zajišťování obrany státu a při řešení krizí nevojenského charakteru	• vyjmenuje klady a zápory globalizace • vyjmenuje významné globální problémy • vysvětlí způsoby řešení globálních problémů • objasní pojem terorismus • vysvětlí roli ozbrojených sil	• globalizace (války, terorismus)	prostředí (vliv lidských aktivit) • EV: Vztah člověka k prostředí (příčiny a důsledky zvyšování rozdílů globalizace a principy udržitelnosti rozvoje) • MuV: Etnický původ (různé způsoby života) • MuV: Multikulturalita (vstřícný postoj k odlišnostem) • OSV: Kooperace a kompetice • člověk a svět práce – principy tržního hospodářství

10 Člověk a příroda

Charakteristika vzdělávací oblasti

Obsah vzdělávací oblasti Člověk a příroda zahrnuje okruh problémů spojených se zkoumáním přírody. Zahrnuje vyučovací předměty Fyzika, Chemie, Přírodopis a Zeměpis.

10.1 Fyzika

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Vyučovací předmět má na 2. stupni časovou dotaci dvě hodiny týdně, pouze v 6. ročníku je jedna hodina týdně. Ve vyučovacím předmětu klademe důraz na to, aby žáci dovedli demonstrovat, pochopit a vysvětlit fyzikální zákonitosti a zhodnotit jejich využívání v praktickém životě, aby o různých přírodních procesech vytvářeli a následně ověřovali hypotézy, analyzovali výsledky ověřování a vyvozovali z nich závěry.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

- zařazujeme fyzikální pokusy, při kterých docházejí k objevům a závěrům žáci sami
- vedeme žáky k plánování úkolů a postupů
- vedeme žáky k vyslovování hypotéz a k jejich ověřování, k experimentování, k zaznamenávání výsledků, k porovnávání získaných výsledků s ostatními, kritickému posuzování a vyvozování závěrů pro další využití v praxi
- zadáváme úkoly, při kterých žáci kombinují informace z různých zdrojů
- pracujeme s chybou žáka, jako s příležitostí, jak ukázat cestu ke správnému řešení
- umožňujeme žákům prezentovat výsledky jejich práce
- vedeme je k tomu, aby žáci si stanovili vlastní cíle a alespoň některá témata se žáci naučili sami z knih, aby hodnotili vynaložené úsilí a porovnávali průběžné výsledky se žádoucími

Kompetence k řešení problémů

- klademe otevřené otázky, zadáváme problémové úlohy či úlohy rozvíjející tvořivost
- zadáváme úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých postupů
- vedeme žáky k prozkoumávání pohledů a názorů, lišících se od jejich vlastních
- vybízíme žáky, aby kladli otázky (k věci)

Kompetence komunikativní

- vytváříme příležitosti pro vzájemnou komunikaci žáků k danému úkolu
- vedeme žáky k tomu, aby svá řešení dovedli obhájit

- ukazujeme žákům, jak mají formulovat hypotézy a jak mají ověřovat jejich pravdivost pokusem či pozorováním
- vybízíme žáky, aby kladli otázky (k věci)

Kompetence sociální a personální

- vytváříme příležitosti pro vzájemnou komunikaci žáků k danému úkolu
- zadáváme úkoly, při kterých žáci spolupracují
- umožňujeme žákům, aby si vzájemně sdělovali své pocity a názory

Kompetence občanské

- důsledně vyžadujeme dodržování pravidel

Kompetence pracovní

- zadáváme úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých postupů
- společně s žáky formulujeme cíl činnosti (úkolu)
- důsledně vyžadujeme dodržování bezpečnostních pravidel
- umožňujeme žákům pracovat s materiály a zdroji, v nichž si mohou ověřit správnost svého řešení
- umožňujeme žákům prezentovat výsledky jejich práce

FYZIKA		6. ročník	
Očekávaný výstup z RVP ZV	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák: • uvede konkrétní příklady jevů, dokazujících, že se částice látek neustále pohybují a vzájemně na sebe působí	Žák: • definuje látku a těleso • rozlišuje látku a těleso • definuje částicové složení látek • definuje skupenství látek • uvede vlastnosti látek • uvede konkrétní příklady jevů dokazujících částicovou stavbu látek	• atom • látka a těleso • skupenství látek • Brownův pohyb	• zeměpis- atmosféra, hydrosféra
• změří vhodně zvolenými měřidly některé důležité fyzikální veličiny charakterizující látky a tělesa	• měří délku, hmotnost, objem, teplotu, čas • převádí jednotky délky, hmotnosti, objemu, času • vypočítá aritmetický průměr naměřených hodnot • navrhne postup ke zjištění objemu různých těles	• délka, hmotnost, čas, teplota, objem • převody jednotek délky, hmotnosti, času, objemu • aritmetický průměr	• zeměpis – měřítko mapy • člověk a svět práce-práce s dřevem • OSV: Kooperace a kompetice (vedení k uvědomování si hodnoty spolupráce a pomoci) • matematika – fyzikální veličiny
• předpoví, jak se změní délka, či objem tělesa při dané změně jeho teploty	• uvede, jak se změní délka tělesa při zahřívání a ochlazování • uvede, jak se změní objem tělesa při zahřívání a ochlazování • samostatně navrhne využití teplotní roztažnosti v praxi	• délková roztažnost • objemová roztažnost	• zeměpis - hydrosféra
• využívá s porozuměním vztah mezi hustotou, hmotností a objemem při řešení praktických problémů	• používá vzorec pro výpočet hustoty • vyhledá v MFChT tabulkách nebo v jiných zdrojích vzorec pro výpočet hustoty • vyhledá v MFChT tabulkách nebo v jiných zdrojích hodnoty hustot různých látek • vyjmenuje použití hustoměru v praxi	• hustota	• zeměpis – litosféra • OSV: Řešení problémů a rozhodovací dovednosti (vedení k uvědomování si hodnoty různosti lidí, názorů, přístupů k řešení problémů)

FYZIKA		6. ročník	
Očekávaný výstup z RVP ZV	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
- rozliší vodič, izolant a polovodič na základě analýzy jejich vlastností - sestaví správně podle schématu elektrický obvod a analyzuje správně schéma reálného obvodu	- popíše model atomu - vyjmenuje zdroje elektrického napětí - sestaví jednoduchý elektrický obvod a nakreslí jeho schéma - dodržuje bezpečnost při práci s elektrickým proudem - rozlišuje vodiče a nevodiče	- model atomu - ionty - elektrické napětí - jednoduchý elektrický obvod - bezpečnost práce s elektrickým proudem - stejnoseměrný elektrický proud - vodiče a nevodiče - tepelné účinky elektrického proudu	MeV? Práce v realizačním týmu
využívá prakticky poznatky o působení magnetického pole na magnet a cívku s proudem a o vlivu změny magnetického pole v okolí cívky na vznik indukovaného napětí v ní	- rozliší dočasný a trvalý magnet - vysvětlí použití trvalého i dočasného magnetu v praxi - experimentuje s magnety - porovná magnetické pole Země, trvalého magnetu a elektromagnetu	- magnetické pole trvalého magnetu - magnetické pole Země - magnetické pole elektromagnetu	

FYZIKA		7. ročník	
Očekávaný výstup z RVP ZV	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák: rozhodne, jaký druh pohybu těleso koná vzhledem k jinému tělesu	Žák: - klasifikuje druhy pohybů - uvede příklady pohybů - vysvětlí relativitu pohybu	- pohyb rovnoměrný, nerovnoměrný, přímočarý, křivočarý, posuvný, otáčivý - relativita pohybu	
využívá s porozuměním při řešení problémů a úloh vztah mezi rychlostí, dráhou a časem u rovnoměrného pohybu těles	- sestrojí graf závislosti dráhy na čase a rychlosti na čase - vyhledá v tabulkách a jiných zdrojích vzorce závislosti rychlosti dráhy na čase - řeší pohybové úlohy z praxe - pracuje s chybou	- dráha, rychlost, čas - graf závislosti dráhy a rychlosti na čase	- OSV: Hodnoty, postoje, praktická etika (rozvíjí dovednost rozhodování v eticky problematických situacích všedního dne) - matematika – fyzikální veličiny
- určí v konkrétní jednoduché situaci druhy sil působících na těleso, jejich velikosti, směry a výslednici - změří velikost působící síly	- předvede způsob, jak lze změnit velikosti gravitační, tíhové, třecí a tlakové síly - změří sílu - určí výslednici dvou sil – graficky	síla	- matematika – rovnoběžníky - OSV: Řešení problémů a rozhodovací dovednosti (problémy v seberegulaci)
využívá Newtonovy zákony pro objasňování či předvídání změn pohybu těles při působení stálé výsledné síly v jednoduchých situacích	uvede a vysvětlí konkrétní příklady pomocí Newtonových zákonů	Newtonovy zákony	OSV: Kooperace a kompetice
- využívá poznatky o zákonitostech tlaku v klidných tekutinách pro řešení konkrétních praktických problémů - předpoví z analýzy sil působících na těleso v klidné tekutině chování tělesa v ní	- definuje tlak - vyhledá v tabulkách a jiných zdrojích vztah pro výpočet tlaku - vyhledá v tabulkách a jiných zdrojích vztah pro výpočet hydrostatického tlaku - uvede, jak lze změnit velikost hydrostatického a atmosférického tlaku - řeší konkrétní praktické problémy	- tlak - Pascalův zákon - Archimédův zákon	

FYZIKA		7. ročník	
Očekávaný výstup z RVP ZV	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
	- používá Archimédův zákon při řešení konkrétních úloh z praxe - používá Pascalův zákon při řešení konkrétních úloh z praxe		
využívá zákona o přímočarém šíření světla ve stejnorodém optickém prostředí a zákona odrazu světla při řešení problémů a úloh	- uvede zdroje světla - vyhledá rychlost světla v MFCh a jiných zdrojích - uvede barvy spektra - rozloží bílé světlo hranolem - definuje a rozlišuje typy zrcadel - zná zákon odrazu na zrcadlech - uvádí použití zrcadel v praxi	- světlo - zákon odrazu - zrcadla – rovinná, kulová - lom světla	- matematika – osová souměrnost - MeV: Práce v realizačním týmu
rozhodne ze znalosti rychlostí světla ve dvou různých prostředích, zda se světlo bude lámat ke kolmici či od kolmice, a využívá této skutečnosti při analýze průchodu světla čočkami	zná zákon lomu světla na rozhraní dvou prostředí	- zákon lomu - čočky	OSV: Hodnoty, postoje, praktická etika (rozvíjí dovednost rozhodování v eticky problematických situacích všedního dne)

FYZIKA		8. ročník	
Očekávaný výstup z RVP ZV	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák: určí v jednoduchých případech práci vykonanou silou a z ní určí změnu energie tělesa	Žák: - definuje práci, energii a mechanickou energii - vysvětlí ekvivalenci práce a energie - rozliší pojem práce v běžném životě a ve fyzice - vyhodnotí změnu energie polohové a pohybové	- práce - mechanická energie	
využívá s porozuměním vztah mezi výkonem, vykonanou prací a časem	- definuje výkon - řeší úlohy, ve kterých využívá s porozuměním vztah mezi výkonem, vykonanou prací a časem	výkon, příkon, účinnost	- MeV: Práce v realizačním týmu (laboratorní práce rozvíjí dovednost pro etické zvládání situací konkurence) - OSV: Kooperace a kompetice - OSV: Řešení problémů a rozhodovací dovednosti (problémy v seberegulaci rozvíjí dovednost rozhodování v eticky problematických situacích všedního dne) - OSV: Hodnoty, postoje, praktická etika - informatika - příkon, závislost dráhy na čase, fyzikální veličiny
aplikuje poznatky o otáčivých účincích síly při řešení praktických problémů	- uvede kladku, páku do rovnováhy - uvede příklady z praxe na použití páky a kladky - aplikuje poznatky o otáčivých účincích síly při řešení praktických problémů	rovnováha páky a na kladce	
rozpozná ve svém okolí zdroje zvuku a kvalitativně analyzuje příhodnost daného prostředí pro šíření zvuku	- popíše vznik zvuku, zdroje zvuku - definuje zvuk - popíše chování zvuku v látkách a na rozhraní dvou prostředí - uvede způsoby pohlcování zvuku	- látkové prostředí jako podmínka vzniku šíření zvuku - rychlost šíření zvuku v různých prostředích	hudební výchova - hudba a slovo

FYZIKA		8. ročník	
Očekávaný výstup z RVP ZV	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
		- odraz zvuku na překážce - ozvěna, dozvuk - pohlcování zvuku	
posoudí možnosti zmenšování vlivu nadměrného hluku na životní prostředí	definuje hluk	hluk, zdroje hluku	- přírodopis, chemie – člověk a životní prostředí - MeV: Práce v realizačním týmu (přispívá ke schopnosti úspěšně a samostatně se zapojit do mediální komunikace)
- rozliší vodič, izolant a polovodič na základě analýzy jejich vlastností - sestaví správně podle schématu elektrický obvod a analyzuje správně schémata reálného obvodu - rozliší stejnosměrný proud od střídavého a změří elektrický proud a napětí - využívá Ohmův zákon pro část obvodu při řešení praktických problémů	- popíše model atomu - vysvětlí elektrickou sílu - definuje elektrické pole, elektrické napětí - vyjmenuje zdroje elektrického napětí - sestaví jednoduchý elektrický obvod - dodržuje bezpečnost při práci s elektrickým proudem - definuje elektrický proud, elektrický odpor - zapojí voltmetr a ampérmetr do obvodu - změří elektrické napětí a el. proud v jednoduchém elektrickém obvodu - vysvětlí Ohmův zákon - využívá Ohmův zákon při řešení praktických úloh - rozlišuje vodiče a nevodiče	- model atomu - ionty - elektrické pole - elektrické napětí - jednoduchý elektrický obvod - bezpečnost práce s elektrickým proudem - elektrický proud - elektrický odpor - voltmetr, ampérmetr - Ohmův zákon	chemie – vlastnosti látek, měřené veličiny

FYZIKA		9. ročník	
Očekávaný výstup z RVP ZV	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák: využívá prakticky poznatky o působení magnetického pole na magnet a cívku s proudem a o vlivu změny magnetického pole v okolí cívky na vznik indukovaného napětí v ní	Žák: - vysvětlí použití trvalého i dočasného magnetu v praxi - experimentuje s magnety, ověřuje magnetickou sílu - porovná magnetické, elektrické a gravitační pole - vysvětlí funkci kompasu a používá kompas - porovná magnetické pole Země, trvalého magnetu a elektromagnetu - provádí pokusy s cívkou a magnetem - vysvětlí a demonstruje funkci elektromotoru na stejnosměrný proud, rozliší stejnosměrný proud od střídavého - vysvětlí výrobu střídavého napětí - uvede zdroje střídavého napětí - sestaví jednoduchý transformátor a vysvětlí jeho funkci, použití v praxi	- magnetické pole trvalého magnetu - magnetické pole Země - magnetické pole elektromagnetu - elektromagnetická indukce - elektromotor na stejnosměrný proud - střídavý proud, střídavé napětí - zdroj střídavého proudu - transformátor	- OSV: Hodnoty, postoje, praktická etika - MeV: Práce v realizačním týmu (rozvíjí dovednost pro etické zvládnutí situací konkurence) - OSV: Kooperace a kompetice - OSV: Řešení problémů a rozhodovací dovednosti (problémy v seberegulaci)
- rozliší vodič, izolant a polovodič na základě analýzy jejich vlastností - zapojí správně polovodičovou diodu	- popíše model atomu - rozlišuje vodiče, polovodiče a nevodiče - zapojuje polovodičovou diodu, ověří správnost zapojení	- model atomu - ionty - polovodiče	chemie – vlastnosti látek
využívá poznatky o vzájemných přeměnách různých forem energie a jejich přenosu při řešení konkrétních problémů a úloh	vyhodnotí poznatky o vzájemných přeměnách různých forem energie a jejich přenosu při řešení konkrétních problémů a úloh	- výroba a přenos elektrické energie - jaderná energie štěpná reakce - jaderný reaktor - jaderná elektrárna	OSV: Hodnoty, postoje, praktická etika

FYZIKA		9. ročník	
Očekávaný výstup z RVP ZV	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
zhodnotí výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí	v souvislosti s jejich vlivem na životní prostředí	ochrana lidí před radioaktivním zářením, za mimořádné situace	
- objasní (kvalitativně) pomocí poznatků o gravitačních silách pohyb planet kolem Slunce a měsíců planet kolem planet - odliší hvězdu od planety na základě jejich vlastností	- objasní pojem gravitační síla - vysvětlí pomocí poznatků o gravitačních silách pohyb planet kolem Slunce a měsíců planet kolem planet - rozpozná fáze Měsíce a zdůvodní jejich vznik - rozliší zatmění Slunce a Měsíce - odliší hvězdu od planety - porovná složení planet - porovná vzdálenosti hvězd - vyhledá astronomické pojmy v různých zdrojích	- gravitační síla - sluneční soustava – její hlavní složky, měsíční fáze - hvězdy – jejich složení	- chemie – prvky, sloučeniny - přírodopis – vznik života

10.2 Chemie

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Vyučovací předmět má na 2. stupni časovou dotaci 2 hodiny týdně v osmém a devátém ročníku. Ve vzdělávacím oboru chemie je výuka zaměřena k vytváření potřeb objevovat a vysvětlovat chemické jevy, zdůvodňovat vyvozené závěry a získané poznatky využívat k poznávání základních chemických pojmů a zákonitostí v přírodě.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

- učíme různým metodám poznávání přírodních objektů, procesů, vlastností a jevů
- učíme zpracovávat informace z hlediska důležitosti i objektivitu a využíváme je k dalšímu učení

Kompetence k řešení problémů

- učíme přecházet od smyslového poznávání k poznávání založenému na pojmech
- zobecňujeme poznatky a aplikujeme je v různých oblastech života
- logicky vyvozujeme závěry z přírodovědných zákonů
- rozvíjíme schopnost objevovat a formulovat problém a hledat různé varianty řešení

Kompetence komunikativní

- vedeme k přesnému a logicky uspořádanému vyjadřování či argumentaci
- učíme stručně sdělovat postup a výsledky svých pozorování a experimentů

Kompetence sociální a personální

- vedeme žáky k osvojování dovednosti kooperace a společného hledání řešení problémů

Kompetence občanské

- seznamujeme žáky s možnostmi využití i zneužití chemie
- učíme odpovědnosti za zachování životního prostředí

Kompetence pracovní

- učíme žáky provádět pozorování a experimenty, získaná data zpracovávat a vyhodnocovat
- seznamujeme žáky se zásadami bezpečnosti a ochrany zdraví při práci

CHEMIE		8. ročník	
Očekávaný výstup z RVP ZV	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák: určí společné a rozdílné vlastnosti látek	Žák: - uvede fyzikální a chemické vlastnosti látek - rozliší známé látky podle jejich různých vlastností - navrhne a provede jednoduché chemické pokusy a zaznamená jejich výsledek	vlastnosti látek	- fyzika – vlastnosti látek - výchova k občanství – první pomoc
pracuje bezpečně s vybranými dostupnými a běžně používanými látkami a hodnotí jejich rizikovost; posoudí nebezpečnost vybraných dostupných látek, se kterými zatím pracovat nesmí	- uvede zásady bezpečné práce v chemické pracovně - uvede příklady nebezpečných chemických látek a zásady bezpečné práce s nimi - vysvětlí význam H-vět, P-vět a piktogramů	- zásady bezpečné práce - nebezpečné látky a přípravky	
objasní nejefektivnější jednání v modelových příkladech havárie s únikem nebezpečných látek	poskytne a přivolá 1. pomoc při úrazu	ochrana člověka za mimořádných situací	
rozlišuje směsi a chemické látky	- rozliší různorodé a stejnorodé směsi - použije správně pojmy – složka roztoku, rozpuštěná látka, rozpouštědlo, roztoky koncentrované, zředěné, nasycené a nenasycené	- směsi - voda - vzduch	- MeV: Práce v realizačním týmu (komunikace a spolupráce v týmu) - EV: Vztah člověka k prostředí (zajišťování ochrany životního prostředí v obci) - přírodopis, fyzika – člověk a životního prostředí
vypočítá složení roztoků, připraví prakticky roztok daného složení	vypočítá složení roztoku		
vysvětlí základní faktory ovlivňující rozpouštění pevných látek	vysvětlí základní faktory ovlivňující rozpouštění pevných látek		
navrhne postupy a prakticky provede oddělování složek směsí o známém složení; uvede příklady oddělování složek v praxi	- sestaví a provede filtraci - popíše destilaci - navrhne postup oddělování složek směsí v běžném životě		
rozliší různé druhy vody a uvede příklady jejich použití	- zhodnotí význam vody pro život na Zemi - rozliší druhy vod, jejich výskyt a použití - uvede princip výroby pitné vody ve vodárnách - popíše složení vzduchu		

CHEMIE		8. ročník	
Očekávaný výstup z RVP ZV	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
používá pojmy atom a molekula ve správných souvislostech	- používá pojmy atom, molekula ve správných souvislostech - popíše složení atomu a vznik iontu - vysvětlí izotopy a jejich využití - používá vybrané značky a názvy chemických prvků - vysvětlí protonové číslo	částicové složení látek	- OSV: Kooperace a kompetice (rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro etické zvládání situací soutěže) - fyzika – měřené veličiny
rozlišuje chemické prvky a chemické sloučeniny a pojmy užívá ve správných souvislostech	používá pojmy chemická látka, prvek, sloučenina, vazba ve správných souvislostech	- prvky - chemické sloučeniny	
orientuje se v periodické soustavě prvků, rozpozná vybrané kovy a nekovy a usuzuje na jejich možné vlastnosti	- rozliší skupiny v periodické soustavě prvků - rozliší kovy a nekovy, uvede příklady vlastností a užití	periodická tabulka prvků	
rozliší výchozí látky a produkty chemických reakcí, uvede příklady prakticky důležitých chemických reakcí, provede jejich klasifikaci a zhodnotí jejich využívání	- uvede zákon zachování hmotnosti - zapiše jednoduchými chemickými rovnicemi chemické reakce	chemické reakce	
přečte chemické rovnice a s využitím zákona zachování hmotnosti vypočítá hmotnost výchozí látky nebo produktu	- vyčíslí jednoduchou chemickou rovnici - vypočítá hmotnost výchozí látky nebo produktu	chemické reakce	
porovná vlastnosti a použití vybraných prakticky významných oxidů, kyselin, hydroxidů a solí a posoudí vliv významných zástupců těchto látek na životní prostředí	- určí oxidační číslo atomů prvků - vytvoří chemické vzorce a názvy - porovná a popíše vlastnosti a použití vybraných chemických sloučenin	- oxidační číslo atomů, princip tvoření vzorců - halogenidy, oxidy, sulfidy - kyseliny, hydroxidy - solí	- EV: Lidské aktivity a problémy životního prostředí (průmysl a životní prostředí) - OSV: Hodnoty, postoje, praktická etika (dovednosti rozhodování v eticky problematických situacích)
vysvětlí vznik kyselých dešťů, uvede jejich vliv na životní prostředí a uvede opatření, kterými jim lze předcházet	posoudí vliv chemických látek na životní prostředí	kyseliny	
orientuje se na stupnici pH, změří reakci roztoku univerzálním indikátorovým	rozliší kyselé a zásadité roztoky pomocí indikátorů	- indikátory - neutralizace - titrace	

CHEMIE		8. ročník	
Očekávaný výstup z RVP ZV	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
papírkem a uvede příklady uplatňování neutralizace v praxi	- provede neutralizaci a zapíše ji chemickou rovnicí - uvede příklady použití neutralizace v praktickém životě		

CHEMIE		9. ročník	
Očekávaný výstup z RVP ZV	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák:	Žák:		
objasní nejefektivnější jednání v modelových příkladech havárie s únikem nebezpečných látek	uvede a zdůvodní nejúčelnější jednání v případě havárie s únikem nebezpečných látek	mimořádné události	- OSV: Řešení problémů a rozhodovacích dovedností (zvládání učebních problémů) - OSV: Hodnoty, postoje, praktická etika (dovednosti rozhodování v eticky problematických situacích) - OSV: Sebepoznání a sebepojetí (zdravé a vyrovnané sebepoznání a sebepojetí) - MeV: Práce v realizačním týmu (komunikace a spolupráce v týmu) - OSV: Kooperace a kompetice (rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro etické zvládání situací soutěže) - přírodopis – ekosystémy - fyzika – vlastnosti látek, prvky, sloučeniny
přečte chemické rovnice a s využitím zákona zachování hmotnosti vypočítá hmotnost výchozí látky nebo produktu	uvede zákon zachování hmotnosti pro chemické reakce a využije ho při řešení úloh	- chemické reakce, chemické rovnice - zákon zachování hmotnosti - klasifikace chemických reakcí	
aplikuje poznatky o faktorech ovlivňujících průběh chemických reakcí v praxi a při předcházení jejich nebezpečnému průběhu	vysvětlí a ověří vliv různých činitelů na průběh chemických reakcí	faktory ovlivňující rychlost chemických reakcí	
rozliší nejjednodušší uhlovodíky, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití	rozliší základní uhlovodíky, uvede jejich vzorce, vlastnosti, užití a zdroje	- organické sloučeniny - uhlovodíky	
zhodnotí užívání fosilních paliv a vyráběných paliv jako zdrojů energie a uvede příklady produktů průmyslového zpracování ropy	uvede příklady fosilních a vyrobených paliv a zhodnotí jejich vliv na životní prostředí	paliva	
rozliší vybrané deriváty uhlovodíků, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití	rozliší deriváty uhlovodíků, uvede jejich vzorce, vlastnosti, užití a zdroje	deriváty uhlovodíků	
orientuje se ve výchozích látkách a produktech fotosyntézy a koncových produktů biochemického zpracování, především bílkovin, tuků, sacharidů	posoudí různé potraviny z hlediska obecně uznávaných zásad zdravé výživy	- přírodní látky - dýchání	
určí podmínky postačující pro aktivní fotosyntézu	uvede podmínky pro průběh fotosyntézy a její význam pro život na Zemi	fotosyntéza	
uvede příklady zdrojů bílkovin, tuků, sacharidů a vitamínů	rozliší bílkoviny, tuky, sacharidy a vitamíny a uvede zdroje těchto látek pro člověka	zdravá výživa	
uvede příklady znečišťování vody a vzduchu v pracovním prostředí a domácnosti, navrhne	zjistí a uvede příklady znečišťování vody a vzduchu v přírodě a v domácnosti	voda a její znečištění	

nejvhodnější preventivní opatření a způsoby likvidace znečištění	• navrhne, jak lze v nejbližším okolí omezovat znečišťování vody a vzduchu		• EV: Základní podmínky života (význam vody pro lidské aktivity) • EV: Vztah člověka k prostředí (zajišťování ochrany životního prostředí v obci) • EV: Lidské aktivity a problémy životního prostředí (průmysl a životní prostředí) • přírodopis - hydrosféra
• vysvětlí vznik kyselých dešťů, uvede jejich vliv na životní prostředí a uvede opatření, kterými jim lze předcházet	• vysvětlí vznik kyselých dešťů a prakticky ověří množství kyselých srážek v našem okolí	• kyselý dešť	
• zhodnotí využívání prvotních a druhotných surovin z hlediska trvale udržitelného rozvoje na Zemi	• uvede příklady prvotních a druhotných surovin	• člověk a společnost • chemická výroba v ČR	
• aplikuje znalosti o principech hašení požárů na řešení modelových situací z praxe	• rozpozná označení hořlavých látek, uvede zásady bezpečné manipulace s nimi • uvede, jak postupovat při vzniku požáru	• hořlaviny	
• orientuje se v přípravě a využívání různých látek v praxi a jejich vlivech na životní prostředí a zdraví člověka	• doloží na příkladech význam chemických výrob pro společnost a člověka • zhodnotí ekonomický a ekologický význam recyklace odpadů	• plasty a syntetická vlákna • detergenty, pesticidy, insekticidy • léčiva a návykové látky	

10.3 Přírodopis

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Předmět je vyučován 2 hodiny týdně v šestém, sedmém a osmém ročníku a jednu hodinu týdně v devátém ročníku. Ve vyučovacím předmětu žáci poznávají složitost a mnohotvárnost přírody živé i neživé, podstatné souvislosti mezi stavem přírody a lidskou činností, především vlivy lidské činnosti na stav životního prostředí a na lidské zdraví. Učí se zkoumat změny probíhající v přírodě a využívat své přírodovědné znalosti k ochraně životního prostředí.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

- podporujeme samostatnost a tvořivost
- zřetelně rozlišujeme základní (nezbytné, klíčové, kmenové) učivo a učivo rozšiřující (doplňující)
- učíme žáky vyhledávat, zpracovávat a používat potřebné informace v literatuře a na internetu
- umožňujeme žákovi pozorovat a experimentovat, porovnávat výsledky a vyvozovat závěry

Kompetence k řešení problémů

- učíme žáky nebát se problémů
- podporujeme samostatnost, tvořivost a logické myšlení

Kompetence komunikativní

- klademe důraz na „kulturní“ komunikace
- učíme žáky publikovat a prezentovat své názory a myšlenky
- učíme žáky naslouchat druhým, jako nezbytný prvek účinné mezilidské komunikace

Kompetence sociální a personální

- rozvíjíme schopnost žáků zastávat v týmu různé role
- učíme žáky kriticky hodnotit práci (význam) týmu, svoji práci (význam) v týmu i práci (význam ostatních členů týmu)

Kompetence občanské

- netolerujeme sociálně patologické projevy chování
- netolerujeme projevy rasismu, xenofobie a nacionalismu

Kompetence pracovní

- důsledně žáky vedeme k dodržování vymezených pravidel, ochraně zdraví a plnění svých povinností a závazků

PŘÍRODOPIS		6. ročník	
Očekávaný výstup z RVP ZV	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák: rozliší základní projevy a podmínky života, orientuje se v daném přehledu vývoje organismů	Žák: orientuje se v přehledu vývoje organismů a rozliší základní projevy a podmínky života	vznik, vývoj a projevy života	- MeV: Práce v realizačním týmu - EV: Základní podmínky života
třídí organismy a zařadí vybrané organismy do říší a nižších taxonomických jednotek	orientuje se v systému živých organismů	třídění organismů	
popíše základní rozdíly mezi buňkou rostlin, živočichů a bakterií a objasní funkci základních organel	rozpozná rozdíl mezi jednobuněčnými a mnohobuněčnými organismy	buňka, organismy jednobuněčné a mnohobuněčné	
uvede na příkladech z běžného života význam virů a bakterií v přírodě i pro člověka	uvede na příkladech vliv virů a bakterií v přírodě a na člověka	viry a bakterie	
porovnává základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů	- řekne jménem živočichy - charakterizuje dané skupiny živočichů - porovná základní stavbu těla vybraných živočichů	vnější a vnitřní stavba prvoků, žahavců, ploštěnek, kroužkovců, měkkýšů, korýšů, pavoukovců, hmyzu	
rozlišuje základní systematické skupiny rostlin a určuje jejich význačné zástupce pomocí klíčů a atlasů	charakterizuje jednotlivé skupiny rostlin řas	taxonomické skupiny řas	
rozlišuje a uvede příklady systémů organismů – populace, společenstva, ekosystémy, na příkladu objasní základní principy existence živých a neživých složek ekosystému	- definuje rozdíly mezi společenstvem a ekosystémem - rozlišuje společenstvo a ekosystém	ekosystém lesa, rybníka, pole a louky	zeměpis – přírodní oblasti, prvky přírodních sfér
odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí	- pojmenuje živočichy v okolním prostředí - určí základní projevy chování živočichů v přírodě - vysvětlí způsob života a přizpůsobení prostředí některých živočichů	projevy chování prvoků, žahavců, ploštěnek, kroužkovců, měkkýšů, korýšů, pavoukovců, hmyzu	MeV: Práce v realizačním týmu

PŘÍRODOPIS		6. ročník	
Očekávaný výstup z RVP ZV	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech a zhodnotí jejich význam	- zopakuje organismy typické pro daný ekosystém - vysvětlí podstatu potravního řetězce v ekosystémech - sestaví jednoduchý potravní	- potravní řetězec, potravní pyramida - vztahy v ekosystémech	- EV: Ekosystémy - zeměpis – přírodní oblasti
rozpozná naše nejznámější jedlé a jedovaté houby s plodnicemi a porovná je podle charakteristických znaků	- popíše stavbu těla plodnice - vyjmenuje několik našich jedlých hub - charakterizuje další jedovaté houby - porovná jedlé a jedovaté houby podle charakteristických znaků	houby	český jazyk a literatura – využití vět z odborných textů (skladba a souvětí)
vysvětlí různé způsoby výživy hub a jejich význam v ekosystémech a místo v potravních řetězcích	- definuje způsob výživy hub - sestaví jednoduchý potravní řetězec	houby	
objasní funkci dvou organismů ve stélce lišejníků	- vyjmenuje dva organismy tvořící lišejník - popíše funkci dvou organismů ve stélce lišejníku	lišejníky	zeměpis – přírodní oblasti
aplikuje praktické metody poznávání přírody	- pojmenuje rozdíly mezi pozorováním pouhým okem, lupou a mikroskopem - určí organismy podle klíče a atlasu	- pozorování lupou a mikroskopem - určování podle klíčů a atlasů	- OSV: Kooperace a kompetice - OSV: Řešení problémů a rozhod. dovedností
dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce a chování při poznávání živé přírody	vyjmenuje a dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce a chování při poznávání živé přírody	laboratorní práce	

PŘÍRODOPIS		7. ročník	
Očekávaný výstup z RVP ZV	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák: rozpozná, porovná a objasní funkci základních orgánů (orgánových soustav) rostlin i živočichů	Žák: objasní a správně použije pojmy orgán, orgánová soustava a organismus	- stavba těla rostlin - stavba těla živočichů	EV: Základní podmínky života
odvodí na základě pozorování uspořádání rostlinného těla od buňky přes pletiva až k jednotlivým orgánům	odvodí uspořádání rostlinného těla od buňky přes pletiva až k jednotlivým orgánům	stavba těla rostlin	OSV: Kooperace a kompetice
porovná vnější a vnitřní stavbu jednotlivých orgánů a uvede praktické příklady jejich funkcí a vztahů v rostlině jako celku	porovná vnější a vnitřní stavbu rostlinného těla a zná funkce jednotlivých částí těla rostlin	- kořen, stonek, list - květ, plod	
vysvětlí princip základních rostlinných fyziologických procesů a jejich využití při pěstování rostlin	rozlišuje základní rostlinné fyziologické procesy a jejich využití	- fotosyntéza, dýchání - rozmnožování rostlin	
odvodí na základě pozorování přírody závislost a přizpůsobení, některých rostlin podmínkám prostředí	popíše přizpůsobení rostlin podmínkám prostředí	rozmanitost rostlin	
porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů	porovná a popíše stavbu těla paryb, ryb, obojživelníků, plazů, ptáků a savců	orgánové soustavy obratlovců	MeV: Práce v realizačním týmu
rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin	rozliší jednotlivé skupiny živočichů a zná jejich hlavní zástupce	paryby, ryby, obojživelníci, plazi, ptáci, savci	
odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí	projevy chování živočichů	- chování živočichů - vztahy mezi organismy	EV: Ekosystémy
zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka, uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy	- uvede význam živočichů v přírodě i pro člověka - charakterizuje živočichy provázející člověka	živočiškové provázející člověka	- EV: Ekosystémy (vztah člověka a prostředí) - OSV: Hodnoty, postoje, praktická etika

PŘÍRODOPIS		7. ročník	
Očekávaný výstup z RVP ZV	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
			- dějepis – zámořské plavby, morová epidemie - výchova ke zdraví – ochrana před nemocemi a úrazy
uveďte příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi	rozliší populace, společenstva, ekosystémy a objasní základní princip některého ekosystému	ekosystémy	- EV: Ekosystémy (vztah člověka k prostředí) - VMEGS: Evropa a svět nás zajímá

PŘÍRODOPIS		8. ročník	
Očekávaný výstup z RVP ZV	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák: orientuje se v základních vývojových stupních fylogeneze člověka	Žák: charakterizuje hlavní předchůdce člověka a uvede jejich odlišnosti od současného člověka	fylogeneze člověka	
určí polohu a objasní stavbu a funkci orgánů a orgánových soustav lidského těla, vysvětlí jejich vztahy	- popíše vnitřní stavbu kosti a názvy kostí na lidské kostře - porovná stavbu a funkci jednotlivých svalů - popíše složení krve, význam složek krve, uvede hlavní krevní skupiny - popíše části oběhové soustavy, srdce a jeho činnost - charakterizuje funkci dýchací soustavy a popíše její stavbu - popíše stavbu a funkci jednotlivých částí trávicí soustavy - pozná orgány vylučovací soustavy, objasní funkci ledvin - uvede stavbu a význam kůže - vyjmenuje žlázy s vnitřní sekrecí - objasní význam a stavbu nervové soustavy - vyjmenuje lidské smysly a jim odpovídající smyslová ústrojí - popíše mužské a ženské pohlavní orgány a jejich funkci	- kosterní soustava - svalová soustava - oběhová soustava - dýchací soustava - trávicí soustava - vylučovací soustava - kožní soustava - nervová soustava - hormonální soustava - smyslová soustava - pohlavní soustava	MeV: Práce v realizačním týmu
objasní vznik a vývin nového jedince od početí až do stáří	- popíše průběh oplození a nitroděložní vývin člověka - charakterizuje jednotlivé etapy lidského života	- nitroděložní vývin a porod - průběh lidského života	OSV: Hodnoty, postoje, praktická etika
rozlišuje příčiny, případně příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby, objasní význam zdravého způsobu života	- uvede příklady infekčních onemocnění a jejich původců, objasní jejich šíření a prevenci - uvede možné důsledky různých negativních vlivů prostředí na člověka	- infekční onemocnění - zdravý životní styl	

PŘÍRODOPIS		8. ročník	
Očekávaný výstup z RVP ZV	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
	• uvede a uplatňuje zásady zdravého způsobu života		
• vysvětlí podstatu pohlavního a nepohlavního rozmnožování a jeho význam z hlediska dědičnosti	• uvede rozdíly mezi rozmnožováním nepohlavním a pohlavním a jeho význam z hlediska dědičnosti	• pohlavní a nepohlavní rozmnožování • genetika a dědičnost	• EV: Základní podmínky života
• uvede příklady dědičnosti v praktickém životě a příklady vlivu prostředí na utváření organismů	• jmenuje J. G. Mendela jako zakladatele nauky o dědičnosti • vysvětlí Mendelovy zákony • zná genetické pojmy • uvede příklady látek a vlivů prostředí, které vyvolávají mutace	• genetika a dědičnost • šlechtitelství • Mendelovy zákony	• EV: Lidské aktivity a problémy životního prostředí • OSV: Hodnoty, postoje, praktická etika
• aplikuje první pomoc při poranění a jiném poškození těla	• posoudí nebezpečí úrazů a vyloží zásady poskytování první pomoci	• základy první pomoci	• OSV: Kooperace a kompetice • fyzika, chemie – člověk a životní prostředí

PŘÍRODOPIS		9. ročník	
Očekávaný výstup z RVP ZV	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák: objasní vliv jednotlivých sfér Země na vznik a trvání života	Žák: - popíše stavbu zemského tělesa - vyjmenuje základní zemské sféry	- stavba Země - zemské sféry	- EV: Základní podmínky života - zeměpis – krajina: typy, krajinné prvky, funkce krajiny - fyzika – vznik života
rozpozná podle charakteristických vlastností vybrané nerosty a horniny s použitím určovacích pomůcek	rozpozná nerosty a horniny, uvede příklady nerostů a hornin	- nerosty - horniny	
rozlišuje důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů, včetně geologického oběhu hornin i oběhu vody	- vyjmenuje příklady vnitřních a vnějších geologických dějů - objasní vliv pohybu zemské kůry na tvar zemského povrchu - vysvětlí sopečnou činnost, zemětřesení a uvede jejich různé projevy a důsledky - objasní vliv vody a větru na zemský povrch - popíše rozložení vody na Zemi a oběh vody v přírodě	- vnitřní geologické děje - vnější geologické děje - vznik a vývoj litosféry - hydrosféra	- OSV: Kooperace a kompetice - MeV: Práce v realizačním týmu
porovná význam půdotvorných činitelů pro vznik půdy, rozlišuje hlavní půdní typy a půdní druhy v naší přírodě	- popíše vznik půdy - vysvětlí pojem humus - rozlišuje hlavní půdní typy a půdní druhy v naší přírodě	pedosféra	EV: Základní podmínky život
rozlišuje jednotlivá geologická období podle charakteristických znaků	vyjmenuje jednotlivé geologické éry a vývoj života v jednotlivých obdobích	geologický vývoj a éry Země	EV: Vztah člověka k prostředí
uvede význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj různých ekosystémů a charakterizuje mimořádné události způsobené výkyvy počasí a dalšími přírodními jevy, jejich doprovodné jevy a možné dopady i ochranu před nimi	- uvede význam atmosféry - vysvětlí vznik skleníkového jevu, smogu a inverze - vyjmenuje příklady mimořádných událostí způsobených přírodními jevy	- podnebí a počasí - mimořádné události	- OSV: Kooperace a kompetice - zeměpis - podnebí a počasí ve vztahu k životu

PŘÍRODOPIS		9. ročník	
Očekávaný výstup z RVP ZV	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
• uvede příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí a příklady narušení rovnováhy ekosystému	• objasní znečišťování přírody a ohrožování ekosystémů	• globální problémy a jejich řešení • rovnováha v ekosystému	• EV: Lidské aktivity a problémy životního prostředí • chemie – ekosystémy, hydrosféra

10.4 Zeměpis

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Vyučovací předmět má na 2. stupni časovou dotaci dvě hodiny týdně v šestém až osmém ročníku a jednu hodinu v devátém ročníku. Předmět Zeměpis úzce souvisí s ostatními předměty vzdělávací oblasti Člověk a příroda a navazuje obsahově na vzdělávací oblast Člověk a jeho svět. Žáci poznávají složitost a mnohotvárnost skutečnosti, podstatné souvislosti mezi stavem přírody a lidskou činností, především pak závislost člověka na přírodních zdrojích a vlivy lidské činnosti na stav životního prostředí a na lidské zdraví.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

- podporujeme samostatnost a tvořivost
- učíme žáky vyhledávat, zpracovávat a používat potřebné informace v literatuře a na internetu
- umožňujeme žákovi pozorovat, porovnávat a vyvozovat závěry

Kompetence k řešení problémů

- podporujeme samostatnost, tvořivost a logické myšlení
- podporujeme využívání moderní techniky při řešení problémů
- podporujeme metodu brainstorming

Kompetence komunikativní

- klademe důraz na kulturní úroveň komunikace
- netolerujeme agresivní, hrubé, nezdvořilé projevy chování žáka
- podporujeme přátelskou komunikaci mezi žáky různých věkových kategorií

Kompetence sociální a personální

- učíme žáky hodnotit svoji práci
- učíme žáky pracovat v týmech
- podporujeme integraci žáků se speciálními vzdělávacími potřebami do třídních kolektivů

Kompetence občanské

- učíme žáky chápat základní zákonné a společenské normy ve společnosti
- klademe důraz na základní ekologické souvislosti a environmentální problémy
- podporujeme chápání tradic a kulturního a historického dědictví

Kompetence pracovní

- podporujeme profesní zaměření žáka
- učíme plnění povinností
- učíme žáky přistupovat kriticky k výsledkům, kterých dosáhl, stanovovat si kritéria

ZEMĚPIS		6. ročník	
Očekávaný výstup z RVP ZV	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák: - zhodnotí postavení Země ve vesmíru a srovnává podstatné vlastnosti Země s ostatními tělesy sluneční soustavy - prokáže na konkrétních příkladech tvar planety Země, zhodnotí důsledky pohybů Země na život lidí a organismů	Žák: - charakterizuje vesmír a sluneční soustavu - pracuje s porozuměním s pojmy: tvar, rozměry, pohyby, postavení Země ve Vesmíru, Slunce, postavení Slunce ve vesmíru, planety, planety sluneční soustavy, družice planet, Měsíc, teplota na Měsíci, pohyby a fáze Měsíce, meteorická tělesa, komety, Galaxie, Mléčná dráha - charakterizuje Měsíc - zdůvodňuje teplotu na Měsíci - posuzuje postavení Země ve vesmíru - objasňuje důsledky pohybů Země - vysvětlí vývoj názorů na postavení Země ve vesmíru	Země jako vesmírné těleso - vesmír, vznik vesmíru, vývoj poznání vesmíru - tvar, velikost, pohyby, postavení Země - Slunce a sluneční soustava - Měsíc - ostatní vesmírná tělesa	matematika – jednotky délky
- používá s porozuměním základní geografickou, topografickou a kartografickou terminologii - vytváří a využívá osobní myšlenková (mentální) schémata a myšlenkové (mentální) mapy pro orientaci v konkrétních regionech, pro prostorové vnímání a hodnocení míst, objektů, jevů a procesů v nich, pro vytváření postojů k okolnímu světu	- v činnosti prokáže porozumění pojmům: globus, měřítko globusu, mapa, měřítko mapy, poledníky, rovnoběžky, místní poledník, hlavní poledník, zeměpisná síť, zemský rovník, nadhlavník, obratníky, polární kruhy, zeměpisné souřadnice, zeměpisná délka, zeměpisná šířka. - vysvětlí měřítko mapy a globusu - určí zeměpisnou polohu daného místa	geografická kartografie a topografie - globus a měřítko - mapy a měřítko mapy - orientace plánů a map vzhledem ke světovým stranám - zeměpisná síť - Poledníky a rovnoběžky - Zeměpisné souřadnice - Určování zeměpisné polohy - časová pásma - světový čas - pásmový čas - smluvený čas - datová hranice	fyzika – měřítko mapy

ZEMĚPIS		6. ročník	
Očekávaný výstup z RVP ZV	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
		- střídání ročních období - střídání dne a noci	
organizuje a přiměřeně hodnotí geografické informace a zdroje dat z dostupných kartografických produktů a elaborátů, z grafů, diagramů, statistických a dalších informačních zdrojů	- rozeznává druhy map podle měřítka - vyjádří způsob znázornění výškopisu a polohopisu	komunikační geografický a kartografický jazyk - obsah plánů a map - jazyk mapy - smluvené značky - důležité body	- OSV: Řešení problémů a rozhodovací dovednosti (zvládání učebních problémů) - OSV: Hodnoty, postoje, praktická etika (respektování druhých)
- rozlišuje a porovnává složky a prvky přírodní sféry, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává, pojmenuje a klasifikuje tvary zemského povrchu - porovnává působení vnitřních a vnějších procesů v přírodní sféře a jejich vliv na přírodu a na lidskou společnost - přiměřeně hodnotí geografické objekty, jevy a procesy v krajinné sféře, jejich určité pravidelnosti, zákonitosti a odlišnosti, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává hranice (bariéry) mezi podstatnými prostorovými složkami v krajině	- vysvětlí pojem krajinná sféra a příroda - určí složky přírodní sféry - orientuje se v objektech, jevech a procesech v litosféře, atmosféře, hydrosféře, pedosféře a biosféře - pracuje s tematickými mapami v atlase - pracuje s porozuměním s pojmy: stavba zemského tělesa, litosférické desky, dno oceánů, zemětřesení, vznik pohoří, sopečná činnost, proces zvětrávání, činnost větru, působení povrchové tekoucí vody, počasí, podnebí, meteorologie, klimatologie, meteorologické prvky, celkový oběh vzduchu v atmosféře, pasáty, monzuny, ochrana ovzduší, podnebné pásy, teplota vzduchu, tlak vzduchu, proudění vzduchu - oběh vody na Zemi, voda na pevnině, pohyby mořské vody, vodní toky,	krajinná sféra - krajinná sféra a příroda - litosféra - atmosféra - hydrosféra - pedosféra - biosféra	- OSV: Řešení problémů a rozhodovací dovednosti (zvládání učebních problémů) - OSV: Kooperace a kompetice (zvládání situace soutěže) - EV: Vztah člověk a k prostředí - EV: Lidské aktivity a problémy životního prostředí - přírodopis – přírodní oblasti, prvky přírodních sfér - fyzika – atmosféra, hydrosféra, litosféra

ZEMĚPIS		6. ročník	
Očekávaný výstup z RVP ZV	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
	působení ledovců a ledu na utváření zemského povrchu - složení půdy, typy a druhy půd, eroze půdy a další nebezpečí pro půdy - přírodní krajina, tropické lesy, pouště a polopouště, savany, subtropy, stepi, lesy mírného pásu, tundra, polární oblasti, život ve vodách oceánů		
lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny.	- vyhledá na mapách a vyjmenuje světadíly a oceány - určí jejich zeměpisnou polohu - porovnává jejich rozlohu	přehled světadílů a oceánů	EV: Vztah člověka k prostředí
- rozlišuje zásadní přírodní a společenské atributy jako kritéria pro vymezení, ohraničení a lokalizaci regionů světa. - porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných (modelových) států. - zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich	- charakterizuje polohu, rozlohu, členitost pobřeží, povrch, podnebí, vodstvo, rostlinstvo a živočišstvo, přírodní zdroje, obyvatelstvo, hosp. - zhodnotí ekonomickou a sociální situaci vybraných regionů - charakterizuje výjimečnost přírodních podmínek vybraných oblastí - pracuje se statistickými podklady, obrazovým materiálem - vyhledá na mapě a charakterizuje jednotlivé zeměpisné oblasti světadílů a určí nejvýznamnější státy těchto oblastí - vyhledá na mapách a uvede nejvýznamnější hlavní a ostatní velká města	- Afrika - státy severní Afriky - pásma Sahel - rovníková Afrika - státy jižní Afriky - Jihoafrická republika - Austrálie a Oceánie - Australský svaz - Polynésie - Melanésie - Mikronésie - Antarktida - Arktida	- EV: Ekosystémy (kulturní krajina) - MeV: Práce v realizačním týmu (komunikace a spolupráce v týmu) - český jazyk a literatura – práce s mapou - výchova k občanství - politické systémy a státoprávní uspořádání - dějepis – první civilizace - dějepis - orientace na mapách Evropy a světa

ZEMĚPIS		6. ročník	
Očekávaný výstup z RVP ZV	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
	• určí a vyhledá polární oblasti, uvede jejich význam pro tvorbu a ochranu životního prostředí • posoudí význam politické a vědecké spolupráce při výzkumu a využívání polárních oblastí • lokalizuje na mapě hlavní oblasti a nejvýznamnější státy Oceánie • uvádí příklady působnosti států ve světových mezinárodních organizacích a integracích států		

ZEMĚPIS		7. ročník	
Očekávaný výstup z RVP ZV	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák: - rozlišuje základní přírodní a společenské atributy jako kritéria pro vymezení, ohraničení a lokalizaci regionů světa - lokalizuje na mapách světadíly a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny - porovnává a přiměřeně hodnotí, polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, vybraných makroregionů světa a vybraných (modelovaných) států - zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich - rozlišuje zásadní přírodní a společenské atributy jako kritéria pro vymezení, ohraničení a lokalizaci regionů světa - lokalizuje na mapách světadíly a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny - porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti,	Žák: - lokalizuje a vymezí Ameriku na mapách - porovnává Ameriku s ostatními světadíly - pracuje se statistickými podklady, obrazovým materiálem a pracovním sešitem - charakterizuje a porovnává polohu, rozlohu, členitost, podnebné oblasti, přírodní poměry a zdroje, obyvatelstvo, jazykové oblasti, náboženství, politické a hospodářské procesy a zvláštnosti Ameriky - vyhledá na mapách a uvede hlavní a ostatní významná města států Ameriky - uvádí příklady působnosti amerických států ve světových mezinárodních organizacích a integracích států - lokalizuje a vymezí na mapách světadíl Asie - porovnává Asii s ostatními světadíly - pracuje se statistickými údaji, obrazovým materiálem a pracovním sešitem - charakterizuje a porovnává polohu, rozlohu, členitost, podnebné oblasti, přírodní poměry a zdroje, obyvatelstvo, jazykové oblasti, náboženství, politické a hospodářské procesy a zvláštnosti Asie - vyhledá na mapách a uvede hlavní a ostatní významná města států světadílu Asie	- Severní a Jižní Amerika - Kanada - USA - Mexiko - státy střední Ameriky - Andské země - Laplatské země - tropická jižní Amerika - Asie - jihovýchodní Asie - jihozápadní Asie - Kavkaz - jižní Asie - východní Asie - centrální Asie - severní Asie - Sibiř	- OSV: Řešení problémů a rozhodovací dovednosti (zvládání učebních problémů vázaných na látku předmětu) - MeV: Práce v realizačním týmu (komunikace a spolupráce v týmu) - OSV: Kooperace a kompetice - OSV: Hodnoty, postoje, praktická etika (respektování druhých) - EV: Lidské aktivity a problémy životního prostředí

ZEMĚPIS		7. ročník	
Očekávaný výstup z RVP ZV	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, vybraných makroregionů světa a vybraných (modelových) států • zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich	• uvádí příklady působnosti asijských států ve světových mezinárodních organizacích a integracích států • zpracuje samostatný projekt na dané téma		

ZEMĚPIS		8. ročník	
Očekávaný výstup z RVP ZV	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák: - rozlišuje zásadní přírodní a společenské atributy jako kritéria pro vymezení, ohrazení a lokalizaci regionů světa - lokalizuje na mapách světadíly a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny - porovnává a přiměřeně hodnotí, polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, vybraných makroregionů světa a vybraných (modelovaných) států - zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich	Žák: - lokalizuje a vymezí Evropu na mapách - porovnává Evropu s ostatními světadíly - pracuje se statistickými podklady, obrazovým materiálem a pracovním sešitem - charakterizuje a porovnává polohu, rozlohu, členitost, podnebné oblasti, přírodní poměry a zdroje, obyvatelstvo, jazykové oblasti, náboženství, hospodářství, politické a hospodářské procesy a zvláštnosti Evropy - vyhledá na mapách a uvede hlavní a ostatní významná města evropských států - uvádí příklady působnosti evropských států ve světových mezinárodních organizacích a integracích států - zpracuje samostatný projekt na dané téma	- Evropa - státy východní Evropy - státy severní Evropy - státy západní Evropy - státy jižní Evropy - státy střední Evropy - Pobaltské státy - Balkánské státy	- EV: Ekosystémy (kulturní krajina) - EV: Vztah člověka k prostředí (nerovnoměrnost života v Evropě) - VMEGS: Objevujeme Evropu a svět - VMEGS: Jsme Evropané (instituce Evropské unie) - VMEGS: Evropa a svět nás zajímá (zážitky z cestování po Evropě) - Výchova k občanství – politické systémy a státoprávní uspořádání
- hodnotí a porovnává na přiměřené úrovni polohu, přírodní poměry, přírodní zdroje, lidský a hospodářský potenciál České republiky v evropském a světovém kontextu - uvádí příklady účasti a působnosti České republiky ve světových mezinárodních a nadnárodních institucích, organizacích a integracích států - lokalizuje na mapách jednotlivé kraje České republiky a hlavní jádrové a periferní oblasti z hlediska osídlení a hospodářských aktivit - vymezí a lokalizuje místní oblast podle bydliště nebo školy	- lokalizuje a vymezí Českou republiku na mapách - porovnává Českou republiku s ostatními státy střední Evropy - pracuje se statistickými údaji, obrazovým materiálem - charakterizuje polohu, rozlohu, členitost, přírodní poměry a zdroje, obyvatelstvo, základní geografické, demografické a hospodářské charakteristiky, sídelní poměry, rozmístění hospodářských aktivit, transformační politické procesy a jejich územní projevy a dopady, postavení České republiky v Evropě a ve světě	- Česká republika - rozloha - povrch - přírodní poměry - obyvatelstvo - hospodářství - územní celky - postavení České republiky v Evropě a ve světě - regiony České republiky - místní region	- MeV: Práce v realizačním týmu (komunikace a spolupráce v týmu) - OSV: Řešení problémů a rozhodovací dovednosti (mezilidské vztahy) - OSV: Kooperace a kompetice (zeměpisné soutěže) - OSV: Hodnoty, postoje, praktická etika (vzájemné respektování)

ZEMĚPIS		8. ročník	
Očekávaný výstup z RVP ZV	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
• hodnotí na přiměřené úrovni přírodní, hospodářské a kulturní poměry místního regionu, možnosti dalšího rozvoje, přiměřeně analyzuje vazby místního regionu k vyšším územním celkům	• vyhledá a lokalizuje územně samosprávné celky na mapě České republiky • lokalizuje a charakterizuje hlavní jádrové a periferní oblasti z hlediska osídlení a hospodářských aktivit • vymezí a lokalizuje na mapách místní region • charakterizuje polohu, rozlohu, přírodní poměry, hospodářské a kulturní poměry místního regionu, možnosti dalšího rozvoje • analyzuje vazby místního regionu k vyšším územním celkům		

ZEMĚPIS		9. ročník	
Očekávaný výstup z RVP ZV	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák: • porovnává různé krajiny jako součást pevninské části krajinné sféry, rozlišuje na konkrétních příkladech specifické znaky a funkce krajin • uvádí konkrétní příklady přírodních a kulturních krajinných složek a prvků, prostorové rozmístění hlavních ekosystémů (biomů) • uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí	Žák: • uvede příklady přírodních a kulturních krajinných složek • uvede na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí • pojmenuje různé krajiny jako součást pevninské části krajinné sféry, rozliší specifické znaky a funkce krajin	krajina a životní prostředí • typy krajin • ochrana přírody a životního prostředí • chráněná území • globální ekologické a environmentální problémy lidstva	• přírodopis - krajina – typy, krajinné prvky, funkce krajiny
• posoudí na přiměřené úrovni prostorovou organizaci světové populace, její rozložení, strukturu, růst, pohyby a dynamiku růstu a pohybů, zhodnotí na vybraných příkladech mozaiku multikult. světa	• vyhledá na mapě a určí rozmístění obyvatelstva a hustotu osídlení • vysvětlí důvody nejhustěji osídlených a neobydlených oblastí světa • vysvětlí pojmy: národ, národnost, národnostní menšiny a etnické skupiny, multikulturní svět, hustota osídlení, populační exploze, přirozený přírůstek obyvatelstva, migrace a imigrace obyvatelstva • vyhledá na mapě největší aglomerace světa • analyzuje důvody vzniku největších aglomerací světa	• obyvatelstvo světa a sídla	přírodopis – podnebí a počasí ve vztahu k životu
• posoudí, jak přírodní podmínky souvisí s funkcí lidského sídla, pojmenuje obecné základní geografické znaky sídel	• charakterizuje souvislosti mezi přírodními podmínkami a rozložením lidských sídel • vysvětlí pojmy: urbanizace, aglomerace, suburbanizace • pojmenuje základní znaky sídel • pracuje s atlasem a mapou	• globální společenské, politické a hospodářské procesy	• MeV: Práce v realizačním týmu • OSV: Kooperace a kompetice

ZEMĚPIS		9. ročník	
Očekávaný výstup z RVP ZV	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
• porovnává předpoklady a hlavní faktory pro územní rozmístění hospodářských aktivit • zhodnotí přiměřeně strukturu, složky a funkce světového hospodářství, lokalizuje na mapách hlavní světové surovinové a energetické zdroje	• najde, ukáže a určí na mapě nejdůležitější světová hospodářská centra • charakterizuje hlavní a periferní hospodářské oblasti světa	světové hospodářství • zemědělská výroba • průmysl • doprava • služby, cestovní ruch a rekreace • propojenost světového hospodářství	• OSV: Řešení problémů a rozhodovací dovednosti (zvládání učebních problémů vázaných na látku předmětů)
• porovnává státy světa a zájmové integrace států světa na základě podobných a odlišných znaků • lokalizuje na mapách jednotlivých světadílů hlavní aktuální geopolitické změny a politické problémy v konkrétních světových regionech	• charakterizuje národní a mnohonárodnostní státy, části států, správní oblasti, hlavy států, hranice států, velikosti států • vyhledá a charakterizuje nejznámější politická, bezpečnostní a hospodářská seskupení států • lokalizuje a ukáže na mapě hlavní světová konfliktní ohniska • zhodnotí současnou politickohospodářskou situaci ve světě	• regionální společenské, politické a hospodářské útvary	
• ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu • aplikuje v terénu praktické postupy při pozorování, zobrazování a hodnocení krajiny • uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu v krajině, uplatňuje v modelových situacích zásady bezpečného chování a jednání při mimořádných událostech	• má představu o nejnovějších trendech zpracování a prezentace geografických informací • objasní význam dálkového průzkumu Země a využití leteckých a družicových snímků • umí používat internetové mapové portály a aktivně v nich vyhledávat • vlastními slovy vysvětlí princip navigačního systému GPS • zná zásady ochrany člověka při ohrožení zdraví a života	terénní geografická výuka, praxe a aplikace • určování světových stran • pohyb podle mapy a azimutu • situační plán • náčrtek pochodové osy • živelní pohromy	

11 Umění a kultura

Charakteristika vzdělávací oblasti

Obsah vzdělávací oblasti Umění a kultura je na 2. stupni realizován ve dvou předmětech - Výtvarná výchova a Hudební výchova

11.1 Hudební výchova

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Vyučovací předmět má na 2. stupni časovou dotaci 1 hodinu týdně. Ve vyučovacím předmětu Hudební výchova vedeme žáka prostřednictvím vokálních, instrumentálních, hudebně pohybových a poslechových činností k porozumění hudebnímu umění, k aktivnímu vnímání hudby a zpěvu a jejich využívání jako svébytného prostředku komunikace. Obsahem Vokálních činností je práce s hlasem, při níž dochází ke kultivaci pěveckého i mluvního projevu a k posilování správných pěveckých návyků. Obsahem Instrumentálních činností je hra na hudební nástroje a jejich využití při hudební produkci. Obsahem Hudebně pohybových činností je ztvárňování hudby a reagování na ni pomocí pohybu, tance, gest. Obsahem Poslechových činností je aktivní vnímání znějící hudby, při níž žák poznává hudbu v jejích žánrech a učí se hudbu analyzovat a interpretovat.

Žákům od 3. do 9. ročníku je nabízen nepovinný předmět Pěvecký sbor. Při vyučování používají učitelé stejné výchovné a vzdělávací strategie jako u předmětu hudební výchova, je zvolen optimální režim vyučování v harmonii s věkovými dispozicemi a potřebami žáků (diferencovaně). Sborový zpěv se otvírá při naplněnosti skupiny.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

- rozvíjíme u žáků efektivní metody učení
- zadáváme úkoly, při kterých mohou žáci využívat různé zdroje informací
- umožňujeme žákům prezentovat výsledky své práce
- vedeme žáky k plánování svých úkolů a postupů
- ověřujeme si zpětnou vazbu

Kompetence k řešení problémů

- klademe otevřené otázky
- zadáváme problémové úlohy či úlohy rozvíjející tvořivost
- vedeme žáky k prozkoumávání pohledů a názorů, lišících se od jejich vlastních
- vybízíme žáky, aby kladli otázky (k věci)

Kompetence komunikativní

- vytváříme příležitosti pro vzájemnou komunikaci žáků k danému úkolu
- zadáváme úkoly, při kterých žáci spolupracují

Kompetence sociální a personální

- zajímáme se o názory, náměty a zkušenosti žáků
- umožňujeme žákům, aby si vzájemně sdělovali své pocity a názory

Kompetence občanské

- důsledně vyžadujeme dodržování domluvených pravidel
- dbáme na to, aby se žáci chovali tolerantně

Kompetence pracovní

- společně s žáky formulujeme cíl úkolu
- vyžadujeme dokončování práce v dohodnutém termínu a v požadované kvalitě

HUDEBNÍ VÝCHOVA		6. ročník	
Očekávaný výstup z RVP ZV	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák: zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase, dokáže ocenit kvalitní vokální projev druhého	Žák: - zpívá vybrané písně - umí poslechem rozpoznat skupiny hráčů či zpěváků - dle svých schopností zpívá jednoduchý lidový dvojhlas	- lidová píseň - duo, trio	- MeV: Tvorba mediálního sdělení - OSV: Kreativita, kooperace a kompetice
reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří a volí jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace	- uplatňuje v reprodukováných písničkách dynamiku, melodii, rytmus, harmonii, hudební barvu, kontrast a gradaci - rozpozná hudební nástroje - zařazuje hudební nástroje do skupin	- hudebně výrazové prostředky - hudební nástroje - hudební názvosloví	- MeV: Práce v realizačním týmu - výtvarná výchova – hudební nástroje
využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách	- orientuje se v jednoduché partituru - rozliší techniku v hudbě	- variac - dirigent - partitura - technika v hudbě	OSV: Řešení problémů a rozhodovací dovednosti

HUDEBNÍ VÝCHOVA		7. ročník	
Očekávaný výstup z RVP ZV	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák: • uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě	Žák: • zpívá vybrané písně, dle svých možností v jednohlase a vícehlase • orientuje se v hudebním názvosloví • rozpozná orchestry	• lidský hlas • homofonie, polyfonie • hudební pojmy • orchestr • hudební názvosloví	• MeV: Tvorba mediálního sdělení • MeV: Práce v realizačním týmu
• rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě a na základě individuálních hudebních schopností a pohybové vyspělosti předvede jednoduchou pohybovou vazbu	• předvede a rozpozná vybrané tance • při tanci užívá dynamiku a rytmus • vyjmenuje hudební formy	• hudební formy • společenské tance • dynamika • rytmus	• OSV: Kreativita, kooperace a kompetice • OSV: Řešení problémů a rozhodovací dovednosti • dějepis - renesanční hudba a umělecká renesanční díla

HUDEBNÍ VÝCHOVA		8. ročník	
Očekávaný výstup z RVP ZV	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák: orientuje se v proudu znějící hudby, vnímá užité hudebně výrazové prostředky a charakteristické sémantické prvky, chápe jejich význam v hudbě a na základě toho přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku	Žák: - rozlišuje hudební ukázky podle žánrů - uvádí hlavní představitele jednotlivých žánrů - zpívá jednoduché písně v uvedených žánrech	světové hudební žánry	- MuV: Kulturní difference - VMEGS: objevujeme Evropu a svět - OSV: Kreativita, kooperace a kompetice - fyzika – hudba a slovo
zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období a porovnává ji z hlediska její slohové a stylové příslušnosti s dalšími skladbami	- rozlišuje hudební ukázky podle slohů - zná základní znaky jednotlivých slohů - uvede hlavní představitele uvedených slohů	světové hudební slohy	- MeV: Vnímání autora mediálních sdělení - MeV: Práce v realizačním týmu

HUDEBNÍ VÝCHOVA		9. ročník	
Očekávaný výstup z RVP ZV	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák: - zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období a porovnává ji z hlediska její slohové a stylové příslušnosti s dalšími skladbami - vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění	Žák: - rozlišuje hudební ukázky podle slohů - uvede hlavní představitele uvedených slohů - zná základní znaky jednotlivých slohů - vyhledá souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění	české hudební slohy	- MuV: Kulturní difference - MeV: Vnímání autora mediálních sdělení - OSV: Kreativita, kooperace a kompetice
realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností písně a skladby různých stylů a žánrů	- zpívá jednoduché písně v uvedených žánrech - rozlišuje hudební ukázky podle žánrů - zná hlavní představitele uvedených žánrů	české hudební žánry	- VMEGS: Objevujeme Evropu a svět - OSV: Hodnoty, postoje, praktická etika - MeV: Práce v realizačním týmu

11.2 Výtvarná výchova

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Vyučovací předmět má na 2. stupni časovou dotaci 2 hodiny týdně v šestém a sedmém ročníku, jednu hodinu týdně v osmém a devátém ročníku. Výuka probíhá většinou ve třídách, někdy v terénu. Žákům umožňujeme rozvíjet a uplatnit vlastní vnímání, cítění, myšlení, prožívání a fantazii. Tvůrčími činnostmi založenými na experimentování je žák veden k odvaze a chuti uplatnit osobně jedinečné pocity a prožitky a zapojit se na své odpovídající úrovni do procesu tvorby.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

- vedeme žáka k organizaci vlastní výtvarné práce

Kompetence k řešení problémů

- učíme žáka samostatně tvořit

Kompetence komunikativní

- vedeme žáka ke kritickému zhodnocení vlastní práce

Kompetence sociální a personální

- vybízíme a povzbuzujeme žáky k práci v týmech

Kompetence občanské

- vedeme žáka k zodpovědnosti za své životní prostředí
- učíme žáka respektovat, chránit a projevovat pozitivní postoj k uměleckým dílům
- snažíme se vzbudit žákův smysl pro kulturu a tvořivost

Kompetence pracovní

- podporujeme adaptaci na různé pracovní podmínky

VÝTVARNÁ VÝCHOVA		6. ročník	
Očekávaný výstup z RVP ZV	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák: • vybírá, vytváří a pojmenovává co nejširší škálu prvků vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů, uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků, variuje různé vlastnosti prvků a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků • užívá vizuálně obrazná vyjádření k zaznamenání vizuálních zkušeností, zkušeností získaných ostatními smysly a k zaznamenání podnětů z představ a fantazie	Žák: • využívá efektivně svůj pracovní prostor a udržuje ho v čistotě • uplatňuje ve vlastní výtvarné činnosti teoretické a praktické poznatky a dovednosti s výtvarnými výrazovými prostředky • experimentuje s různými druhy linie, orientuje se v prostorových a barevných vztazích • používá techniku malby temperovými a vodovými barvami, kresbu pastelem, tužkou, uhlím, ovládá techniku koláže, kreativně pracuje s různými materiály • používá běžných pojmů z nauky o barvě • uspořádává objekty do celků v ploše, objemu, prostoru a časovém průběhu • pracuje podle představivosti a fantazie • zajímá se o životní prostředí • pracuje v týmech • adaptuje se na různé pracovní podmínky • kriticky hodnotí svou vlastní práci • dovede ocenit práci druhých	• kompozice – uspořádání prvků v ploše • základní tvary • barevná škála • světlo, stín, kontrast • objem • dějiny umění – pravěk, starověk • zrak a vnímání ostatními smysly	• OSV: Kooperace a kompetice • MeV: Práce v realizačním týmu • OSV: Kreativita (cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity, pružnosti nápadů, originality, schopnosti vidět věci jinak, citlivosti) • EV: Lidské aktivity a problémy životního prostředí (odpady a hospodaření s odpady) • OSV: Řešení problémů a rozhodovací dovednosti (dovednosti pro řešení různých typů problémů) • informatika-program Malování • hudební výchova - hudební nástroje

VÝTVARNÁ VÝCHOVA		7. ročník	
Očekávaný výstup z RVP ZV	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák: - vybírání, vytváří a pojmenovává co nejširší škálu prvků vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů, uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků, variuje různé vlastnosti prvků a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků. - užívá vizuálně obrazná vyjádření k zaznamenání vizuálních zkušeností, zkušeností získaných ostatními smysly a k zaznamenání podnětů z představ a fantazie	Žák: - uplatňuje ve vlastní výtvarné činnosti teoretické a praktické poznatky a dovednosti s výtvarnými výrazovými prostředky - experimentuje s různými druhy linie, orientuje se v prostorových a barevných vztazích - používá techniku malby temperovými a vodovými barvami, kresbu pastelem, tužkou, uhlem, ovládá techniku koláže, kreativně pracuje s různými materiály. - používá běžných pojmů z nauky o barvě - organizuje vlastní výtvarnou práci - pracuje podle představivosti a fantazie - zajímá se o své životní prostředí - pracuje v týmech - adapтуje se na různé pracovní podmínky - kriticky hodnotí svou vlastní práci - dovede ocenit práci druhých - uspořádává objekty do celků v ploše, objemu, prostoru a časovém průběhu - rozvíjí elementární chápání odlišnosti uměleckého vyjadřování - pozná vybrané druhy výtvarného umění, architektury, sochařství - samostatně tvoří	- kompozice, uspořádání prvků v ploše - perspektiva - stylizace - šperk/hračka - světlo/stín/kontrast - zátiší - rytmizace - design oděvu - dějiny umění - románská kultura, gotika, renesance - propagační výtvarnictví	- OSV: Hodnoty, postoje, praktická etika (vytváření povědomí o kvalitách typu odpovědnost, spravedlivost, spolehlivost, respektování atd.) - OSV: Kreativita, kooperace a kompetice (cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity pružnosti nápadů, originality, schopnosti vidět věci jinak, citlivosti) - EV: Základní podmínky života (voda, ovzduší, půda, ochrana biologických druhů) - MeV: Práce v realizačním týmu (význam různých skupin pro obohacení týmu) - dějepis - renesanční hudba a umělecká renesanční díla

VÝTVARNÁ VÝCHOVA		8. ročník	
Očekávaný výstup z RVP ZV	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák: • užívá vizuálně obrazná vyjádření k zaznamenání vizuálních zkušeností, zkušeností získaných ostatními smysly a k zaznamenání podnětů z představ a fantazie • porovnává na konkrétních příkladech různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření, vysvětluje své postoje k nim s vědomím osobní, společenské a kulturní podmíněnosti svých hodnotových soudů • vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření, porovnává a hodnotí jeho účinky s účinky již existujících i běžně užívaných vizuálně obrazných vyjádření • ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření v sociálních vztazích; nalézá vhodnou formu pro jejich prezentaci	Žák: • uplatňuje ve vlastní výtvarné činnosti teoretické a praktické poznatky a dovednosti s výtvarnými výrazovými prostředky • experimentuje s různými druhy linie, orientuje se v prostorových a barevných vztazích • používá techniku malby temperovými a vodovými barvami, kresbu pastelem, tužkou, uhlem, ovládá techniku koláže, kreativně pracuje s různými materiály • používá běžných pojmů z nauky o barvě • organizuje vlastní výtvarnou práci • citlivě vnímá okolní skutečnost uměleckou i mimouměleckou, projevuje aktivní estetický vztah k životnímu prostředí, k jeho tvorbě a ochraně • pracuje v týmech • kriticky hodnotí svou vlastní práci • dovede ocenit práci druhých • pozná vybrané druhy umění • samostatně tvoří	• dějiny umění - baroko, klasicismus, empír, romantismus, secese • studijní kresba • grafické techniky • písmo • papír, kniha • portrét • experimentální techniky • zpracování mimo vizuálních podnětů	• OSV: Kooperace a kompetice (dovednost navazovat na druhé a rozvíjet vlastní linku jejich myšlenky) • MeV: Práce v realizačním týmu (stanovení si cíle, časového harmonogramu a delegování úkolů a zodpovědnosti) • OSV: Kreativita (cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity -schopnosti „dotahovat nápady do reality“) • OSV: Řešení problémů a rozhodovací dovednosti (zvládání problémů v seberegulaci)

VÝTVARNÁ VÝCHOVA		9. ročník	
Očekávaný výstup z RVP ZV	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák: - rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku a v rovině sociálně utvářeného i symbolického obsahu - užívá vizuálně obrazná vyjádření k zaznamenání vizuálních zkušeností, zkušeností získaných ostatními smysly a k zaznamenání podnětů z představ a fantazie - užívá prostředky pro zachycení jevů a procesů v proměnách a vztazích, k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích - počítačová grafika, fotografie, video, animace - interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti; vychází přitom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků	Žák: - uplatňuje ve vlastní výtvarné činnosti teoretické a praktické poznatky a dovednosti s výtvarnými výrazovými prostředky - experimentuje s různými druhy linie, orientuje se v prostorových a barevných vztazích - používá techniku malby temperovými a vodovými barvami, kresbu pastelem, tužkou, uhlím, ovládá techniku koláže, kreativně pracuje s různými materiály. - používá digitální média pro výtvarnou tvorbu - organizuje vlastní výtvarnou práci - vytváří prezentaci ve veřejném prostoru, mediální prezentace - rozvíjí elementární chápání odlišnosti uměleckého vyjadřování - pozná a srovná současné a historické umění - pozná vybrané druhy výtvarného umění, architektury, sochařství - samostatně tvoří	- současné vizuální umění - náčrt/skica - lidská postava - street art - průmyslový design - multimediální tvorba - dějiny umění 20.stol - body art, výtvarná akce - kresba v pléneru - land art	- OSV: Kreativita, kooperace a kompetice (cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity-pružnosti nápadů, originality, schopnosti vidět věci jinak, tvořivost v mezilidských vztazích) - MeV: Práce v realizačním týmu (faktory ovlivňující práci v týmu) - EV: Lidské aktivity a problémy životního prostředí (odpady a hospodaření s odpady, ochrana) - OSV: Hodnoty, postoje, praktická etika (vytváření povědomí o kvalitách typu spolehlivost, respektování atd.) - dějepis - kultura 20. st.

12 Člověk a zdraví

Charakteristika vzdělávací oblasti

Vzdělávací oblast Člověk a zdraví přináší základní podněty pro ovlivňování zdraví (poznatky, činnosti, způsoby chování), s nimiž se žáci seznamují, učí se je využívat a aplikovat ve svém životě. Vzdělávání v této vzdělávací oblasti směřuje především k tomu, aby žáci poznávali sami sebe jako živé bytosti, aby pochopili hodnotu zdraví, smysl zdravotní prevence i hloubku problémů spojených s nemocí či jiným poškozením zdraví. Žáci se seznamují s různým nebezpečím, které ohrožuje zdraví v běžných i mimořádných situacích, osvojují si dovednosti a způsoby chování (rozhodování), které vedou k zachování či posílení zdraví a získávají potřebnou míru odpovědnosti za zdraví vlastní i zdraví jiných. Jde tedy z velké části o poznávání zásadních životních hodnot, o postupné utváření postojů k nim a o aktivní jednání v souladu s nimi. Naplnění těchto záměrů je v základním vzdělávání nutné postavit na účinné motivaci a na činnostech a situacích posilujících zájem žáků o problematiku zdraví.

Oblast zahrnuje vyučovací předměty Výchova ke zdraví a Tělesná výchova.

12.1 Výchova ke zdraví

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Vyučovací předmět Výchova ke zdraví se realizuje v šestém a sedmém ročníku s časovou dotací jedna hodina týdně. Výchova ke zdraví přináší poznání o člověku s preventivní ochranou jeho zdraví. Upevňuje hygienické, stravovací a pracovní zdravotně preventivní návyky. Rozšiřuje a prohlubuje poznatky o rodině, škole a společenství, o přírodě, člověku i vztazích mezi lidmi.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

- podporujeme samostatnost a tvořivost

Kompetence k řešení problémů

- vytvářením praktických problémových úloh a situací učíme žáky prakticky problémy řešit

Kompetence komunikativní

- netolerujeme agresivní, hrubé, vulgární a nezdvořilé projevy chování žáků, zaměstnanců školy i rodičů
- připravujeme žáky na zvládnutí komunikace s jinými lidmi v obtížných a ohrožujících situacích
- učíme žáky „asertivnímu chování“ a „nonverbální komunikaci“

Kompetence sociální a personální

- upevňujeme v žácích vědomí, že ve spolupráci lze lépe naplňovat osobní a společné cíle
- učíme žáky k odmítavému postoji ke všemu, co narušuje dobré vztahy mezi žáky

Kompetence občanské

- netolerujeme sociálně patologické projevy v chování

Kompetence pracovní

- důsledně vedeme žáky k dodržování vymezených pravidel, ochraně zdraví a k plnění svých povinností a závazků

VÝCHOVA KE ZDRAVÍ		6. ročník	
Očekávaný výstup z RVP ZV	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák: • respektuje přijatá pravidla soužití mezi spolužáky i jinými vrstevníky a přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů v komunitě	Žák: • popíše základy slušného chování • uvede pravidla pro fungující mezilidské vztahy	• vztahy mezi lidmi a formy soužití	• MuV: Lidské vztahy (uplatňování principů slušného chování)
• vysvětlí role členů komunity (rodiny, třídy, spolku) a uvede příklady pozitivního a negativního vlivu na kvalitu sociálního klimatu (vrstevnická komunita, rodinné prostředí) z hlediska prospěšnosti zdraví	• popíše role v rodině • popíše vztahy v rodině i mezi spolužáky • uvede projevy, možné důsledky a možnosti řešení šikany	• vztahy a pravidla soužití v prostředí komunity • šikana	• VMEGS: Objevujeme Evropu a svět (život Evropanů a styl života v evropských rodinách, životní styl a vzdělávání mladých Evropanů) • OSV: Kooperace a kompetice (rozvoj individuálních dovedností pro kooperaci)
• posoudí různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví druhých a vyvozuje z nich osobní odpovědnost ve prospěch aktivní podpory zdraví	• vyjmenuje pravidla tělesné a duševní hygieny • sestaví správný režim pracovních, odpočinkových a pohybových aktivit	• zdravý způsob života a péče o zdraví • tělesná a duševní hygiena • denní režim	• OSV: Hodnoty, postoje, praktická etika (dovednosti rozhodování v eticky problematických situacích všedního dne) • člověk a svět zdraví, tělesná výchova - bezpečné prostředí ve škole, ochrana zdraví při různých činnostech
• usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví	• vysvětlí pojem aktivní podpora zdraví • uvede složky, které podporují zdraví	• podpora zdraví a její formy • podpora zdravého životního stylu	• MeV: Práce v realizačním týmu (komunikace a spolupráce v týmu)

VÝCHOVA KE ZDRAVÍ		6. ročník	
Očekávaný výstup z RVP ZV	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
vyjádří vlastní názor k problematice zdraví a diskutuje o něm v kruhu vrstevníků, rodiny i v nejbližším okolí	- vyjmenuje vnější i vnitřní faktory prostředí, které mají vliv na zdraví - diskutuje o problematice zdraví	vlivy vnějšího a vnitřního prostředí na zdraví	EV: Vztah člověka k prostředí (prostředí a zdraví)
dává do souvislostí složení stravy a způsob stravování s rozvojem civilizačních nemocí a v rámci svých možností uplatňuje zdravé stravovací návyky	- uvede zásady zdravého stravování - vysvětlí princip potravinové pyramidy - popíše projevy anorexie a bulimie	- výživa a zdraví - zásady zdravého stravování - poruchy příjmu potravy	
vyhodnotí na základě svých znalostí a zkušeností možný manipulativní vliv vrstevníků, médií, sekt; uplatňuje osvojené dovednosti komunikační obrany proti manipulaci a agresí	- vyjmenuje zásady správné komunikace - rozliší verbální a neverbální způsoby komunikace - vyjmenuje pravidla bezpečné komunikace s neznámými lidmi a prostřednictvím elektronických médií - uvede možné manipulativní vlivy médií a reklam - vyjmenuje některé sekty působící v České republice	- komunikace - komunikace s vrstevníky a s neznámými lidmi - nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických médií - manipulativní reklama a informace - působení sekt	- MeV: Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení (pěstování kritického přístupu ke zpravodajství a reklamě) - MeV: Tvorba mediálního sdělení (tvorba mediálního sdělení pro třídu) - OSV: Komunikace (dovednosti komunikační obrany proti agresí a manipulaci, pravda, lež a předstírání v komunikaci) - OSV: Komunikace (cvičení pozorování a empatického a aktivního naslouchání, dialog, komunikace v různých situacích, asertivní komunikace)
projevuje odpovědné chování v rizikových situacích silniční a železniční dopravy; aktivně předchází situacím ohrožení zdraví a	uvede pravidla pro pohyb v silniční, železniční a ostatní dopravě	dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany	

VÝCHOVA KE ZDRAVÍ		6. ročník	
Očekávaný výstup z RVP ZV	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
osobního bezpečí; v případě potřeby poskytne adekvátní první pomoc	- popíše zásady bezpečného chování v modelových situacích ohrožení zdraví - uvede základní postup poskytování první pomoci	zdraví při různých činnostech - bezpečnost v dopravě - ochrana před úrazy - základy první pomoci	
uplatňuje adekvátní způsoby chování a ochrany v modelových situacích ohrožení, nebezpečí i mimořádných událostí	- klasifikuje mimořádné události - popíše postup při vzniku mimořádné události - uvede obsah evakuačního záznamníku	ochrana člověka za mimořádných událostí	

VÝCHOVA KE ZDRAVÍ		7. ročník	
Očekávaný výstup z RVP ZV	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák: vysvětlí na příkladech přímé souvislosti mezi tělesným, duševním a sociálním zdravím; vysvětlí vztah mezi uspokojováním základních lidských potřeb a hodnotou zdraví	Žák: - vysvětlí pojmy tělesné, duševní a sociální zdraví - vysvětlí hodnotu zdraví	- celostní pojetí člověka ve zdraví a nemoci - složky zdraví - lidské potřeby a hierarchie hodnot	MuV: Kulturní difference (jedinečnost každého člověka a jeho individuální zvláštnosti, člověk jako nedílná jednota tělesné i duševní stránky)
uplatňuje osvojené preventivní způsoby rozhodování, chování a jednání v souvislosti s běžnými, přenosnými, civilizačními a jinými chorobami; svěří se se zdravotním problémem a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc	- uvede příklady přenosných a nepřenosných civilizačních chorob - uvede možnosti prevence před onemocněními - vyjmenuje základní psychické choroby	- ochrana před přenosnými chorobami a chronickými nepřenosnými chorobami - cesty přenosu nákaz - prevence onemocnění - psychická onemocnění	- OSV: Kooperace a kompetice - MeV: Práce v realizačním týmu - přírodopis - ochrana před nemocemi a úrazy
projevuje odpovědný vztah k sobě samému, k vlastnímu dospívání a pravidlům zdravého životního stylu; dobrovolně se podílí na programech podpory zdraví v rámci školy a obce	- dovede zhodnotit sám sebe - uvede možnosti pomoci druhým - popíše možné důsledky vlastního jednání a chování v modelových situacích	- osobnostní a sociální rozvoj - sebepoznání a sebepojetí - sebereflexe a sebekontrola - vztah k sobě samému a k druhým lidem - pomáhající a prosociální chování - mezilidské vztahy – respektování sebe sama i druhých - dopad vlastního jednání a chování	- OSV: Sebepoznání a sebepojetí (cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění) - OSV: Seberegulace a sebeorganizace (sebeovládání – regulace vlastního jednání i prožívání, cvičení sebekontroly) - OSV: Mezilidské vztahy (empatie a pohled na svět očima druhého, chování podporující dobré vztahy) - OSV: Poznávání lidí (chyby při poznávání lidí)

VÝCHOVA KE ZDRAVÍ		7. ročník	
Očekávaný výstup z RVP ZV	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
• samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu, překonávání únavy a předcházení stresovým situacím	• vyjmenuje možné zdroje stresu a stresové situace • popíše možné způsoby kompenzace únavy a stresu, v rámci psychohygieny	• stres a jeho vztah ke zdraví • únava • psychohygieny	• OSV: Psychohygieny (sociální dovednosti pro předcházení stresům)
• respektuje změny v období dospívání, vhodně na ně reaguje; kultivovaně se chová k opačnému pohlaví	• popíše změny v období dospívání	• změny v životě člověka a jejich reflexe • tělesné, duševní a společenské změny v období dospívání	
• respektuje význam sexuality v souvislosti se zdravím, etikou, morálkou a pozitivními životními cíli; chápe význam zdrženlivosti v dospívání a odpovědného sexuálního chování	• vysvětlí pojem promiskuita • uvede význam sexuální zdrženlivosti • popíše rizika časného těhotenství a rodičovství	• sexuální dospívání a reprodukční zdraví	
• uvádí do souvislostí zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a životní perspektivu mladého člověka; uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy ve škole i mimo ni; v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc sobě nebo druhým	• popíše příčiny, projevy a následky návykového chování • vyjmenuje rizika spojená s užíváním návykových látek • diskutuje o možnostech chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy ve škole, či v místě bydliště • vyjmenuje možnosti vyhledání odborné péče	• autodestruktivní závislosti • návykové chování • rizikové a násilné chování	• OSV: Řešení problémů a rozhodovací dovednosti (dovednosti pro řešení problémů z hlediska různých sociálních rolí)

12.2 Tělesná výchova

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Vyučovací předmět má na druhém stupni časovou dotaci tři hodiny týdně. Výuka může probíhat ve sportovní hale, tělocvičně, v sokolovně, ve sportovním areálu kolem školy a na hřišti TJ Vítkov.

Škola dle svých možností organizuje lyžařské kurzy, které jsou prioritně nabízeny žákům sedmých ročníků. Při nenaplnění kurzu se mohou zúčastnit také žáci z ostatních ročníků.

Tělesná výchova jako součást komplexnějšího vzdělávání žáků v problematice zdraví směřuje na jedné straně k poznání vlastních pohybových možností a zájmů, na druhé straně k poznávání účinků konkrétních pohybových činností na tělesnou zdatnost, duševní a sociální pohodu. Pohybové vzdělávání postupuje od spontánní pohybové činnosti žáků k činnosti řízené a výběrové, jejímž smyslem je schopnost samostatně ohodnotit úroveň své zdatnosti a řadit do denního režimu pohybové činnosti pro uspokojování vlastních pohybových potřeb i zájmů, pro optimální rozvoj zdatnosti a výkonnosti, pro regeneraci sil a kompenzaci různého zatížení, pro podporu zdraví a ochranu života. Předpokladem pro osvojování pohybových dovedností je v základním vzdělávání žákův prožitek z pohybu a z komunikace při pohybu, dobře zvládnutá dovednost pak zpětně kvalitu jeho prožitku umocňuje. Do hodin tělesné výchovy jsou zařazovány i prvky zdravotní tělesné výchovy.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

- podporujeme u žáků samostatnost a tvořivost
- umožňujeme žákům pozorovat, porovnávat výsledky a vyvozovat závěry

Kompetence k řešení problémů

- podporujeme týmovou práci při řešení situací

Kompetence komunikativní

- učíme žáky naslouchat druhým
- netolerujeme hrubé, agresivní a vulgární chování

Kompetence sociální a personální

- umožňujeme žákům zastávat různé soc. role (soupeř, rozhodčí, zapisovatel)

Kompetence občanské

- nabízíme žákům různé sportovní pozitivní aktivity
- důsledně vyžadujeme dodržování pravidel

Kompetence pracovní

- vytváříme žákům vhodné a tvořivé pracovní prostředí

TĚLESNÁ VÝCHOVA		6. ročník	
Očekávaný výstup z RVP ZV	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák: • uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost • aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem • usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti; z nabídky zvolí vhodný rozvojový program • samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností – zatěžovanými svaly	Žák: • dodržuje základní zásady bezpečnosti při pohybových činnostech a má osvojeny základní hygienické návyky při pohybových aktivitách • zvládá praktické jednání ve vypjatých situacích (úraz, nevhodné klimatické podmínky) • uspořádá si svůj pohybový režim, pravidelně se věnuje některému sportu, chápe význam pohybu pro zdraví • posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny • zvládá přesun a pohyb i v náročnějším terénu • uplatňuje pravidla bezpečnosti silničního provozu v roli chodce i cyklisty	• bezpečnost a hygiena v TV, první pomoc • průpravná a kondiční cvičení • koordinační cvičení • kompenzační, relaxační a vyrovnávací cvičení • pravidla bezpečnosti silničního provozu v roli chodce i cyklisty • hry a pohyb v přírodě	• OSV: Sebepoznání a sebezpojetí (zdroje informací o sobě i o druhých) • OSV: Psychohygiena (mezilidské vztahy, dobrá organizace času, dovednosti zvládnout stresové situace) • OSV: Hodnoty, postoje, praktická etika (pomáhající a prosociální chování) • člověk a svět práce, výchova ke zdraví - bezpečné prostředí ve škole, ochrana zdraví při různých činnostech
• sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje, vyhodnotí • zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy; spolurozhoduje osvojované hry a soutěže • naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky - čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu	• zaznamená základní údaje o pohybových výkonech a rozumí jim • zná zásady fair play chování za pomoci učitele • ví, kde vyhledá informace o TV a sportu • zorganizuje jednoduchou soutěž, ocení nejlepší a ohodnotí organizaci druhých • seznámí se s pravidly her, měřením, zapisováním a hodnocením výkonů • chápe význam herních rolí - brankář, hráč v poli, kapitán, rozhodčí	• názvosloví a povely • pořadová cvičení • sportovní hry, týmová spolupráce a taktika • zásady fair play • herní činnosti jednotlivce	• OSV: Komunikace (vedení dialogu) • OSV: Řešení problémů a rozhodovací dovednosti (dovednosti pro řešení problémů) • MeV: Práce v realizačním týmu (utváření týmu)

TĚLESNÁ VÝCHOVA		6. ročník	
Očekávaný výstup z RVP ZV	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
• zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojené pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, v soutěži, při rekreačních činnostech • posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny	• zná aktivně osvojené pojmy • zná základní druhy cvičení a pohybu s hudbou • zvládá základní postoje • chápe význam atletiky a gymnastiky jako vhodné průpravy pro jiné sporty • zná pravidla a osvojuje si základy míčových her, gymnastiky a atletiky	• gymnastika - základy akrobacie, přeskok - koza, hrazda, šplh - tyč • formy cvičení s hudbou • cvičení s náčiním • úpoly • atletika - běh 60m, běh 400m, běh 800m, skok vysoký a daleký, hod míčkem • míčové hry • pohyb v terénu • netradiční hry • pohybové hry	• OSV: Kooperace a kompetice (rozvoj individuálních dovedností pro kooperaci)

TĚLESNÁ VÝCHOVA		7. ročník	
Očekávaný výstup z RVP ZV	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák: • uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost • aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem • usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti; z nabídky zvolí vhodný rozvojový program	Žák: • dodržuje základní zásady bezpečnosti při pohybových činnostech a má osvojeny základní hygienické návyky při pohybových aktivitách • zvládá praktické jednání ve vypjatých situacích (úraz, nevhodné klimatické podmínky) • uspořádá si svůj pohybový režim, pravidelně se věnuje některému sportu, chápe význam pohybu pro zdraví • posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny • zvládá přesun a pohyb i v náročnějším terénu • uplatňuje pravidla bezpečnosti silničního provozu v roli chodce i cyklisty	• bezpečnost a hygiena v TV, první pomoc • průpravná a kondiční cvičení • koordinační cvičení • kompenzační, relaxační a vyrovnávací cvičení • pravidla bezpečnosti silničního provozu v roli chodce i cyklisty • hry a pohyb v přírodě • bezpečnost pohybu v zimní horské krajině	• OSV: Sebepoznání a sebepojetí (zdroje informací o sobě i o druhých) • OSV: Psychohygiena (mezilidské vztahy, dobrá organizace času, dovednosti zvládnout stresové situace) • OSV: Hodnoty, postoje, praktická etika (pomáhající a prosociální chování)
• sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje, vyhodnotí • zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy; spolurozhoduje osvojované hry a soutěže • naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky - čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu • dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji	• zaznamená základní údaje o pohybových výkonech a rozumí jim • zná zásady fair play chování za pomoci učitele • ví, kde vyhledá informace o TV a sportu • zorganizuje jednoduchou soutěž, ocení nejlepší a ohodnotí organizaci druhých • seznámí se s pravidly her, měřením, zapisováním a hodnocením výkonů • chápe význam herních rolí - brankář, hráč v poli, kapitán, rozhodčí	• názvosloví a povely • pořadová cvičení • sportovní hry, týmová spolupráce a taktika • zásady fair play • herní činnosti jednotlivce	• OSV: Komunikace (vedení dialogu) • OSV: Řešení problémů a rozhodovací dovednosti (dovednosti pro řešení problémů) • MeV: Práce v realizačním týmu (utváření týmu)

TĚLESNÁ VÝCHOVA		7. ročník	
Očekávaný výstup z RVP ZV	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
• zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojené pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, v soutěži, při rekreačních činnostech • posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny	• zná aktivně osvojené pojmy • zná základní druhy cvičení a pohybu s hudbou • zvládá základní postoje • chápe význam atletiky a gymnastiky jako vhodné průpravy pro jiné sporty • zná pravidla a osvojuje si základy míčových her, gymnastiky a atletiky	• gymnastika - základy akrobacie, přeskok - koza, hrazda, šplh - tyč • formy cvičení s hudbou • cvičení s náčiním • úpoly • atletika - běh 60m, běh 400m, běh 800m, skok vysoký a daleký, hod míčkem • míčové hry • pohyb v terénu • netradiční hry • pohybové hry • sjezdové lyžování a snowboarding	• OSV: Kooperace a kompetice (rozvoj individuálních dovedností pro kooperaci)

TĚLESNÁ VÝCHOVA		8. ročník	
Očekávaný výstup z RVP ZV	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák: • uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost • aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem • usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti; z nabídky zvolí vhodný rozvojový program • Odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím; upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší	Žák: • dodržuje základní zásady bezpečnosti při pohybových činnostech a má osvojeny základní hygienické návyky při pohybových aktivitách • zvládá praktické jednání ve vypjatých situacích (úraz, nevhodné klimatické podmínky) • uspořádá si svůj pohybový režim, pravidelně se věnuje některému sportu, chápe význam pohybu pro zdraví • posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny • zvládá přesun a pohyb i v náročnějším terénu • uplatňuje pravidla bezpečnosti silničního provozu v roli chodce i cyklisty	• bezpečnost a hygiena v TV, první pomoc • průpravná a kondiční cvičení • koordinační cvičení • kompenzační, relaxační a vyrovnávací cvičení • pravidla bezpečnosti silničního provozu v roli chodce i cyklisty • hry a pohyb v přírodě	• OSV: Sebepoznání a sebepojetí (zdroje informací o sobě i o druhých) • OSV: Psychohygiena (mezilidské vztahy, dobrá organizace času, dovednosti zvládnout stresové situace) • OSV: Hodnoty, postoje, praktická etika (pomáhající a prosociální chování)
• sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje, vyhodnotí • zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy; spolurozhoduje osvojované hry a soutěže • naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky - čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu • dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji	• zaznamená základní údaje o pohybových výkonech a rozumí jim • zná zásady fair play chování za pomoci učitele • ví, kde vyhledá informace o TV a sportu • zorganizuje jednoduchou soutěž, ocení nejlepší a ohodnotí organizaci druhých • seznámí se s pravidly her, měřením, zapisováním a hodnocením výkonů • chápe význam herních rolí - brankář, hráč v poli, kapitán, rozhodčí	• názvosloví a povely • pořadová cvičení • sportovní hry, týmová spolupráce a taktika • zásady fair play • herní činnosti jednotlivce	• OSV: Komunikace (vedení dialogu) • OSV: Řešení problémů a rozhodovací dovednosti (dovednosti pro řešení problémů) • MeV: Práce v realizačním týmu (utváření týmu)

TĚLESNÁ VÝCHOVA		8. ročník	
Očekávaný výstup z RVP ZV	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
• zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojené pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, v soutěži, při rekreačních činnostech • posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny	• zná aktivně osvojené pojmy • zná základní druhy cvičení a pohybu s hudbou • zvládá základní postoje • chápe význam atletiky a gymnastiky jako vhodné průpravy pro jiné sporty • zná pravidla a osvojuje si základy míčových her, gymnastiky a atletiky	• gymnastika - akrobacie, přeskok - koza, hrazda, šplh tyč, lano • formy cvičení s hudbou • cvičení s náčiním • úpoly • atletika - běh 60m, běh 400m, běh 800m, běh 1500m, štafeta, skok vysoký a daleký, hod míčkem, vrh koulí • míčové hry • pohyb v terénu • netradiční hry • pohybové hry	• OSV: Kooperace a kompetice (rozvoj individuálních dovedností pro kooperaci)

TĚLESNÁ VÝCHOVA		9. ročník	
Očekávaný výstup z RVP ZV	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák: • uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost • aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem • usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti; z nabídky zvolí vhodný rozvojový program	Žák: • dodržuje základní zásady bezpečnosti při pohybových činnostech a má osvojeny základní hygienické návyky při pohybových aktivitách • zvládá praktické jednání ve vypjatých situacích (úraz, nevhodné klimatické podmínky) • uspořádá si svůj pohybový režim, pravidelně se věnuje některému sportu, chápe význam pohybu pro zdraví • posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny • zvládá přesun a pohyb i v náročnějším terénu • uplatňuje pravidla bezpečnosti silničního provozu v roli chodce i cyklisty	• bezpečnost a hygiena v TV, první pomoc • průpravná a kondiční cvičení • koordinační cvičení • kompenzační, relaxační a vyrovnávací cvičení • pravidla bezpečnosti silničního provozu v roli chodce i cyklisty • hry a pohyb v přírodě	• OSV: Sebepoznání a sebepojetí (zdroje informací o sobě i o druhých) • OSV: Psychohygiena (mezilidské vztahy, dobrá organizace času, dovednosti zvládnout stresové situace) • OSV: Hodnoty, postoje, praktická etika (pomáhající a prosociální chování)
• sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje, vyhodnotí • zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy; spolurozhoduje osvojované hry a soutěže • naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky - čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu • rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora	• zaznamená základní údaje o pohybových výkonech a rozumí jim • zná zásady fair play chování za pomoci učitele • ví, kde vyhledá informace o TV a sportu • zorganizuje jednoduchou soutěž, ocení nejlepší a ohodnotí organizaci druhých • seznámí se s pravidly her, měřením, zapisováním a hodnocením výkonů • chápe význam herních rolí - brankář, hráč v poli, kapitán, rozhodčí	• názvosloví a povely • pořadová cvičení • sportovní hry, týmová spolupráce a taktika • zásady fair play • herní činnosti jednotlivce	• OSV: Komunikace (vedení dialogu) • OSV: Řešení problémů a rozhodovací dovednosti (dovednosti pro řešení problémů) • MeV: Práce v realizačním týmu (utváření týmu)

TĚLESNÁ VÝCHOVA		9. ročník	
Očekávaný výstup z RVP ZV	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
• zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojené pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, v soutěži, při rekreačních činnostech • posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny	• zná aktivně osvojené pojmy • zná základní druhy cvičení a pohybu s hudbou • zvládá základní postoje • chápe význam atletiky a gymnastiky jako vhodné průpravy pro jiné sporty • zná pravidla a osvojuje si základy míčových her, gymnastiky a atletiky	• gymnastika - akrobacie, přeskok - koza, hrazda, šplh tyč, lano • formy cvičení s hudbou • cvičení s náčiním • úpoly • atletika - běh 60m, běh 400m, běh 800m, běh 1500m, štafeta, skok vysoký a daleký, hod míčkem, vrh koulí • míčové hry • pohyb v terénu • netradiční hry • pohybové hry	• OSV: Kooperace a kompetice (rozvoj individuálních dovedností pro kooperaci)

13 Člověk a svět práce

Charakteristika vzdělávací oblasti

Člověk a svět práce vychází z konkrétních životních situací, v nichž žáci přicházejí do přímého kontaktu s lidskou činností a technikou. Oblast zahrnuje vyučovací předmět Člověk a svět práce s tematickými okruhy: práce s technickými materiály, svět práce.

13.1 Člověk a svět práce

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Vyučovací předmět na 2. stupni má časovou dotaci 1 hodinu týdně v šestém, osmém a devátém ročníku. Tematické okruhy jsou zařazeny do ročníků takto: 6. ročník – práce s technickými materiály, 8. a 9. ročník – svět práce.

Žáci se učí pracovat s různými materiály, osvojují si základní pracovní dovednosti a návyky. Učí se plánovat, organizovat a hodnotit pracovní činnost samostatně i v týmu. Získávají důležité informace k odpovědnému rozhodování o dalším profesním zaměření. Jsou soustavně vedeni k dodržování zásad bezpečnosti a hygieny při práci.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

- vedeme žáky k poznávání vlastností materiálů a surovin
- vysvětlujeme výhody při pořizování náčrtu
- podporujeme praktické osvojování práce podle návodu
- vedeme žáky k plánování činností při práci s technickými materiály

Kompetence k řešení problémů

- podporujeme různé přijatelné způsoby řešení problému
- učíme jak předcházet problémům při praktických činnostech
- vedeme žáky k vyhledávání informací k řešení problémů

Kompetence komunikativní

- vyžadujeme dodržování pravidel stanovených v řádu školní dílny
- přesně podáváme pojmy související s volbou povolání
- učíme žáky jak využívat komunikační a informační prostředky

Kompetence sociální a personální

- zdůrazňujeme nutnost celoživotního vzdělávání
- podporujeme využití získaných praktických dovedností při orientaci na trhu práce
- vytváříme uvědomování si potřeby ohleduplnosti na pracovišti

Kompetence občanské

- vedeme žáky k připravenosti při praktických činnostech podat pomocnou ruku

Kompetence pracovní

- vedeme žáky k sebehodnocení vykonané práce
- chválíme každý i méně povedený výsledek práce žáka
- vedeme žáky k uvědomění si vlivu praktických činností na životní prostředí a odpovědnosti za jeho ochranu – tím vedeme žáky k pozitivnímu vztahu k práci
- různými formami seznamujeme žáky s rozličnými profesemi
- cíleně ujasňujeme představu žáků o reálné podobě jejich budoucího povolání a o volbě vhodného dalšího studia
- vysvětlujeme podstatu, cíl a riziko podnikání, rozvíjíme u žáků podnikatelské myšlení

ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE		6. ročník	
Očekávaný výstup z RVP ZV	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Práce s technickými materiály Žák: provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň	Žák: - rozeznává různé druhy materiálů - určuje základní vlastnosti materiálu - vyrobí zvolený výrobek	- vlastnosti materiálů, užití v praxi (dřevo, kov, plasty) - pracovní pomůcky, nářadí a nástroje pro ruční opracování	OSV: Kooperace a kompetice (rozvoj individuálních dovedností pro kooperaci)
řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí	- zvolí správně základní nářadí a nástroje pro efektivní práci s daným materiálem - správně používá základní nářadí a nástroje pro efektivní práci s daným materiálem - rozliší různé druhy pracovních nástrojů na rozličný materiál	- pracovní pomůcky, nářadí a nástroje pro ruční opracování - tradice a řemesla	- MeV: Práce v realizačním týmu - fyzika – práce se dřevem
organizuje a plánuje svoji pracovní činnost	- navrhne a organizuje pracovní postup - vybírá správnou následnost pracovního postupu	jednoduché pracovní operace a postupy	OSV: Seberegulace a sebeorganizace (stanovování osobních cílů a kroků k jejich dosažení)
užívá technickou dokumentaci, připraví si vlastní jednoduchý náčrt výrobku	- čte údaje z jednoduchých technických výkresů - vypracuje na základě předlohy - návodu jednoduchý náčrt	- technické náčrty a výkresy, technické informace, návody - úloha techniky v životě člověka	- matematika – geometrie - český jazyk a literatura - práce s technickými materiály
dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím; poskytne první pomoc při úrazu	- dodržuje zásady bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, aplikuje zásady hygieny práce - zná hlavní zásady první pomoci při úrazu nářadím, materiálem	- bezpečnostní předpisy - první pomoc	- OSV: Psychohygiena (hledání pomoci při potížích) - tělesná výchova, VkJ - bezpečné prostředí ve škole, ochrana zdraví při různých činnostech

ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE		8. ročník	
Očekávaný výstup z RVP ZV	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Svět práce Žák: orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí	Žák: - popíše základní profese a jejich požadavky z hlediska vzdělání a profesních dovedností - vysvětlí možný vliv školy na pracovní zařazení - popíše pracovní prostředí vybraných profesí	trh práce	- EV: Lidské aktivity a problémy životního prostředí (význam a role různých profesí ve vztahu k životnímu prostředí) - výchova k občanství – principy tržního hospodářství
posoudí své možnosti při rozhodování o volbě vhodného povolání a profesní přípravě	- porovná své předpoklady a možnosti s požadavky konkrétního povolání - navrhne v modelových situacích řešení volby vhodného povolání, profesní přípravě a objasní nutnost celoživotního vzdělávání ve vybraných profesích	- volba profesní orientace - možnosti vzdělávání	- OSV: Rozvoj schopností poznávání (dovednosti pro učení a samostudium) - OSV: Komunikace (komunikace v různých situacích) - OSV: Kooperace a kompetice - MeV: Práce v realizačním týmu

ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE		9. ročník	
Očekávaný výstup z RVP ZV	Školní výstup	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Svět práce Žák: využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného vzdělávání	Žák: - popíše příslušné poradenské služby pro výběr povolání a jejich funkce - použije vybrané webové stránky a portály pro získání a zpracování informací týkajících se poradenských služeb, pracovních pozic a dalších profesních informací souvisejících se získáním zaměstnání; popřípadě využije jiné možnosti k získání těchto informací	- volba profesní orientace - možnosti vzdělávání	- EV: Lidské aktivity a problémy životního prostředí (význam a role různých profesí ve vztahu k životnímu prostředí) - výchova k občanství – principy tržního hospodářství
prokáže v modelových situacích schopnost prezentace své osoby při vstupu na trh práce	- aplikuje pravidla slušného chování při prezentaci své osoby v modelových situacích při vstupu na trh práce - popíše a předvede v modelových situacích žádost o pracovní pozici - využije v modelových situacích materiály, které jsou důležité pro přijímací pohovor na konkrétní pracovní pozici	- zaměstnání - podnikání	- OSV: Rozvoj schopností poznávání (dovednosti pro učení a samostudium) - OSV: Komunikace (komunikace v různých situacích) - OSV: Kooperace a kompetice